

VLAAMS PARLEMENT

ZITTING 1995-1996

PLENAIRE VERGADERING

HANDELINGEN 36

MORGENVERGADERING VAN WOENSDAG 24 APRIL 1996

INTERPELLATIES

VRAGEN OM UITLEG

Inhoud

Nr. 36

Woensdag 24 april 1996
Morgenvergadering

	Blz.
Berichten van verhindering	1875
Ontwerp van decreet	
Indiening en verwijzing	1875
Voorstel van bijzonder decreet	
Indiening en verwijzing	1875
Voorstellen van decreet	
Indiening en verwijzing	1875
Intrekking	1876
Voorstel van resolutie	
Indiening en verwijzing	1876
Verslagen	
Indiening	1876
Advies van de Raad van State	
Indiening en verwijzing	1876
In eerste lezing aangenomen artikelen	
Indiening	1876
Mededeling van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie	
Indiening en verwijzing	1877
Mededelingen	
Indiening	1877
Adviezen van de Vlaamse Mediaraad	
Indiening	1877
Mededelingen van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	
Indiening	1877
Moties van gemeenteraden	
Indiening	1877
Kennisgevingen van het Arbitragehof	
Indiening	1878
Arresten van het Arbitragehof	
Indiening	1878

Interpellaties (Regl. art. 82)

Interpellatie van de heer André Denys tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het tot hiertoe gevoerde regeringsbeleid

Interpellatie van de heer Jos Geysels tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de stand van zaken met betrekking tot de vijf grote uitdagingen die de Vlaamse regering zichzelf stelde

1878

Sprekers : de heren André Denys, Gilbert Bossuyt, Johan De Roo, Ward Beysen, Jos Geysels, Carl Decaluwé, Paul Van Grembergen, Jef Sleenckx, Robert Voorhamme, Filip Dewinter, Karel De Gucht, Dirk Van Mechelen, Emiel Verrijken en minister-president Luc Van den Brande

Met redenen omklede motie

1899

Regeling van de werkzaamheden

1899

Bijlage

Vraag om uitleg van mevrouw Nelly Maes tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de ruilverkaveling in het Waasland

1902

Vraag om uitleg van de heer Jean-Marie Bogaert tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, en mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de toekomstige structuur van het Gemeentekrediet van België

1905

Vraag om uitleg van de heer Etienne De Groot tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de uitvoering van de resolutie over autisme

1908

Vraag om uitleg van mevrouw Patricia Ceysens tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de toepassing van het besluit van de Vlaamse regering van 31 januari 1990 tot uitvoering van het decreet van 3 mei 1989 houdende de erkenning van adoptiediensten

1911

Vraag om uitleg van de heer Johan Malcorps tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de invloed van de vervuiling door zware metalen op de volksgezondheid naar aanleiding van de recente gegevens over de gezondheidstoestand in de wijk Moretusburg te Hoboken vlakbij het bedrijf Union Minière

1913

Vraag om uitleg van mevrouw Nelly Maes tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over het ziekenhuisbeleid

1917

Vraag om uitleg van de heer Joachim Coens tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over het Vlaams Visserij-Investeringsfonds

1920

VOORZITTER : De heer Marc Olivier, eerste onder-voorzitter

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 10.06 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Norbert De Batselier, Nelly Maes, Frans Wymeersch : gezondheidsredenen ;

Jaak Gabriels, Herman Suykerbuyk : buitenslands ;

Christiaan Vandenbroeke, Dominiek Lootens-Stael, Johan Weyts : ambtsverplichtingen.

ONTWERP VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De voorzitter : Het volgende ontwerp van decreet werd ingediend :

- Ontwerp van decreet tot goedkeuring van de internationale overeenkomst inzake jute en juteprodukten, ondertekend in Genève op 3 november 1989
– 284 (1995-1996) – Nr. 1
Verwezen naar de Commissie van Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
- Ontwerp van decreet betreffende de subsidiëring van de ondersteuningscentra van ouderverenigingen en

van erkende verenigingen die vorming voor ouders van schoolgaande kinderen organiseren

– 287 (1995-1996) – Nr. 1

Verwezen naar de Commissie Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

VOORSTEL VAN BIJZONDER DECREET

Indiening en verwijzing

De voorzitter : Het volgende voorstel van bijzonder decreet werd ingediend :

- Voorstel van bijzonder decreet van mevrouw Mia De Schamphelaere, de heer Ward Beysen en de heer Robert Voorhamme houdende wijziging van het bijzonder decreet van 26 juni 1991 betreffende de universiteit Gent en het universitair centrum Antwerpen
– 283 (1995-1996) – Nr. 1

Verwezen naar de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

VOORSTELLEN VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De voorzitter : Het volgende voorstel van decreet werd ingediend :

- Voorstel van decreet van de heer Marc Olivier houdende wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn
– 285 (1995-1996) – Nr. 1

Voorzitter

Verwezen naar de Commissie voor Welzijn en Gezondheid

- Voorstel van decreet van de heer Leo Goovaerts houdende wijziging van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995

– 288 (1995-1996) – Nr. 1

Verwezen naar de Commissie voor Mediabeleid

- Voorstel van decreet van de heren Jef Sleetckx, Robert Voorhamme en Carlos Lisabeth houdende oprichting van een Herplaatsingsfonds

– 290 (1995-1996) – Nr. 1

Verwezen naar de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden

Intrekking

De voorzitter : De volgende voorstellen van decreet werden ingetrokken :

- Voorstel van decreet van de heer Jan Penris tot wijziging van het decreet van 27 juni 1985 op de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen zoals gewijzigd bij decreet van 4 april 1990

– 54 (BZ 1995) – Nr. 1

- Voorstel van decreet van de heer Jos Geysels houdende wijziging van het decreet van 27 juni 1985 op de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

– 231 (1995-1996) – Nr. 1

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Indiening en verwijzing

De voorzitter : Het volgend voorstel van resolutie werd ingediend :

- Voorstel van resolutie van de heren Didier Ramoudt, Karel De Gucht, Jaak Gabriels en André Denys betreffende de IJzeren Rijn

– 286 (1995-1996) – Nr. 1

Verwezen naar de Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

VERSLAGEN

Indiening

De voorzitter : De volgende verslagen werden ingediend :

- Verslag uitgebracht door mevrouw Sonja Becq namens de Commissie voor Welzijn en Gezondheid, over de beleidsbrief Gezondheidsbeleid. Kwaliteit als hefboom voor een Vlaams Gezondheidsbeleid

– 181 (1995-1996) – Nr. 2

- Verslag uitgebracht door de heer Carlos Lisabeth namens de Commissie voor Financiën en Begroting over de beleidsbrief Vlaanderen : naar een begroting in evenwicht. Beleidsprioriteiten 1995-1999

– 192 (1995-1996) – Nr. 2

- Verslag uitgebracht door de heer Carlos Lisabeth namens de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden over de hoorzitting met een delegatie van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen over de rol en de werking van de SERV

– 169 (1995-1996) – Nr. 3

- Verslag uitgebracht door de heer Carlos Lisabeth namens de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden over het voorstel van decreet van de heren Karel De Gucht en André Denys houdende wijziging van het decreet van 27 juni 1985 op de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

– 169 (1995-1996) – Nr. 4

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

Indiening en verwijzing

De voorzitter : Het volgende advies van de Raad van State werd ingediend :

- Advies van de Raad van State over het ontwerp van decreet houdende tijdelijke beperking inzake programmering en benoeming in sommige onderwijssectoren

– 248 (1995-1996) – Nr. 7

IN EERSTE LEZING AANGENOMEN ARTIKELN

Indiening

De voorzitter : De volgende artikelen werden in eerste lezing aangenomen :

Voorzitter

- In eerste lezing aangenomen artikelen over het ontwerp van decreet houdende tijdelijke beperking inzake programmering en benoeming in sommige onderwijssectoren
– 248 (1995-1996) – Nr. 9
-
-

MEDEDELING VAN DE RAAD VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

Indiening en verwijzing

De voorzitter : De volgende mededeling van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie werd ingediend :

- Resolutie van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie van 22 maart 1996 – Brussel is en blijft hoofdstad van Vlaanderen.
Verwezen naar de Commissie voor Staatshervorming, Algemene Zaken en Verzoekschriften
-
-

MEDEDELINGEN

Indiening

De voorzitter : De volgende mededelingen werden ingediend :

- Jaarverslag 1995 van de Vlaamse Hoge Raad voor de Sport
- Jaarverslag 1995 van de Vlaamse Interuniversitaire Raad
- Beleidsnota van de federale regering aan het parlement betreffende de intergouvernementele conferentie van 1996 (IGC-onderhandelingen)

Deze mededelingen liggen ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, Afdeling Decreetgevend Secretariaat.

ADVIEZEN VAN DE VLAAMSE MEDIARAAD

Indiening

De voorzitter : De volgende adviezen van de Vlaamse Mediaraad werden ingediend :

- Advies nummer 96/03 betreffende de nieuwe technologieën
- Advies nummer 96/04 betreffende de news access en beperkingen van exclusiviteitsrechten
- Advies nummer 96/05 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij

Deze adviezen liggen ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, Afdeling Decreetgevend Secretariaat.

MEDEDELINGEN VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

Indiening

De voorzitter : De volgende mededelingen van de SERV werden ingediend :

- Studie van 10 april 1996 over de regionale en sectorale analyse van de Vlaamse werkgelegenheid
- Advies van 10 april 1996 over het investeringsprogramma van de NMBS 1996-2005
- Advies van 10 april 1996 over het VMM-rapport – Evaluatie en voorstellen afvalwaterheffing.

Deze mededelingen liggen ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, Afdeling Decreetgevend Secretariaat.

MOTIES VAN GEMEENTERADEN

Indiening

De voorzitter : De volgende moties van gemeenteraden werden ingediend :

- Motie van de gemeente Sint-Martens-Latem d.d. 26 maart 1996 betreffende rationeel energiegebruik
 - Motie van de stad Gistel d.d. 28 maart 1996 betreffende rationeel energiegebruik
 - Motie van de gemeente Retie d.d. 28 maart 1996 betreffende rationeel energiegebruik
 - Motie van de stad Sint-Truiden d.d. 29 maart 1996 betreffende rationeel energiegebruik
-
-

Voorzitter

- Motie van de gemeente Zoersel d.d. 1 april 1996 betreffende rationeel energiegebruik
- Motie van de gemeente Overijse d.d. 2 april 1996 betreffende rationeel energiegebruik
- Motie van de gemeente Boechout d.d. 3 april 1996 betreffende rationeel energiegebruik
- Motie van de gemeente Lint d.d. 3 april 1996 betreffende rationeel energiegebruik
- Motie van de gemeente Koksijde d.d. 3 april 1996 betreffende rationeel energiegebruik
- Motie van de gemeente Balen d.d. 3 april 1996 betreffende rationeel energiegebruik
- Motie van de gemeente Laakdal d.d. 3 april 1996 betreffende rationeel energiegebruik
- Motie van de gemeente Beersel d.d. 4 april 1996 betreffende rationeel energiegebruik
- Motie van de gemeente Schoten d.d. 4 april 1996 betreffende rationeel energiegebruik
- Motie van de gemeente Gingelom d.d. 5 april 1996 betreffende rationeel energiegebruik
- Motie van de gemeente Kluisbergen d.d. 5 april 1996 betreffende rationeel energiegebruik
- Motie van de gemeente Evergem d.d. 9 april 1996 betreffende rationeel energiegebruik
- Motie van de gemeente Boom d.d. 9 april 1996 betreffende rationeel energiegebruik
- Motie van de gemeente Malle d.d. 11 april 1996 betreffende rationeel energiegebruik
- Motie van de stad Torhout d.d. 12 april 1996 betreffende rationeel energiegebruik

KENNISGEVINGEN VAN HET ARBITRAGEHOF

Indiening

De voorzitter : De volgende kennisgevingen van het Arbitragehof betreffende beroepen tot vernietiging en prejudiciële vragen liggen ter inzage bij het Secretariaat van het Vlaams Parlement, Afdeling Decreetgevend Secretariaat :

- Rolnummer 941

- Rolnummer 943
- Rolnummer 944
- Rolnummer 947

ARRESTEN VAN HET ARBITRAGEHOF

Indiening

De voorzitter : De volgende arresten van het Arbitragehof liggen ter inzage bij het Secretariaat van het Vlaams Parlement, Afdeling Decreetgevend Secretariaat :

- Arrest nr. 19/96 van 21 maart 1996 (rolnummer 779)
- Arrest nr. 24/96 van 27 maart 1996 (rolnummers 830, 860, 864 en 866 en 880)

INTERPELLATIES (*Regl. art. 82*)

Interpellatie van de heer André Denys tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het tot hiertoe gevoerde regeringsbeleid

Interpellatie van de heer Jos Geysels tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de stand van zaken met betrekking tot de vijf grote uitdagingen die de Vlaamse regering zichzelf stelde

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde zijn de samengevoegde interpellaties van de heer Denys tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het tot hiertoe gevoerde regeringsbeleid en van de heer Geysels tot minister-president Van den Brande, over de stand van zaken met betrekking tot de vijf grote uitdagingen die de Vlaamse regering zichzelf stelde.

De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys (*Op de tribune*) : Op 21 juni 1995 heeft deze regering haar regeerverklaring afgelegd in het eerste rechtstreeks verkozen parlement. We zijn vandaag dus ongeveer 300 dagen ver. Bovendien is het nu al bijna negen jaar dat dezelfde coalitie van christen-democraten

Denys

en socialisten het Vlaamse regeerbeleid bepaalt. Het moment is dan ook aangebroken om een tussentijdse bilan op te maken van deze regeerverklaring en van deze coalitie op Vlaams niveau. We hadden deze interpellatie al vroeger willen houden, maar we wilden de euforie en de feeststemming bij de opening van het Vlaams parlementsgebouw niet verstoren. We wilden een realistische interpellatie houden over de beleidsdaden van deze regering en daarom hebben we gewacht. Ik stel vast dat de minister-president samen met zijn regering probeert om deze feeststemming kunstmatig te verlengen en op te fokken. Dit blijkt uit de propaganda en de advertenties in kranten over de daden van de Vlaamse overheid. Ook met de verklaringen over de technologiebeurs FTI Technoland probeert men deze sfeer van euforie te verlengen.

Mijnheer de minister-president, deze sfeer is kunstmatig. We hebben niets tegen sensibiliseringsacties. We vinden het goed dat men vooral de jeugd bewust probeert te maken van nieuwe technologieën. Deze beurs is echter meer een lobby-beurs, waar de aanwezigen vooral bedrijven zijn die van de Vlaamse overheid opdrachten krijgen, erdoor worden gefinancierd of gesubsidieerd. Mijnheer Candries, ik weet zeer goed wat ik zeg. Ik ben al vaak naar technologiebeurzen geweest in het buitenland. Het is noodzakelijk dat we de formule herbekijken en niet in een euforische stemming. Via propaganda en de kunstmatige euforische stemming legt men een vernislaag op het feit dat deze regering weinig echte beleidsdaden stelt.

Collega's, bij de beoordeling van een regeerbeleid moeten we terugkeren tot de essentie van wat de mensen verwachten van een Vlaamse regering. Welnu, de mensen verwachten van een Vlaamse regering dat de grotere autonomie ten gevolge van de staatshervorming voor een beleid zou zorgen dat anders is dan datgene wat gevoerd werd op het Belgische niveau. In eerste instantie denk ik dat de meeste Vlamingen een beleid verwachten dat minder lasten veroorzaakt voor hen ; een beleid dat efficiënter inspeelt op de grote maatschappelijke vragen en evoluties zoals we ze vandaag kennen.

Dames en heren, antwoordend op de vraag of het beleid minder lasten voor de Vlamingen veroorzaakt moet ik u zeggen dat de recente studie van het VEV vrij ontnuchterend is. Deze studie toont aan dat de lastendruk in Vlaanderen gedurende de voorbije 6 jaar, tussen 1989 en 1995, sneller gestegen is dan het Vlaams bruto geografisch produkt. Met name het aandeel van de lastendruk is verhoogd van 2,26 percent tot 2,86 percent. Tussen 1989 en 1995 betekent dit een globale stijging van 50 miljard frank, een gemiddelde stijging van 10 miljard frank per jaar of van 8000 frank per inwoner.

Ik weet wel, het gaat hier om een gezamenlijke stijging bij de drie overheden in Vlaanderen : de gemeenten, de pro-

vincies en het Vlaams gewest. Van deze drie geeft het Vlaams gewest echter het slechte voorbeeld, in de vorm van een stijging in relatieve termen sinds 1989 met 11,5 percent. Hoe staat het in dit verband, mijnheer de minister-president, met de verkiezingsbelofte van de CVP ? Waar blijft u met het regeerakkoord, waarin afgesproken werd dat de Vlaamse belastingdruk niet sneller zou stijgen dan het Vlaams bruto geografisch produkt ? Een eerste vaststelling : meer autonomie voor Vlaanderen betekent tot dusver meer lasten voor de Vlamingen. Ondanks die hogere belastingdruk stellen we vast dat we ook betreffende het bieden van antwoorden op de grote maatschappelijke uitdagingen ter plaatse blijven trappelen. Het meest prioritaire punt waaraan alle partijen de grootste aandacht wijden is het tewerkstellingsbeleid. Ik beweert niet dat de intentie om er iets aan te doen niet groot is. Maar ik heb de indruk, mijnheer de minister-president, dat de onmacht en de ideologische verdeeldheid terzake binnen de Vlaamse regering elke slagkracht tot het effectief voeren van een doeltreffend tewerkstellingsbeleid ontnemt en er de oorzaak van is dat er op dit ogenblik niets gebeurt. Neem nu het Vlaams banenplan. Dit bevat één vernieuwende maatregel, namelijk de arbeidskostenverlaging via het instrument van de vennootschapsbelasting. De andere elementen van het plan zetten gewoon de vroegere aanpak voort.

Hoe machteloos staan we dan als we zien, dat het Toekomstcontract van premier Dehaene in een zes- of zevental punten spreekt over een samenwerking tussen gemeenschappen en gewesten, maar op geen enkele manier verwijst naar het voorstel dat Vlaanderen doet inzake de vennootschapsbelasting. Nochtans gaat het hier over een budgettair neutrale operatie voor de federale schatkist. Wel, ik moet u zeggen dat de Franstaligen meer lef hebben dan wij. Zij doen het voorstel om de last van de onderwijsaanering via vervroegde oppensioenstelling te laten betalen door de federale overheid. Hoewel ons voorstel budgettair neutraal is voor de federale schatkist krijgt de Vlaamse regering op dat punt een nul op het rekest. Het moet wel worden toegegeven dat de Vlaamse regering verzwakt aan de startlijn kwam met dat punt, omdat er ook tussen de coalitiepartners verdeeldheid heerste. Belangrijker dan de oprispingen van de heren Voorhamme en Sleenckx zijn de verklaringen die SP-voorzitter Tobback hierover heeft afgeleerd naar aanleiding van de voorstelling van zijn 1 mei-slogans. Bij deze gelegenheid bleef hij onderstrepen dat de fiscaliteit en de parafiscaliteit in het hele land gelijk moet blijven. Dat is een fundamenteel ideologisch verschil tussen de regeringspartners, maar ook met de VLD. Het minimalisme van de socialisten inzake de uitoefening van bevoegdheden maakt ons afhankelijk van de veto's van de Franstaligen en verlamt een eigen Vlaamse aanpak inzake tewerkstelling, gezins- en gezondheidsbeleid en fiscaal beleid ten

Denys

opzichte van bedrijven en burgers. Het staat haaks op wat hierover in de Schrikkelnota staat vermeld. Ik kan verkeerd zijn, maar ik krijg meer en meer de indruk dat de socialisten de afremmende factor zijn als het gaat over grondige hervormingen, zowel op het sociaal-economische vlak als op het staatkundige vlak.

Mijnheer Bossuyt, uw partij heeft de Schrikkelnota weliswaar goedgekeurd op regeringsvlak, maar ik heb de indruk dat men bij de SP alles doet om de uitvoering af te remmen.

De heer Gilbert Bossuyt : Mijnheer Denys, voor ons is de uitvoering zeer belangrijk.

De heer André Denys : Dat weet ik.

De heer Gilbert Bossuyt : Op het vlak van de procedure bestaan een aantal afspraken.

De heer André Denys : Toch krijg ik de indruk dat u met alle mogelijke middelen probeert de uitvoering af te remmen.

De heer Gilbert Bossuyt : We doen geen sprong in het ijlle zoals sommige anderen, ook in uw partij. Maakt u zich niet ongerust, we zullen op het rendez-vous aanwezig zijn.

De heer André Denys : Onze houding is duidelijk, wij willen dat het Vlaams parlement de dynamiek aangeeft voor het verwerven van de bevoegdheden die wij noodzakelijk achten om een eigen Vlaams tewerkstellings-, gezins- en gezondheidsbeleid te voeren. De stemming over het belangenconflict rond de dienstencheques, de zogenaamde motie Avontroodt, heeft bewezen dat alleen een Vlaams parlement, dat durft gebruik te maken van zijn macht, wordt gerespecteerd door het federaal niveau. Ik vond het één van de belangrijkste stemmingen uit onze recente geschiedenis. We moeten dezelfde houding aannemen in verband met de maatregel inzake de vennootschapsbelasting.

Tegen het neen van Collignon, Busquin en Di Rupo moet vanuit het Vlaams parlement een strategie worden opgebouwd, die een verlengstuk krijgt bij onze Vlaamse collega's in Kamer en Senaat. Daarom zeg ik u, mijnheer de minister-president, dat wij ons willen inschrijven in een dergelijke Vlaamse strategie. We zouden echter graag weten wat de strategie is die u met de Vlaamse regering zult voeren om dit aspect – de verlaging van de vennootschapsbelasting – te realiseren, vooral ten opzichte van de negatieve houding in het toekomstcontract van premier Dehaene.

We hebben naar aanleiding van deze interpellatie een lijstje opgemaakt van alle regeringsbeslissingen sedert het opstarten van deze regering. We stellen vast dat er een

groot verschil is tussen de verklaringen van de ministers in de pers en de effectieve beslissingen. Er wordt veel minder beslist dan we vermoeden, er wordt veel meer gepraat en minder gedaan. De kampioene op dit vlak is mevrouw Van Asbroeck – met al mijn sympathie voor deze excellentie van wie ik trouwens al een paar keer gedurfde standpunten heb gelezen in de kranten. Als we haar moeten beoordelen louter op haar beslissingen in de minister-raad, dan moeten we haar een nul op het rekest geven, want tot dusver kon zij geen enkele wezenlijke beslissing erdoor krijgen. Ook een minister met een veel zwaarder departement, de heer Martens, minister van Cultuur en Welzijn, verrast me in onaangename zin door zijn gebrek aan concrete beslissingen in de eerste 300 dagen van dit kabinet.

Minister Martens is een charmante man waarmee mijn collega's en ikzelf leuke gedachtenwisselingen hebben gehad in de commissie. Maar we leven niet van gepraat alleen. (*Rumoer*) Waar blijven de oplossingen inzake de tewerkstelling en het minimumloon voor gehandicapten ? Waar blijft de evaluatie van het bejaardenbeleid ? Is ook hier de verdeeldheid aangaande de beleidsaanpak, zoals bij de buitenschoolse kinderopvang, de oorzaak van een vertraging in het beleid ? Ook bij minister Baldewijns, eveneens een sympathieke man, merken we geen vooruitgang inzake het structuurplan. We hebben te maken met een volledige impasse aangaande het mobiliteitsprobleem.

De voorzitter : Mijnheer Denys, mag ik u vragen om af te ronden. Indien u alle ministers wilt bespreken, zult u in tijdsnood geraken. (*Hilariteit*)

De heer André Denys : Ze zijn best lief voor mekaar, maar daar blijft het bij.

Minister-president Luc Van den Brande : Ik had het gevoel dat de heer Denys de afzonderlijke leden van de Vlaamse regering, mezelf meegerekend, zou bewieroken. Mijnheer de voorzitter, u heeft de heer Denys zonet verhinderd om te zeggen wat hij echt voelt.

De heer André Denys : Deze regering is opmerkelijk verdeeld over een aantal thema's. Nu hoeft een zekere verdeeldheid tussen coalitiepartners niet noodzakelijk negatief te zijn. Het kan zelfs een verrijking zijn voor het politieke debat en bovendien een element van een nieuwe politieke cultuur.

De heer Gilbert Bossuyt : U mag niet klagen in dat verband. (*Gelach*)

De heer André Denys : Uit Le choc des idées moeten hervormingen, nieuwe ideeën en een grotere slagvaardigheid voortspuiten. En precies dat gebeurt niet. Wanneer de standpunten van de CVP en de SP openlijk met elkaar

Denys

worden geconfronteerd, dan ziet men dat het beleid eerder geneutraliseerd dan gedynamiseerd wordt. Verdeeldheid moet leiden tot een dynamische aanpak.

Mijnheer de minister-president, ik heb tijdens het paasreces uw boekje – Ongewone tijden – gelezen. Ik vond het niet slecht. (*Gelach*) Ik was met name verrast door uw pleidooi voor grondige hervormingen. Ongewone tijden vergen immers ongewone beleidsdaden. Toch bestaat er een hemelsbreed verschil tussen de auteur en de regeringsleider. De VLD kan na driehonderd dagen beleid slechts één conclusie trekken : onder de vernislaag van de propaganda schuilt het beeld van een dure overheid, die gekenmerkt wordt door een enorme leegte van machteloosheid en verdeeldheid. (*Applaus bij de VLD*)

De heer Jos Geysels (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, ik zal, in tegenstelling tot de heer Denys, geen recensie geven van het boek van de minister-president. Het is wellicht te vroeg om een definitief oordeel te vellen over de resultaten van het regeerakkoord. We kunnen echter wel een aantal tendensen aanstippen van de eerste driehonderd dagen van het regeringsbeleid, dat tijdens het debat van juni vorig jaar door de heer De Roo als historisch werd bestempeld. In september 1995 kende de meerderheid zichzelf de graad van grote onderscheiding toe bij de presentatie van haar eerste begroting. In die context moeten we een aantal opmerkingen formuleren. De verkiezingen van 21 mei 1995 hebben ons een regering opgeleverd, die een bijna vanzelfsprekende voortzetting was van het beleid dat tijdens de voorgaande regeerperiode werd gevoerd. De kiezers hadden de kaarten geschud, maar het spel bleef in handen van dezelfde spelers. We hebben toen gezegd dat het beleid moet worden beoordeeld als een beleid van restauratie van denken en handelen, dat in contrast staat met de nood aan nieuwe ideeën en beleidsdaden. De regering heeft dit betwist bij monde van de minister-president. We kunnen ons afvragen of de motivatie van deze betwisting na deze driehonderd dagen kan worden gerechtvaardigd. Hoewel er aangaande een aantal dossiers binnen de afgesproken timing en met respect voor het parlement werd gehandeld – ik vermeld hierbij het mini-decreet over de BRTN -, hebben we vruchteloos gezocht naar nieuwe antwoorden op problemen in de samenleving. Nochtans stond in de regeringsverklaring van de Vlaamse regering vermeld dat ze vijf grote uitdagingen had vooropgesteld. Het ging om economie en milieu, de bestuurlijke verbetering van Vlaanderen en de problematiek van de stedelijke leefomgeving.

Bij deze uitdagingen wil ik vijf opmerkingen formuleren. Ten eerste, op een aantal terreinen die met de vijf prioriteiten te maken hebben, werden inderdaad een aantal ini-

tiatieven genomen. De zaak werd echter telkens opnieuw afgeblazen zodra bleek dat de initiatieven een illustratie moesten zijn van een trendbreuk. Ik zal hiervan enkele voorbeelden geven. Zo werd een discussie gevoerd over de verhouding tussen de steden en het platteland, tussen rijke en arme gemeenten en tussen het centrum en de periferie, geconcretiseerd in het decreet rond het impulsfonds. Telkens wanneer de discussie ertoe moest leiden dat er een sprong voorwaarts werd gedaan, werd er een zoutloos compromis gesloten. Toen bleek dat Aquafin, de waterzuivering, op termijn niet meer betaalbaar zou zijn, werden de heffingen verhoogd, waardoor de ecologische doelstelling van de heffing – het voorkomen van vervuiling en afval – in het gedrang komt. Een ander voorbeeld : wanneer de minister-president een inspanning doet om de budgetten voor O en O te verhogen, dan blijven wij vruchteloos zoeken naar de nieuwe denkrichtingen die in dit opzicht worden gevolgd. Blijkbaar worden er zeer weinig inspanningen gedaan op het vlak van het onderzoek naar rationeel energieverbruik. Het beschikbare budget is zeer klein. Ik kan geen nieuwe pistes ontdekken, die op lange termijn nochtans noodzakelijk zullen zijn.

Ten tweede, de minister-president kondigde een aantal nieuwe voorstellen aan. Maar ondertussen zet u de oude politiek voort. Twee weken geleden meldde de stedenbouwkundige wacht ons nog dat de verkavelingswoede verdergaat. Ondertussen heeft u Fenix goedgekeurd, ondertussen heeft u over Opgrimbe beslist. Kan dat ? Nieuwe maatregelen aankondigen en ondertussen de oude politiek verderzetten ? Een ander voorbeeld : minister Kelchtermans heeft het MINA-plan II aangekondigd. Binnenkort zullen tientallen verenigingen, hopelijk honderden, en duizenden burgers zich kunnen uitspreken over een aantal voorstellen van dat plan. Wat houden die voorstellen in ? Het zijn doelstellingen van voorstellen die volgens MINA I al in 1990 gerealiseerd moesten zijn. Ik denk aan de waterzuivering, ik denk aan de oppervlaktewateren die op 1 juli 1995 zuiver zouden zijn. In dat plan gaat de regering geen enkel financieel engagement aan. Milieubeleid hoeft geen geld te kosten maar toch is dat zo. Ondertussen neemt de minister van Milieu een oms treden beslissing, hij levert een vergunning af voor een bedrijf in Grobbendonk dat een kankerverwekkend produkt stockeert, dat in vele landen verboden is en dat tegen de wil van de gemeenteraad en de provincieraad in. Het een kan niet samengaan met het ander. Men kan geen milieubeleidsplan voor 2002 aankondigen als men nu de oude paden blijft bewandelen.

Drie : werkgelegenheid en de bestrijding van de werkloosheid. Mijnheer de minister-president, als blijkt dat de economie zich ontwikkelt in de zin van een hogere productie met minder mensen, met meer beslag op ruimte en leefmilieu en met een grotere ongelijkheid, zowel in het

Geysels

Westen als tussen Noord en Zuid, dan zitten we met een maatschappelijk passief dat niet kan worden gekeerd met het halen van de Maastrichtnorm. Als daarenboven blijkt dat de economie groeit met 1 percent, betekent dat een daling van de werkgelegenheid. Men moet ten minste een groei halen van 2,4 tot 2,7 percent om de werkgelegenheid te stabiliseren. Ik vraag me dan ook af of uw banenplan hierop een goed antwoord is ? Kan u volharden dat een fiscale vrijstelling via de vennootschapsbelasting van de bedrijven een effectieve maatregel is voor extra werkgelegenheid ? Uit onderzoeken blijkt dat Maribel en andere varianten slechts een minimaal effect hebben op de werkgelegenheid. Uit studies blijkt dat dit een probleemstelling is en geen oplossing. En bovendien spendeert u daar een belangrijk bedrag van die drie miljard frank aan. Waarom blijft u vasthouden aan die remedies ? Waarom opteert u niet meer voor de mogelijkheid van arbeidsherverdeling, ook voor de Vlaamse ambtenaren ? Waarom die mogelijkheid niet nagaan ?

Waarom volgt u niet die denkrichting, zoals op het federaal niveau ? Wordt er, volgens uw orthodoxe budgettaire koers, oordeelkundig omgesprongen met deze middelen ter bevordering van de werkgelegenheid ? Wij durven dit te betwijfelen. Bovendien heb ik in dit verband twee concrete vragen. Ten eerste, u kondigde in de commissie voor Werkgelegenheid aan dat u hieromtrent onmiddellijk na de paasvakantie contact zou opnemen met uw collega, eerste minister Dehaene. Zijn die contacten er geweest en krijgt u groen licht voor deze maatregelen ?

Ten tweede, verschillende fracties, ook meerderheidsfracties zoals de SP, deelden mee dat ze problemen hebben met bepaalde aspecten van dit banenplan. Vorige week las ik dat er 500 miljoen frank extra zou worden vrijgemaakt, naar aanleiding van deze oprispingen van de SP. Komt deze 500 miljoen frank bovenop het reeds bestaande budget of komt dit bedrag uit de bestaande pot van 3 miljard frank ? Ik las dat het over een extra bedrag gaat, maar na uw verklaringen van gisteren twijfel ik daaraan.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : Ik wil graag onmiddellijk antwoorden op deze vraag. Gisteren zei ik in de commissie dat er voor 1996 en 1997 telkens 3 miljard frank werd voorzien. Na het akkoord van 14 december wilden we onmiddellijk reële inspanningen doen. Gisteren antwoordde ik op een vraag van de heer Denys, dat 58 percent van de Vlaamse begroting rechtstreeks en meer dan 12 percent onrechtstreeks naar werkgelegenheid gaat. 70 percent van de Vlaamse begroting is dus rechtstreeks aan banen gekoppeld. Als we een begroting opstellen of een begrotingscontrole doorvoeren, moeten

we opletten niet contra-productief te werk te gaan. Indien in bepaalde budgetten wordt gesnoeid, dan is er een grote kans dat dit gevolgen voor de werkgelegenheid zal hebben. In de begrotingscontrole 1996 werd de drie miljard frank rechtstreeks ingeschreven. Dit betekent 2 miljard 598 miljoen frank extra inspanningen, het andere gedeelte dat de drie miljard frank vervolledigt, wordt gemeenzaam inclusief beleid genoemd. Dat zijn banen die rechtstreeks voortspruiten uit het Sociaal Impulsfonds, uit onderzoek en ontwikkeling en een aantal andere domeinen. Dit natuurlijk op voorwaarde dat dit wordt goedgekeurd door het Vlaams Parlement. De vraag of dit al dan niet een extra budget betreft, is een vraag die al achterhaald is. We hebben ons voor 3 miljard frank geëngageerd, we vullen 3 miljard frank in, dit is de naakte werkelijkheid. Dit zei ik ook gisteren in de commissie.

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer Jos Geysels : Dit is een lange uitleg waarvan de conclusie luidt dat het over drie miljard frank gaat, niet over drie en een half miljard frank. Ik heb de kranten dus verkeerd begrepen. De drie miljard frank blijft drie miljard frank en de SP-fractie zwijgt. Mijn vierde vraag is waarom het zo stil blijft rond de politieke cultuur ? Dat is een belangrijk aandachtspunt in uw regeerakkoord. We dachten dat de hervorming van het Vlaams Parlement tevens een stap zou zijn op weg naar ontzuiling. Het is echter nog nooit zo stil geweest rond dit thema. We hebben nog geen letter gelezen van de initiatieven van minister Martens inzake het sociaal-cultureel werk. Anderzijds worden er stappen terug gezet. Denk maar aan de organisatie van Kind en Gezin en over buitenschoolse opvang. Er wordt getracht alle elementen van politieke rekenkunde hierop toe te passen. Waar blijft het aangekondigde decreet op de intercommunales ? Waarom is het zo stil hierrond. Waarom wordt er in het parlement zo korzelig gereageerd als de ombudsman, mijnheer Goorden, een verband legt tussen dienstbetoon en ruimtelijke orde of wanorde ?

Dat brengt me tot het vijfde punt van mijn betoog, onder de noemer : dubbelspraak. Mijnheer Denys stelde reeds dat er een contradictie bestaat tussen wat wordt verklaard en wat wordt gerealiseerd. Ik zie nog een aantal contradicties. In het milieubeleidsplan van de heer Kelchtermans staat letterlijk geschreven, en ik citeer : de opkuispolitiek wordt op termijn onbetaalbaar en is niet meer efficiënt. Ik begrijp dan wel niet waarom er maar 10 percent van het MINA-fonds wordt gebruikt voor een voorkomingspolitiek en alles wordt opgeofferd aan de opkuispolitiek. Aan de ene kant kondigt men afcentiemen aan, maar aan de andere kant zitten we met een factuur minimaal van 600 miljard frank wat betreft het milieupassief. De factuur van het opkuisbeleid stijgt, de rekening voor voorkomingspolitiek daalt. Mensen zamelen hun afval se-

Geysels

lectief in, maar ze weten soms niet waar hun afval terecht komt. Ik denk aan de milieubox. Mensen betalen een hogere waterheffing, maar moeten dan lezen dat de opbrengsten van die waterheffing gaan naar een privé-firma, naar een monopolie dat met een inzet van 4 miljard frank aan middelen 800 miljoen frank winst maakt. Dat is toch geen milieubeleid : zeggen tegen de mensen dat ze een hogere heffing moeten betalen om een dividend, een rentabiliteit van 25 percent aan een privé-firma te spenderen. Hoe lang gaat u deze dubbelspraak volhouden ? Dat is de vraag. Hierover hebben wij weinig nieuwe tendenzen gezien.

Ik kom nu tot een conclusie. De titel van uw regeerakkoord was Bakens voor de 21ste eeuw. Ik heb met een zaklamp naar de bakens gezocht, maar heb ze jammer genoeg niet gevonden. Ik heb wel een relatief stabiele regering gevonden en een krappe en veel minder stabiele meerderheid in het parlement. Er zijn de laatste weken – zeker voor de VLD – een aantal interessante schermutselingen geweest binnen de meerderheid. Ik denk dat de heer Denys daardoor geïnspireerd is. (*Opmerking van de heer Ward Beysen*) Voor ons zijn schermutselingen belangrijk in die zin – en in dit opzicht volg ik hetzelfde spoor als de heer Denys, die zich zojuist als een aanhanger van de dialectiek heeft geprofileerd – dat men komt tot een betere beslissing in het parlement. Ik dacht echter dat u eerder op de koers zat die ook de heer De Croo de laatste weken etaleert ; namelijk of er via deze schermutselingen geen ingang te vinden is tot deelname aan de regering. Uw finaliteit, mijnheer Beysen, is niet de onze. (*Opmerking van de heer Ward Beysen. Rumoer*)

Mijnheer de voorzitter, de heer Louis Tobback schrijft in zijn boekje Zwart op Wit het volgende : ik ben er heilig van overtuigd dat bij de volgende verkiezingen van 1999 de SP en de CVP samen winnen of verliezen. Ik ga hier zeker niet na de verklaringen van minister Van den Bosch de heiligheid van de heer Tobback in twijfel trekken. De vraag is echter of dit nog het enige is dat u bindt. Ik merk dat u in uw teksten een aantal stellingen nog wel met een zekere hardnekkigheid poneert, maar ik merk in uw ploeg niet die gedrevenheid of het geloof in uw project. Het zijn inderdaad ongewone tijden, maar uw ploeg is zó gewóón, het is bijna een gewoonte geworden. Die restauratie, bijna die verveling, misschien is dat de oorzaak van die schermutselingen ook binnen de meerderheid. Het gaat hier eigenlijk over het project. Welk project wil u realiseren, en welke maatregelen wil u nemen in het kader van dit project ? Die tekens, die bakens, hebben we niet gevonden. (*Applaus bij AGALEV*)

De voorzitter : De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, beste collega's, ik vind eigenlijk dat het debat hier een beetje te vroeg wordt gehouden. (*Rumoer*) De heer Denys is gewend om zeer vlug te gaan. Ik wil even een aantal data op een rijtje zetten. De datum van de regeringsverklaring : 21 juni 1995. De Septemberverklaring werd behandeld in september 1995. De begroting voor 1996 is besproken en goedgekeurd op 21 december 1995. We zijn dus eigenlijk nog niet zo heel lang bezig.

De heer André Denys : Mijnheer Bossuyt, u bent al negen jaar bezig.

De heer Gilbert Bossuyt : Mijnheer Denys, ik bedoel de huidige regeerperiode.

De voorzitter : Collega's, mag ik u vragen de heer Bossuyt te laten uitspreken. Nadien kan u nog altijd het woord krijgen voor een repliek.

De heer Gilbert Bossuyt : Mijnheer de voorzitter, ik bedoel dus de werkzaamheden van de huidige regering. Aan de heer Bossuyt wil ik wel toegeven dat het ons aller verantwoordelijkheid is dat er nog een hele reeks beleidsbrieven in dit parlement onbesproken blijven. Het gaat over het algemeen om zeer interessante werkstukken waarin wordt aangegeven welke richting de verschillende ministers over een periode van vier jaar willen uitgaan.

Het verheugt mij dat het laatste Uitgebreid Bureau het erover eens was dat deze beleidsbrieven nog vóór juli moeten worden besproken en goedgekeurd. De parlementaire controle op het beleid begint met de discussie over deze brieven en ik vind dat de regering de goedkeuring van dit parlement nodig heeft vooraleer haar beleid te kunnen uitvoeren. Ik wens er de heer Denys op te wijzen dat de regering deze goedkeuring op dit ogenblik nog niet heeft gekregen. De Vlaamse volksvertegenwoordigers dienen hiervan dus werk te maken. De studiedienst van mijn partij heeft me een hele reeks steekkaarten bezorgd om de realisaties van de regering op diverse gebieden in kaart te brengen. Het zijn geen onbelangrijke realisaties. Na afwerking vind men dat uiteraard snel gewoon en vanzelfsprekend, maar zaken als de begrotingsnormering zijn niet onbelangrijk. Bij de bespreking van de begroting heb ik daarover zeer positieve geluiden opgevangen.

De heer Denys heeft toen aangekondigd bij de eerste begrotingscontrole deze normering een eerste keer te zullen evalueren. De begrotingscontrole staat nog niet op de dagorde, maar de geruchten erover zijn in elk geval hoopgevend. Dat is toch een niet geringe gemeenschappelijke inspanning van de regering en het parlement. Men moet zich geen begoochelingen maken, met de goedkeuring van de begroting hebben wij een financieel keurslijf aan-

Bossuyt

vaard. Interpellanten stellen graag allerlei noodzakelijke realisaties in het vooruitzicht zonder het prijskaartje ervoor te tonen. Nochtans is de financiële ruimte die de begroting ons biedt precies gekend. Mirakels zijn niet van deze wereld.

Het zou dus wenselijk zijn dat volksvertegenwoordigers telkens als zij de noodzaak van één of andere realisatie poneren, ook de discipline opbrengen om de prijs ervan aan te geven. Onze fractie tracht dat zelf ook te doen. Daardoor zou een eerlijk debat kunnen worden gevoerd. De bevolking zou dan ook met het beschikbare geld realiseerbare projecten klaarder van wensdromen kunnen onderscheiden. Een ander belangrijk project dat op het getouw staat is het Sociaal Impulsfonds. Er werd reeds een zeer uitgebreide discussie gevoerd en het voorstel zal eerstdaags in de commissie ter stemming worden voorgelegd en hopelijk zeer vlug aan de plenaire vergadering worden toegezonden. Het gaat om één van de vijf hoekstenen van het beleid. De operatie wordt op gang gebracht, maar het zal enige tijd duren alvorens de resultaten ervan zichtbaar zullen worden. Het is absoluut noodzakelijk dat de verkrotting, de kansarmoede en de uitstoting in onze steden worden bestreden.

De voorzitter : De heer Beysen heeft het woord.

De heer Ward Beysen : Het is natuurlijk juist dat de regering een belangrijke inspanning zou moeten leveren in verband met de stedelijke problematiek. Ik stel echter vast dat daarvoor in het Sociaal Impulsfonds nauwelijks 500 miljoen frank is voorzien. Dit bedrag moet worden verdeeld onder dertig steden en gemeenten, terwijl een belangrijk aantal middelen al op voorhand zijn gereserveerd. Het is dus een slag in het water. De idee op zich is bijzonder waardevol. Er staan echter onvoldoende middelen tegenover. Die hebt u nodig om op korte termijn – dit is binnen een zittingsperiode, mijnheer de minister-president – resultaten te kunnen tonen. Nu zal u vaststellen dat door de versnippering van uw beperkte middelen opnieuw een slag in het water wordt afgeleverd.

De heer Gilbert Bossuyt : Mijnheer Beysen, ik heb er geen moeite mee om te zeggen dat de middelen inderdaad beperkt zijn. Dat heb ik in de bespreking al gezegd. Naar mijn persoonlijk oordeel zou het logisch zijn om de middelen toe te wijzen aan de grote steden.

De heer Ward Beysen : Maar uw coalitiepartner wil dat niet. Zo zit dat dus.

De heer Gilbert Bossuyt : Neen, het is niet noodzakelijk een discussie tussen twee partijen in de meerderheid. Het komt erop aan de middelen op een objectieve manier te verdelen, en een lichte uitbreiding te realiseren. De problemen zijn inderdaad groot in vele steden. Ik heb daar

ervaring mee, en u weet uit welke stad ik afkomstig ben. Men heeft dus geprobeerd om aan de hand van een aantal objectieve normen een zekere uitbreiding te verwezenlijken, wat niet gemakkelijk is. Belangrijk in dit debat is echter vooral dat er hoe dan ook een beperking is. Ten tweede is er een aangroei van het budget voorzien. Uitgaand van deze gegevens hebben we een heel volwassen discussie gevoerd. Uit mijn praktijkervaring weet ik dat er met de huidige middelen heel wat kan worden bereikt, behalve dan in de grote steden, waar de problemen zoveel groter en indringender zijn. Ik heb onlangs voor mijn regio een studie gemaakt, waaruit bleek dat al heel wat initiatieven zijn opgestart. Het komt erop aan om die initiatieven te ondersteunen en een inventaris bij te houden van de noden. Deze operatie zal door zijn technisch karakter traag van stapel lopen. Bepaalde projecten hebben een aanloop nodig.

We zijn ervan overtuigd dat men de inspanning zal verderzetten en amplifiëren. Naargelang de toestand van de begroting en onze prioriteiten is er nog ruimte voor discussie. Uiteraard kan men een eventuele vrije budgettaire ruimte geen tien keer uitgeven. We zullen deze namiddag in een ons erg genegen motie onze houding bepalen. Deze motie kent een hoge prijs. We moeten aanvaarden dat men op bepaalde domeinen slechts een eerste stap kan zetten in de aanpak van het probleem. We zullen ook zien wat het resultaat is van de begrotingscontrole. De cijfers zijn nog niet helemaal bekend. We horen hier en daar wel cijfers. Mijnheer Beysen, ik stel in elk geval vast dat de drie grote steden in principe het belangrijkste aandeel zouden moeten hebben. Uit wat ik hoor en aan cijfers kan lezen, leid ik af dat ze een belangrijk deel van de middelen zullen hebben.

Er beweegt ook een en ander op het vlak van de ruimtelijke ordening. Dit is voor ons eveneens een grote bekommernis. Nadat we hier het verslag van de ombudsman hebben aanhoord, hoop ik dat de Vlaamse regering deze materie ter harte zal nemen. We moeten ons ervan bewust zijn dat we op dit vlak niet met een schone lei starten. We zullen dus blij moeten geven van heel wat politieke moed. Als men het voorbeeld van de onwettig gebouwde woningen neemt, krijgt men immers op de televisie een nogal hartroerende reportage te zien over de toestand waarin deze mensen leven. We zullen harde keuzen moeten maken. Als men enige begeleiding wil geven, zal men ook maar stapsgewijs te werk kunnen gaan. Maar in elk geval zal deze regering daar hoe dan ook ernstig werk van moeten maken, ook ten aanzien van de rechtsonderhorige.

Dit is immers inderdaad een probleem voor de gewone mensen. Het spijt me voor de VLD, maar ik moet niet toelichten welke indruk het maakt dat het de heer Desimpel in West-Vlaanderen, zonder zich al te veel zorgen te

Bossuyt

maken, een nogal ruim tuinhuis mocht neerzetten, dat ondertussen het bekendste van Vlaanderen is. Hoe wil men dan dat de gewone mensen bereid zijn enige discipline aan de dag te leggen ? De overheid zou in dergelijke zaken strikter moeten zijn. Ik wou van de gelegenheid van dit debat gebruik maken om nogmaals terug te komen op iets wat ons bijzonder na aan het hart ligt, namelijk de tewerkstelling. Het is een complex probleem. We zijn vanzelfsprekend afhankelijk van een aantal zaken waar we als politici geen vat op hebben. We zijn ook in het Vlaams Parlement afhankelijk van een aantal beslissingen waar we geen vat op hebben. Maar de Vlaamse regering levert op dit terrein bijzondere inspanningen. Men spreekt er te weinig over, maar ik vind het in elk geval positief dat het sociale overleg in ons land in stand blijft. Op het federale niveau hebben we dat recent vastgesteld, maar ook op het Vlaamse niveau. Zelfs in deze moeilijke periode kunnen we erop rekenen dat er een sociaal overleg is, wat ik op zich al zeer positief vind. Meer nog in de federale CAO dan in het Vlaamse banenakkoord, stel ik vast dat bij de werkgevers het besef groeit dat vooruitgang voor hun bedrijf niet alleen herstructurering en minder arbeidsplaatsen betekent. Ik merk met genoegen op dat ze geleidelijk inzien dat ook zij er belang bij hebben en eigenlijk de verantwoordelijkheid dragen om de tewerkstelling van onze bevolking te verzekeren.

Mijnheer de minister-president, over deze materie wil ik u een vraag stellen. We hebben in het Vlaams Parlement kennis gekregen van een banenplan. De twee voornaamste pijlers daarvan zijn het toekennen van bijkomende middelen bij de verlaging van de vennootschapsbelasting en het verstrekken van bijkomende middelen voor de tewerkstelling in de welzijns- en gezondheidssector. Wat het eerste betreft, zijn er niet veel mogelijkheden over, als men de situatie bekijkt. De federale CAO heeft zijn bepalingen. Het is nu natuurlijk aan de Vlaamse regering om een initiatief te nemen. Wat het principe betreft, hadden we aanvaard dat er mogelijkheden waren om naar de vermindering van de vennootschapsbelasting toe te werken. We hebben natuurlijk altijd het principe van de selectiviteit en de link met de tewerkstelling vooropgesteld. Maar we moeten ook realistisch zijn. In mijn ogen zou het verkeerd zijn, als we hier nog weken of maanden zouden voortsudderen met halve of hele waarheden. Er zal een moment komen waarop een keuze zal moeten worden gemaakt of een beslissing zal moeten worden genomen. Kan er iets terecht komen van die vennootschapsbelasting ? Het is een federale materie. Als het tot een akkoord zou kunnen komen met de gewesten, zou men de lasten op het federale niveau kunnen leggen. Maar als er vanuit het federale niveau geen signaal wordt gegeven, dan mag u, mijnheer Denys, op een wit ros met wapperende manen, en met een gloeiende blik in de ogen, ten strijde trekken.

Maar dan zullen ook wij daaruit ons besluit trekken. Dan rest er ook nog de mogelijkheid om tussen de Gewesten een akkoord af te sluiten, waarbij de last zelf in rekening wordt gebracht. Als ik de toestand van het Waalse Gewest bekijk, dan zie ik in die laatste optie echter niet veel mogelijkheden.

De voorzitter : U hebt de u toegestane spreektijd met twee minuten overschreden. Zou u bijgevolg uw betoog willen beëindigen ?

De heer Gilbert Bossuyt : Ik zal nog enkele korte opmerkingen maken. Indien zou blijken dat er geen mogelijkheden schuilen in de gedachtengang die het Vesoc ontwikkelt ...

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer Jos Geysels : Ik wil de heer Bossuyt een vraag stellen. Voor enkele weken las ik in de krant een verslag over een persconferentie van de heren Voorhamme en Sleecx. Uit dat verslag blijkt dat men het niet eens is met de belastingvrijstelling voor bedrijven. Verder vraagt men bijkomende middelen, voor een bedrag van 500 miljoen frank. Mijn vraag is bijgevolg tweeledig van aard. Ten eerste : blijft u bij het standpunt van uw fractie, dat inhoudt dat u deze fiscale vrijstelling niet aanvaardt ? En ten tweede : kan u, samen met mij, straks, na het antwoord van de minister-president, eens becijferen waar die 500 miljoen frank zich bevindt ? Want ik heb dat bedrag nog steeds niet gevonden.

De heer Gilbert Bossuyt : Ik zal u mijn berekeningen verduidelijken. Wat betreft onze houding ten aanzien van het banenplan, vertrekken we van een objectieve vaststelling, die niet noodzakelijk een opinie ten aanzien van de regering inhoudt. We waren ontgoocheld over het resultaat van het overleg. Ik begrijp de moeilijke toestand waarin we ons bevinden ; maar toch zijn we ontgoocheld. De twee belangrijkste pijlers van dat overleg zijn enerzijds die vennootschapsbelasting, die afhankelijk is van wat het federale niveau onderneemt, en anderzijds, een bijkomende inspanning inzake de gezondheids- en welzijnssector. Die inspanning is eigenlijk ook afhankelijk van wat de federale regering in dat verband doet. In die context bekeken, is het resultaat mager. Inzake de vennootschapsbelasting mag men niet vergeten dat we ons oordeel hadden gevormd op basis van gedeeltelijke informatie. Iedereen werd verrast door de snelheid waarmee het banenplan tot stand kwam. En nu blijkt dat de definitieve oplossing wel degelijk rekening houdt met de selectiviteit die we hadden gevraagd. Die selectiviteit was in de eerste voorstellen niet echt aanwezig – wat onze reactie verklaart.

Maar ons principieel standpunt blijft hetzelfde. We vragen enkel dat de Vlaamse regering, die ook over mogelijkheden beschikt om de tewerkstelling te bevorderen,

Bossuyt

deze zou aanwenden. En ik stel vast dat deze vraag ook aan bod komt in de motie die de CVP neerlegt in de Commissie voor Werkgelegenheid. In die motie heeft de CVP het over de evaluatie van de tewerkstellingsaspecten van elk domein waarvoor elke minister bevoegd is. Ik vind dat een interessant idee. Want ik denk dat zoeken naar tewerkstelling voor de overheid tot haar dagdagelijkse taken behoort. We moeten ertoe komen om naast respect voor de begrotingsnormen, ook respect op te brengen voor de tewerkstellingsnormen in alle domeinen die tot onze bevoegdheid behoren. Ten slotte nog iets over het fameuze zinnetje waarin die 500 miljoen frank voorkomt. Ik wil me zeker niet aan fetisjisme te buiten gaan. Ik stel enkel vast dat er anderhalf miljard frank was uitgetrokken voor de vermindering van de vennootschapsbelasting. Ik stel ook vast dat, in functie van een protocol voor de welzijns- en gezondheidssector, 2,5 miljard frank wordt uitgetrokken. Ik hoop dat dit protocol zo vlug mogelijk wordt afgesloten. Ik verneem dat de minister-president nu spreekt over een bedrag van 3 miljard frank ; dat is dus bijkomend een half miljard frank. In elk geval vragen we bijkomend, mijnheer de minister-president, dat de regering een oplossing zou zoeken voor het probleem inzake de sociale fondsen. In dat verband kan er op twee terreinen worden gewerkt. Ik denk dat de regering daarvan onmiddellijk werk moet maken. Het is ook mogelijk dat de regering er bij de Europese Commissie werk van zou maken om middelen van doelstelling 4 naar doelstelling 3 te brengen. Dat is ook in andere landen gebeurd. Bij doelstelling 4, die de opleiding van werklozen, mede door ondernemingen betreft, worden de middelen niet zo goed gebruikt.

De voorzitter : Mijnheer Bossuyt, we hebben binnen het Bureau een afspraak gemaakt betreffende de spreektijd. Mag ik u vragen om uw betoog af te ronden.

De heer Gilbert Bossuyt : Daar moet men dus zeer concrete inspanningen doen. De budgettaire middelen zijn daarvoor beschikbaar. Mijnheer Geysels, welk antwoord moet u nu nog hebben ? (*Rumoer*)

De heer Jos Geysels : Een antwoord over die 500 miljoen frank. 3 miljard frank plus een half miljard frank is voor u 3 miljard frank.

De heer Gilbert Bossuyt : Tweeënhalf miljard frank plus een half miljard frank is 3 miljard frank.

De heer Jos Geysels : Maar u hebt ze eerst afgetrokken ! In de commissievergadering voor de Paasvakantie zei de minister-president, dat het om 3 miljard frank ging.

De heer Gilbert Bossuyt : Gisteren heeft hij dat gezegd. Onze opmerking werd reeds weken geleden geformuleerd. Die bijkomende middelen moeten in elke geval

aangewend worden voor reële tewerkstelling, ondermeer beroepsopleiding, VDAB, jeugdwerkgarantieplan. U voorziet daartoe reeds middelen, maar we zouden willen dat die bekommernis aanwezig is bij de Vlaamse regering.

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Mijn tussenkomst is gericht aan zowel de heer Bossuyt als aan de heer Geysels als de minister-president. Ik denk dat iedereen zijn moderne wiskunde zelf interpreteert. Mijnheer Bossuyt, wanneer men vanuit Europa middelen voorziet voor de in mijn ogen terecht verschuiving van doelstelling 4 naar doelstelling 3, moeten we eerlijkheidshalve vermelden dat dit niet dit jaar zal plaatsvinden. Vlaanderen is geen gesprekspartner bij de Europese Unie. De gesprekken moeten via de Minister van Buitenlandse Zaken verlopen. Die procedure zal waarschijnlijk afgerond worden op het einde van het jaar. Voor dit begrotingsjaar zal het waarschijnlijk niet helpen.

Wat die anderhalf miljard frank van de vennootschapsbelasting betreft, ik denk dat dit voorzien is voor de begroting van 1997.

De voorzitter : Mijnheer Bossuyt, ik denk dat er reeds een antwoord op gegeven werd.

De heer Gilbert Bossuyt : Mijnheer de voorzitter, dan moet u het woord niet verlenen. De spreker heeft nog steeds het laatste woord ; dat is zijn recht.

Ik kan de heer Decaluwé antwoorden dat we vragen dat die periode zou worden overbrugd en de financiële middelen wel aanwezig zijn binnen de begroting van de Vlaamse regering.

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, de huidige regering en dit huidig Vlaams Parlement zullen binnen enkele jaren worden beoordeeld op basis van hun slagen in het tewerkstellingsprobleem. Waarmee dit inderdaad ten gronde wordt aangepakt en er inderdaad vooruitgang is. Ik richt me hier tot de heren Sleetx en Voorhamme als ik zeg : het grootste onrecht dat er op dit ogenblik in West-Europa maar ook in Vlaanderen bestaat is juist het feit van de werkloosheid, vooral van diegenen die – volgens de cijfers, maar niet alleen volgens de cijfers – reeds meer dan twee jaar uitgesloten zijn van de volledige deelname aan het maatschappelijk gebeuren. Ik wil er op wijzen hoe machteloos sommigen daartegenaan kijken en hoe fout hun conclusie is. Daarmee wil ik niet zeggen, mijnheer de minister-president, dat het tewerkstellingsprobleem geen prioriteit zou zijn van de Vlaamse regering. Ik herinner mij dat u zei dat het uw ambitie was

Van Grembergen

om het werkloosheidscijfer tot vijf percent te reduceren tegen het jaar 2000. U heeft zich ook een aantal andere prioriteiten gesteld : een goed gezag, een degelijke administratie, versterking van het imago, intern in Vlaanderen en extern ten opzichte van Europa. Al die dingen zijn juist, maar ik wil het in hoofdzaak over het thema van de tewerkstelling hebben. Ik wil het dan ook even opentrekken.

Men ontkomt niet aan de vaststelling dat in Nederland een regering van socialisten, liberalen, progressieven en anderen erin slaagt om in twee jaar tijd een tewerkstelling te creëren van 200.000 arbeidsplaatsen. Zij zijn erin geslaagd de verschillende actoren – vakbonden, patronaat en regering – rond de tafel te krijgen, zonder taboes of vooroordelen, waarbij ze niet vertrokken van machtsposities of verouderde beoordelingen. Ze gingen van het volgende gegeven uit : wat is het probleem, wat kunnen wij doen, en wie kan daar essentieel toe bijdragen ? Zij hebben de sociale zekerheid hervormd, zij hebben de flexibiliteit vergroot. Men heeft aan meer arbeidsverdeling gedaan, want de deeltijdse arbeid is in Nederland een succes.

De heer Jef Sleenckx : We zijn daar ook grote voorstanders van, dat weet u toch.

De heer Paul Van Grembergen : Inderdaad, maar op het niveau waar kan ingegrepen worden, vertrekken noch CVP, noch SP vanuit een Vlaamse analyse, maar vanuit een Belgische analyse, conservatief en behoudsgezin. Dat is de realiteit, mijnheer Sleenckx, en daarom wijs ik u op uw verantwoordelijkheid. We zouden in staat moeten zijn, allen samen in Vlaanderen, eveneens tot een maatschappelijk en sociaal-economisch akkoord te komen, dat verder reikt dan wat men op het Belgisch niveau bekostooft en realiseert – of beter, niet realiseert.

De voorzitter : De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt : Mijnheer Van Grembergen, u moet goed beseffen dat de overheid op zichzelf – en niet wij, want ik hoor u een oproep doen tot ons – veel elementen in handen hebben om een echt tewerkstellingsbeleid te voeren. De echte actoren op het veld moeten echter ook meewillen. Tot op heden kon u vanuit het patronaat geen garanties krijgen op het vlak van tewerkstelling, welke ook de maatregelen waren. U kunt dus moeilijk uw broek afdoen voor u weet waar u aan toe bent. (*Hilariteit*) Ik denk dat u dat iets te gemakkelijk vergeet, de krantenkoppen staan er vol van : geen garantie voor tewerkstelling.

De heer Paul Van Grembergen : Mijnheer Bossuyt, kan u me een rationele verklaring geven, hoe een maatschappij zoals de Nederlandse, op vijftig kilometer van ons van-

daan, met eenzelfde maatschappelijk en sociaal-economisch profiel en met dezelfde bezorgdheden, erin slaagt tot een totale ombuiging te komen en ons vijf jaar vooruit is ? Als daar zoiets kan, dan moeten wij ons afvragen welke de hinderpalen zijn, die Vlaanderen tegenhouden om tot hetzelfde resultaat te komen. Dat is de vraag. Ik voeg eraan toe dat men er hier van uitgaat dat het profiel van Nederland beter is dan het Vlaamse. Indien men er de cijfers over het arbeidsverzuim en de productiviteit op naleest, dan zijn de rollen omgedraaid. De balans pleit dus eerder in ons voordeel.

De heer Gilbert Bossuyt : U vergeet dat Nederland vanuit een andere basis vertrekt. Het traditionele industriële weefsel is in Nederland al jaren verdwenen. Men herstelt er nu vanuit een gezondere basis, en ook in Vlaanderen gaat het die kant op. Kijkt u maar eens naar de creatie van het aantal arbeidsplaatsen.

De heer Paul Van Grembergen : U geeft geen antwoord op de essentiële vraag : waarom slaagt een vergelijkbare natie als Nederland er in vooruitgang te boeken en de toekomst veilig te stellen, terwijl wij dat niet kunnen ?

De heer Gilbert Bossuyt : Uw vergelijking is nogal kort. De werkloosheid is ook in Nederland nog steeds een groot probleem.

De heer Paul Van Grembergen : Op dit ogenblik zijn de Belgische politieke structuren voor Vlaanderen geen meerwaarde, integendeel. De federale regering komt aanzetten met een banenplan dat de twee factoren die de tewerkstelling kunnen aanzwengelen, namelijk vermindering van fiscaliteit en sociale lasten, fundamenteel ongemoeid laat. Sta me toe dat ik u hier een droombeeld voorhoud. De politiek die Vlaanderen wenst te voeren kan perfect worden gerealiseerd in een federatie of confederatie met Nederland, maar niet met België. (*Applaus bij het VB*) De vrijstelling van de vennootschapsbelasting is slechts één voorbeeld in dit verband.

De heer Jef Sleenckx : Indien u spreekt over de vennootschapsbelastingen, betekent dat dan ook dat ze lineair moeten worden doorgetrokken ?

De heer Paul Van Grembergen : Mijnheer Bossuyt, ik veronderstel dat het voorstel van de Vlaamse regering over vrijstelling bij vennootschapsbelasting in het partijbureau van de SP werd besproken. U laat de regeringsleden van de Vlaamse regering initiatieven nemen aangaande de vrijstelling voor vennootschapsbelasting omdat deze regering een consensusregering is.

De heer Gilbert Bossuyt : Deze aangelegenheid werd wel degelijk besproken.

De heer Paul Van Grembergen : Ze werd niet besproken. In het partijbureau van de SP wordt de Vlaamse politieke strategie niet besproken.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, ik kan de heer Van Grembergen gedeeltelijk volgen wanneer hij het verschil tussen Nederland en Vlaanderen op het vlak van het werkgelegenheidsbeleid onderstreept. Het lijkt me echter iets te eng om de zaak te terug te brengen tot een louter staatkundig verschil. Het grote verschil ligt zowel in het besluitvormingsmodel als in de politieke moed. Het besluitvormingsmodel in ons land wordt gedomineerd door het zogenoemde overlegmodel, terwijl het parlementaire model en het politieke model in Nederland veel meer aan bod komen. Tussen de Nederlandse en de Vlaamse socialisten kan een verschil worden geconstateerd inzake de bereidheid om te praten over de welvaartstaat en over de noodzakelijke hervormingen.

Dit zijn de redenen waarom onze noorderburen vooruitgang boeken op het vlak van de werkgelegenheid, terwijl wij ter plaatse blijven trappelen.

De voorzitter : De heer Voorhamme heeft het woord.

De heer Robert Voorhamme : Mijnheer Van Grembergen, ik stel vast dat u zo mogelijk nog meer dan om het even welk regeringslid een grote hoera-sfeer creëert rond de verlaging van de vennootschapsbelasting. Mag ik u, als fractievoorzitter van de Volksunie, twee vragen stellen over deze aangelegenheid ? Betekent deze houding dat u de optie verdedigt dat wij in de toekomst federale bevoegdheden zullen betalen met Vlaamse middelen ? Betekent dit dat wij, die er jarenlang voor hebben gevochten om als Vlamingen op hetzelfde federale niveau te komen als de federale overheid, opnieuw een hiërarchie zullen invoeren ? Een van de problemen bij de uitvoering van de maatregel, die in alle wijsheid is tot stand gekomen tussen de drie betrokken partners in Vlaanderen, is dat het opnieuw creëren van een hiërarchie inherent is aan de maatregel.

Indien u, als fractievoorzitter van de voorzitter, voorstander bent van deze twee koerswendingen, betekent dit een nieuw feit in dit land.

De voorzitter : De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt : Ik zou de heer Van Grembergen willen vragen dat hij, indien hij een vergelijking maakt die hem geschikt lijkt, deze vergelijking grondig zou maken. Ik heb hier horen verklaren dat het verschil tussen Nederland en België ligt op het vlak van het overlegmodel. Het is wellicht nuttig de feiten hierbij onder ogen te nemen. Het banenplan in Nederland is eveneens tot stand gekomen in overleg met de sociale partners,

waarbij aan beide zijden de bereidheid werd geconstateerd om inspanningen te doen. Bij ons, daartegen, heeft het jaren geduurd vooraleer het patronaat enige bereidheid toonde om een inspanning te doen om de werkgelegenheid mede te stimuleren.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Dat is niet waar, men luistert daar ook naar de sociale partners en daar zijn wij voorstander van. Maar een beslissing laten afhangen van de sociale partners, wat vandaag gebeurt op federaal vlak, dat gebeurt niet in Nederland en dat maakt een fundamenteel verschil inzake besluitvorming.

De voorzitter : De heer Voorhamme heeft het woord.

De heer Robert Voorhamme : Heeft u de tekst van het toekomstcontract gelezen, mijnheer Van Grembergen ?

De heer Paul Van Grembergen : Ja.

De heer Robert Voorhamme : Want u bent nu de grote pleitbezorger van het Nederlandse overlegmodel. Hebt u dan niet gemerkt dat het Belgische overlegmodel door de beslissingen van het Toekomstcontract in de richting van het Nederlandse model evolueert ?

De heer Paul Van Grembergen : Dat is juist.

De heer Robert Voorhamme : Blijft u dan bij hoog en bij laag beweren dat dit allemaal onzinnige beslissingen zijn ? We merken dat op het Vlaamse en op het Belgische niveau, waar ook Vlamingen meespelen, een verschuiving gebeurt in de richting van wat u de goede facetten van het Nederlandse model noemt. Toch komt u hier op een vrij goedkope manier verkopen dat we zouden moeten overstappen van een Belgisch confederaal model naar een Diets confederaal model.

De heer Paul Van Grembergen : Dat is ridiculariseren. Ik zeg u : ik ben niet voor een hiërarchie. Wij zijn en blijven tegen een hiërarchie tussen de federale en de deelstaten. Wat niet wil zeggen dat er geen federale loyaliteit moet zijn. Als de Vlaamse regering een voorstel doet en dat wordt goedgekeurd door het Vlaams Parlement, dan moet de federale regering, in het kader van die loyaliteit, zich daarbij aansluiten. Dat betekent dat zij het niet kan laten liggen en onbespreekbaar kan vinden of dat de andere deelstaten zelfs al een veto stellen. Dat heeft niets te maken met hiërarchie maar met loyaliteit. (*Opmerking van de heer Robert Voorhamme*)

Ten tweede, ik zei enigszins cynisch dat er in een federatie een vorm van samenwerking zou moeten zijn en dat deze er bij ons niet is. We zouden beter af zijn met een federatie naar Nederlandse vorm. Ik zie dat niet in een Diets verband. Ik denk, mijnheer Voorhamme, dat u de

Van Grembergen

intellectuele kracht bezit om te zien wat ik bedoel met de vergelijkingspunten en aanhalingen en om er geen andere politieke betekenis aan te koppelen. Mag ik nu verdergaan ? Ik veronderstel dat de vrijstelling van vennootschapsbelasting wel in het CVP-partijbureau is besproken. Maar wat was de conclusie ? Heeft men zich neergelegd bij het veto van minister Dehaene ? Daar hebben we niets over gehoord. Hij zwijgt, iedereen zwijgt. Ik geef dit voorbeeld maar als voorbeeld. Het is een voorbeeld. (*Gezemoes*)

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Ik luister al de hele dag aandachtig naar dit debat. Ik heb de indruk dat het sloganmatige het inhoudelijke overheerst. Ik kan u verzekeren dat deze maatregel uitvoerig besproken is op het CVP-bureau. Er is absoluut geen veto gesteld door mijnheer Dehaene. Er zijn momenteel trouwens besprekingen bezig. De minister van Economie mag toch wel met iedereen gaan spreken om zijn maatregel uit te leggen. Om hen te overtuigen dat het een goede maatregel is. De rekening zal worden betaald door de Vlaamse regering. Wie kan daar nu tegen zijn ?

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : We zijn voorstander van overleg met de verschillende niveaus. Ik stel echter vast dat mijnheer Dehaene in zijn toekomstcontract op een zevental punten naar het Vlaams banenplan verwijst, met uitzondering van dit specifieke, belangrijke punt. Hoe komt dat ?

De heer Johan De Roo : Omdat het overleg nog ten gronde moet worden gevoerd. De beslissingen hieromtrent moeten niet worden genomen in het overleg met de sociale partners, maar wel in de regering en het parlement. Dit geldt ook voor het federale niveau.

De heer André Denys : Mag ik vragen welke strategie hier wordt gevolgd ?

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : De heer De Roo gaf een informatieve verduidelijking. Op de vragen van de heer Van Grembergen wil ik antwoorden dat we niet vooruit dienen te lopen op de plannen van de federale premier. We kunnen niet vooraf stellen dat bepaalde zaken niet zullen slagen. Federale of andere ministers die aangeven dat bepaalde maatregelen hen niet zinnen – om welke redenen dan ook – en die een gedifferentieerde evolutie in noord en zuid willen tegengaan, nemen een grote verantwoordelijkheid. Als Vlaamse regering zullen

we echter alles op alles zetten om deze maatregelen uit te voeren.

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer Jos Geysels : Mijnheer de voorzitter, ik wil hierover een korte vraag stellen. U gaat binnen veertien dagen, als de verklaring reeds afgelegd is, toch niet zeggen in het Vlaams Parlement dat het overleg nog bezig is.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : Op de concrete vraag van de heer Geysels kan ik antwoorden dat er een interministeriële conferentie Financiën en Begroting gepland is op dinsdag 30 april. Tijdens deze conferentie zullen de standpunten heel uitdrukkelijk uiteen gezet worden en zal er naar een oplossing worden gezocht. Dat is de stand van zaken.

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen : Mijnheer de minister-president, u zegt terecht dat dit potentieel aan mogelijkheden op het federale vlak wettelijk dient te worden gecreëerd. Hierin zijn we partners. Mijn pleidooi is dus in wezen een pleidooi om uw mogelijkheden te versterken, ook juridisch. Maar ik stel vast dat dit gevecht door uw regering wordt geleverd en door ons mede wordt ondersteund, maar dat in het partijgegeven er nog grote onduidelijkheid bestaat. Ik stel vast dat er op z'n minst bij één partij aarzeling bestaat en op z'n minst bij één andere partij angst voor beslissingen en voor de toekomst. Ik zeg duidelijk dat er angst is bij de SP. Dit komt omdat die partij vreest dat het solidariteitsgegeven zou worden doorbroken. Volgens mij moet dit niet worden doorbroken. Daar zijn andere formules voor. Er is ook terughoudendheid bij de CVP, in het partijgegeven van de CVP, wegens de positie die ze op het federale vlak... (*Rumoer*) Dat is de analyse. De kern van mijn tussenkomst is dan ook dat ik vraag aan de Vlaamse parlementsleden die in de partijbureaus zetelen, dat zij mede de strategie én van het Vlaams Parlement, én van de Vlaamse regering zouden ondersteunen en niet de woordvoerders zouden zijn van het andere niveau. Ze hebben immers de taak om dit niveau te vertegenwoordigen. Dat is de kern van de zaak, en dat gebeurt niet.

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mijnheer de voorzitter, ik kan de moeilijkheden van de heer Van Grembergen begrijpen.

De heer Paul Van Grembergen : Ik heb helemaal geen moeilijkheden.

De heer Johan De Roo : Hij zegt dat er aarzeling is bij de CVP. Ik kan u zeggen dat er geen aarzeling is bij de CVP. Het grote voordeel bij het partijbureau van de CVP is dat er samenspraak kan zijn met de aanwezige ministers. Die samenspraak is volwaardig. Ook van Vlaamse kant moet niemand aarzelen om tussen te komen. Het voorstel van minister Van Rompuy dat een echte tewerkstellingsmaatregel is, gericht op het behoud en de aanmoediging van de tewerkstelling, vooral in de verwerkende nijverheid, is een goede maatregel die elk lid van onze partij ondersteunt. Het grote verschil is dat in het ene partijbureau er ministers zitten waarmee men kan spreken, en dat dit in andere partijbureaus niet altijd het geval is. (*Rumoer*)

De voorzitter : De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt : (*Opmerkingen van Gilbert Bossuyt*) Wat is er verkeerd aan als men voorstellen doet, bijvoorbeeld zoals deze in verband met de vennootschapsbelastingen, om daar een aantal voorwaarden aan te koppelen ? Men kan zonder probleem stellen dat dit specifiek zou moeten zijn, op een ogenblik dat er een hele reeks bedrijven afkomen met enorm grote winsten. We zien zelfs dat er momenteel een aantal bedrijven – ik verwijs opnieuw naar het bedrijf van de heer Desimpel – op een gemakkelijke manier worden verkocht. Wat is er verkeerd aan om een aantal voorwaarden te koppelen aan het feit dat men iets geeft aan bedrijven ? Dat is ons standpunt geweest ; er is geen enkele sprake van angst. Ten tweede is het ook onze bezorgdheid – en ik denk dat u die zou moeten delen – dat men probeert om alle maatregelen die inzake tewerkstelling worden genomen min of meer aan elkaar te sluiten. Dit geldt voor het federale niveau, maar dit geldt ook voor het niveau van de ons omringende landen. Ik denk dat we hierdoor juist blijf geven van het feit dat we naar efficiëntie streven.

De heer Paul Van Grembergen : Mijnheer Bossuyt, de regeringen in België en in de deelstaten zijn op dezelfde wijze samengesteld. Daaruit zou men mogen besluiten dat zij een gezamenlijk project hebben en dat ze een gezamenlijke strategie hebben die niet tegenstrijdig is, maar die – elk binnen zijn bevoegdheden – tot hetzelfde resultaat leidt, in elk geval binnen dezelfde lijn. Dat is dus niet zo. Het is bovendien zo dat de strategie van de Vlaamse regering een andere strategie is dan deze die sommige partijen voeren. Dit stelt iedereen in Vlaanderen vast.

Door dit aan te vallen als een zwakheid maak ik een politieke analyse. Ik wil de strategie van minister-president Van den Brande versterken, maar moet vaststellen dat de partijen die deze regering op de verschillende niveaus steunen een andere strategie volgen en vaak een tegenstrijdige politiek voeren. Wil dit zeggen dat ik de Vlaamse regering veroordeel ? Neen, ik kan ze zelfs in zekere mate appreciëren. Het was een verademing minister Baldewijns

te horen zeggen, dat de misbruiken in de ruimtelijke ordening eindelijk zouden worden aangepakt en we wachten op de resultaten. Het was een verademing minister Van Rompuy te horen zeggen het economisch stramien van Vlaanderen te willen versterken. Dat is toch schitterend. Ik waardeer de inspanningen van de minister-president voor onze internationale relaties. Ik beweer alleen dat de Vlaamse regering voor haar opties en haar strategie bij wijlen meer steun ontvangt vanuit de oppositie dan van de meerderheidspartijen. Dat is geen persoonlijke analyse, heel Vlaanderen klaagt dit aan. Willen we Vlaanderen sterker maken en resultaten boeken, dan moet er een einde komen aan de tweeslachtigheid en de dubbelzinnigheid. Dat is de eindconclusie van mijn fractie. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, ik wil eerst de minister-president even gerust stellen. Als fractieleider uit de oppositie ga ik hier geen huwelijksaanzoek formuleren...

De heer Gilbert Bossuyt : Dat zou de eerste keer zijn...(*Hilariteit*)

De heer Filip Dewinter : Een huwelijksaanzoek kan pas gebeuren als beide partners daar rijp voor zijn. Ik heb niet de indruk dat het al zo ver is. Met deze beschouwing wilde ik onmiddellijk de juiste toon zetten voor mijn interpellatie. Ik wil de regeringspartijen niet braaf en vriendelijk om wat uitleg vragen uit vrees te veel potten te breken en bruggen te verbranden waarlangs we nog vóór het verkiezingsjaar 1999 in de regering zouden kunnen binnensluipen.

Het Vlaams Blok heeft het voordeel zonder coalitiebeslommeringen in het achterhoofd, zijn kritiek luid en zonder veel schroom te kunnen spuien. De analyses die ik gehoord heb van de fractieleiders van Agalev over de VLD tot de Volksunie kan ook ik gedeeltelijk onderschrijven. Niemand kan immers ontkennen dat de tegenstellingen tussen de coalitiepartners SP en CVP de laatste weken scherper naar voor komen. Dat springt niet alleen in het oog voor de volksvertegenwoordiger van meerderheid en oppositie, maar het is tevens duidelijk voor iedere objectieve waarnemer. Men tracht die tegenstellingen weg te moffelen achter de zogenaamde nieuwe politieke cultuur, maar iedereen weet dat de bron van deze tweespalt elders ligt. Er was de onderwijsbenoemingsstop, er was de Schrikkelnota Van den Brande, het debat rond Electrabel is nog volop aan de gang en het Vlaams banenplan verwekt niet minder deining. De SP staat duidelijk op de rem zowel voor de Schrikkelnota als voor het Vlaams banenplan. Bij dat laatste zit vooral de vrijstelling van vennootschapsbelasting hen dwars. Eindelijk is er een eerste aan-

Dewinter

zet tot een eigen Vlaamse fiscaliteit. Het is een kleine maar niet onbelangrijke stap vooral dan als precedent voor een ooit te bereiken integrale Vlaamse fiscaliteit. Het is opvallend dat de SP – of misschien is het voor de hand liggend – op de rem staat niet alleen voor het Vlaams banenplan, maar ook in de Commissie Staatshervorming. Zij tracht iedere verdieping van de Vlaamse ontvoogding te verhinderen.

Ze doet er alles aan om het huidige Belgische samenlevingsmodel zo veel mogelijk in stand te houden en de axioma's en premissen die hiervoor noodzakelijk zijn, te vrijwaren. We zijn het eens met de bescheiden aanzet die u middels het Vlaams banenplan hebt genomen. U kent onze opmerkingen en kritiek op uw Schrikkelnota. Ik zal die niet herhalen. Er staan een aantal aanzetten in die we gedeeltelijk kunnen onderschrijven. Er is echter niet alleen een juiste analyse nodig. Het is ook belangrijk om een aantal conclusies te trekken en een aantal remedies voor te stellen. Die heb ik helaas onvoldoende van mijn collega's gehoord. Wat is nu de remedie? Het parallellisme tussen de federale en de Vlaamse regering moet dringend worden doorbroken. Pas dan kan er op Vlaams vlak een dynamiek ontstaan. Dat geldt voor de tewerkstelling, de sociale, economische en maatschappelijke problemen en de staatshervorming. Het parallellisme is één van de absolute voorwaarden om het Belgisch samenlevingsmodel te laten functioneren. Dat model gaat er noodgedwongen van uit dat er geen breuk mogelijk is tussen het Vlaamse, het Waalse en het federale beleid.

Zonder het misschien zelf te beseffen hebt u toch een aanzet gegeven tot een doorbraak ter zake. Dat zint uw socialistische coalitiepartner niet. Het is te begrijpen, want zij zijn de conservatieve kracht in uw Vlaamse regering, maar ook zeker in België. Zij pleiten voor het behoud van het samenlevingsmodel en dus voor een gelijklopend politiek systeem, met gelijke beslissingen in Vlaanderen en Wallonië. Ik ben het eens met uitspraak van de heer Van Grembergen dat we moeten evolueren. Dat is al het geval in de maatschappelijke, de sociaal-economische en de politieke realiteit. Die verschillende realiteit in Vlaanderen en Wallonië moet ook leiden tot een aangepaste besluitvorming. Mijnheer de minister-president, dat kan alleen door het parallellisme tussen de Vlaamse en de federale regering te doorbreken.

We moeten dan ook de conclusies trekken met betrekking tot de SP. Deze partij is een conservatieve, unitaire Belgische kracht geworden, die alles aan dit principe ondergeschikt maakt, ook de tewerkstelling in Vlaanderen. Hier zijn haast geen SP-leden meer aanwezig. Dat kan ik bij deze scherpe aanklacht wel begrijpen. Ze kruipen liever in een hoekje dan te moeten luisteren naar de spijtige

realiteit. Dat typeert een conservatieve partij als de SP. Die partij moeten we isoleren. De heer Tobback junior is ondertussen in de coulissen verschenen. Dat is waarschijnlijk symbolisch. Zoals ik zei, moeten we het socialisme in Vlaanderen isoleren op alle politieke niveaus als we een reële Vlaamse politiek tot stand willen brengen op het vlak van tewerkstelling en sociaal-economische problemen. Als we daar niet in slagen, kunnen we dit debat tot in 1999 telkens opnieuw voeren, en telkens opnieuw concluderen dat het niet vooruitgaat. De dynamiek die men heel schuchter – te schuchter volgens ons – op gang wil brengen, kan dan niet worden gerealiseerd en evenmin worden gefinaliseerd in concrete politieke beslissingen, zoals de heel bescheiden stap naar een Vlaamse banenplan middels de vrijstelling van de vennootschapsbelasting er één was.

En daarom zijn onze oproep, onze conclusie en onze remedie zeer duidelijk : doorbreek het parallellisme. Isoleer de behoudsgezinde anti-sociale partij die de SP is geworden. Zij stellen Belgische en andere waarden en idealen voorop, in plaats van de sociale, economische en politieke dynamiek en realiteit in Vlaanderen te erkennen en te valoriseren. Dat gebeurt echter niet omdat de CVP blijkbaar haar politiek lot onvoorwaardelijk heeft verbonden aan dat van de SP. Louis Tobback schreef in een recent gepubliceerd boekje dat de SP zijn lot verbindt aan de CVP en dat ze eind 1999 samen aan de eindmeet willen arriveren. Ook in de toekomst willen ze ervoor zorgen dat dit bondgenootschap blijft bestaan. De CVP moet inzien dat ze daardoor misschien wel de eigen partijbelangen dienen – dat is een partijpolitieke strategische overweging die de mijne niet kan zijn – maar zeker niet de belangen van Vlaanderen en de belangen van onze volksgemeenschap. Integendeel. De SP moet worden geïsoleerd. Dat is trouwens al volop bezig : ze zorgen er zelf voor. Dat blijkt uit de recente discussies die we de voorbije weken en maanden hebben gevoerd en die ook in de publieke opinie aan bod kwamen. Op politiek vlak moet nog gebeuren wat op maatschappelijk vlak al gebeurt : de partij moet worden uitgestoten en gemarginaliseerd. Trek er voor mijn part een cordon sanitaire rond.

Zorg ervoor dat het parallellisme wordt doorbroken. Dit parallellisme is noodlottig voor Vlaanderen, voor de tewerkstelling in Vlaanderen en voor de sociale en economische evolutie in Vlaanderen. Dan ben ik ervan overtuigd dat we een debat als vandaag in de toekomst niet al te vaak meer zullen moeten voeren. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren collega's, het is niet onze bedoeling om in een gedetailleerde repliek in te gaan op wat de interpellanten hebben gezegd. Daarvoor zijn er twee redenen. Eerst en

De Roo

vooral moet de regering antwoorden. De regering moet haar concrete verwezenlijkingen aantonen en daar is zij best toe in staat. Ten tweede kan men na deze debatten vaststellen dat slogans alleen niets oplossen. Op het vlak van de tewerkstelling bestaan geen mirakeloplossingen. Oplossingen zullen gestalte moeten krijgen via hard werk in de commissies en in het parlement. En zelfs dat zal niet volstaan om werk te maken van die enorme uitdaging van de werkgelegenheid, die voor ons de topprioriteit moet zijn van het Vlaamse beleid. Men kan onder meer zeer goed werk leveren in de commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden, die gisteren is begonnen met de bespreking van het Vlaamse banenplan. Mijn fractie dringt erop aan dat het werkgelegenheidsdebat goed wordt voorbereid. Ik stel voor om nog voor het zomerreces in de loop van de maand juni een grondig tewerkstellingsdebat te voeren in het Vlaams Parlement. Dit moet goed worden voorbereid in de commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden.

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen : Bij de beslissingen die de federale regering heeft genomen, en bij de Maribel-operatie is de bouw uitgesloten. Nochtans is de bouw voor Vlaanderen een ongemeen belangrijke sector, zeker voor de kleine en middelgrote bedrijven, van schrijnwerkerijen tot gewone aannemers. Ze vallen echter uit de boot. Nochtans zijn ze de motor van de arbeid en de tewerkstelling, zeker in Vlaanderen. Hoe komt het dat ze er niet bij zijn ?

De heer Johan De Roo : Mijnheer Van Grembergen, ik moet me niet verantwoorden over de federale maatregelen die in de loop van de voorbije dertien jaar zijn genomen. De eerste Maribel-maatregel werd in 1982 genomen. Men wou vooral de be- en verwerkende nijverheid stimuleren. Daartoe behoort de bouwnijverheid volgens de NAC-codes niet. Ze werd er niet in opgenomen, omdat de eerste Maribel-maatregelen vooral voor de export- en concurrentiegevoelige sectoren waren bedoeld. Die wens te men een meerwaarde te geven via de Maribel-operatie. Daarna zijn Maribel-bis en Maribel-ter er gekomen. Vandaag hoort men inderdaad vanuit de bouwnijverheid dat ze ook van die maatregelen zouden moeten kunnen genieten. Dat is ook een federale aangelegenheid.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer De Roo, u hoopt dat we hier uiterlijk begin juni een tewerkstellingsdebat zullen voeren.

De heer Johan De Roo : Het mag ook vroeger, hoor.

De heer André Denys : Mijnheer De Roo, vindt u niet dat door het feit dat we post factum komen, nadat men maandenlang het parlement buiten alle gesprekken heeft gehouden en er alleen gesprekken zijn gevoerd tussen de regering en de sociale partners ? Vindt u niet dat we daarmee als parlement en als politieke verantwoordelijken te laat komen ? Ik heb daarjuist naar het Nederlandse voorbeeld verwezen. Vindt u niet dat we in een achtergestelde positie zitten op een terrein waarvan eenieder zegt dat het het belangrijkste is ? Vindt u niet dat de werkwijze, waarbij we als parlement steeds post factum komen, een totaal verkeerde werkwijze is ?

De heer Johan De Roo : Mijnheer Denys, we hebben niet dezelfde frustraties als u. Het feit dat er tussen de sociale partners een akkoord wordt bereikt en dat dit niet in een handomdraai gebeurt, maar wekenlange besprekingen vergt, is de meest normale zaak van de wereld. We zouden het bijzonder betreuren – en u waarschijnlijk evenzeer – indien er geen akkoord zou worden bereikt. Er is gedurende weken onderhandeld. De begindatum lag reeds in september met een gemeenschappelijke verklaring van de sociale partners in Vlaanderen. In december is er een Vesoc-verklaring geweest en uiteindelijk heeft het geleid tot een echt Vlaams banenplan, ondersteund door de sociale partners en door de Vlaamse regering. We vinden dit een uitermate belangrijk politiek feit.

– *De heer Francis Vermeiren, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

Zoals reeds gezegd, vinden we de problematiek van de werkgelegenheid uitermate belangrijk, maar daarnaast komen ook heel wat andere domeinen aan bod. Ik denk aan het Sociaal Impulsfonds, dat nu volop in bespreking is in de bevoegde commissie. Het mestactieplan, de hervorming van het secundair onderwijs, de verhoogde inspanningen voor het wetenschaps- en technologiebeleid, de toekomstgerichte visie – ook van de minister-president – op onze staatsstructuren en de werkzaamheden in de commissie voor Staatshervorming, Algemene Zaken en Verzoekschriften. Al deze initiatieven kaderen in een orthodox budgettair beleid. De resultaten van de laatste begrotingscontrole leren ons dat de Vlaamse regering een voorzichtig budgettair beleid voert. Binnenkort zullen we dit concreet kunnen bespreken in de Subcommissie voor Financiën en Begroting.

Zeer belangrijk is dat uit de resultaten van de begrotingscontrole blijkt dat Vlaanderen de vruchten zal kunnen beginnen te plukken van een goed bestuur. Het feit dat we een goede begroting hebben, is een positieve aangelegenheid. Indien de begroting zwaar deficitair zou zijn, zou dit een erge zaak zijn voor de toekomst van Vlaanderen, en ook voor de tewerkstelling in Vlaanderen. Dit goede bestuur laat Vlaanderen ook toe om initiatieven voor te stel-

De Roo

len die baanbrekend zijn, in die zin dat het het voortouw wil nemen in de discussie over bijkomende tewerkstellingsstimulansen. Daar is reeds voldoende aandacht aan besteed.

Minister Van Rompuy heeft een nieuwe maatregel genomen. Ik vestig er uw aandacht op dat, op basis van de recentste gegevens van de balanscentrale van de Nationale Bank, er tijdens de periode 1993-1994 in Vlaanderen ongeveer 18.000 arbeidsplaatsen in de industrie zouden zijn verloren gegaan. Die uitstoot stoppen zou formidabel zijn. We mogen dus niet te lichtvaardig discussiëren over de problematiek van de tewerkstelling. Het vergt een ingehouden, maar ook volgehouden inspanning om op dat vlak resultaten te boeken. Betekent dit dat wij alles ophefmen wat de regering doet ? Betekent dit dat onze fractie niet met bepaalde vragen worstelt ? Zeker niet. Ook wij hebben een aantal kritische wenken die we in het verleden reeds ter sprake hebben gebracht. Ook wij zijn voorstander van minder overregulering. Want overregulering is niet goed. We zijn er voorstander van om te werken aan een vereenvoudigde regel- en wetgeving inzake milieubeleid en ruimtelijke ordening om de tewerkstelling te stimuleren. Daarbij mogen echter geen milieu- of andere normen op de helling worden gezet. De vernieuwing van het Vlaams beleid is een zaak van de regering. Maar dat is evenzeer een zaak van het parlement ; dat is een gezamenlijke opdracht voor meerderheid en oppositie. In die zin zijn we vol vertrouwen over het werk van de minister-president en zijn ministers, en steunen we het gevoerde regeringsbeleid. U zal, mijnheer de minister-president, ook in de toekomst op de volle steun van onze fractie kunnen rekenen. *(Applaus bij de CVP en de SP)*

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, waarde collega's, ik ben de interpellanten en alle fractieleiders dankbaar voor dit tussentijds debat. Ik bedoel daarmee niets negatief. Dit debat komt er na 300 dagen regeerwerk. Ik ben u daarom dankbaar omdat ik hier de kans krijg om in een synthese de kern weer te geven van het werk dat we de voorbije maanden hebben geleverd. Vooreerst wil ik hier duidelijk zeggen dat deze Vlaamse regering gedurende de volledige zittingsperiode van vier jaar zal regeren. En als de wet zou toegepast worden zoals dat oorspronkelijk voorzien was, dan hadden we afspraken voor een regeringsprogramma en een zittingsperiode van vijf jaar. In de toekomst zal dat trouwens het geval zijn. Ik geloof dat het vanuit democratisch oogpunt van belang is om deze termijn goed voor ogen te houden. Zo'n houding kan leiden tot het aaneensmeden van de coalitiepartners. En dat kan, na de uitspraak van

de kiezer, ook leiden tot een coalitiewissel. Maar wat hier nu wezenlijk van belang is, is het feit dat we met een opdracht van vier volle jaren worden geconfronteerd.

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen : Deze regering is inderdaad voor 4 jaren verkozen en de partners zijn de partners. Ik vind dat daar correct in moet gehandeld worden. Toch één opmerking. U verklaarde dat er in de toekomst mogelijk andere oplossingen zijn, wat ook rationeel en politiek mogelijk is. Alleen zou u er iets bij moeten zeggen waarvan ik weet dat u het in uw achterhoofd heeft, namelijk dat het niet noodzakelijk een spiegelbeeld moet zijn van de federale regering. Het zou al belangrijk zijn mocht de minister-president dat op dit ogenblik verklaren.

Minister-president Luc Van den Brande : Ik verklaarde daarnet dat de kiezer een uitspraak doet. Dat doet geen afbreuk aan de vaste wil die we hebben een afgesproken programma te verwezenlijken. Om dat te bereiken hebben we inderdaad geen ruime, maar eerder een goede, juiste meerderheid. Bij de beoordeling, ook na 300 dagen, kan dit enkel en alleen gezien worden in het licht van de volle 4 jaar, die we niet rond willen maken maar beleidsmatig willen invullen. Mijnheer Van Grembergen, hiermee kom ik tot het punt dat u aanhaalde. Wanneer ik zeg dat dit een regering voor 4 jaar is, dan wil ik aangeven dat, ongeacht wat al dan niet op federaal vlak gebeurt, wij weten dat onze opdracht een verbintenis is voor de volledige 4 jaren. Het is ook goed om continuïteit van beleid te hebben met het federaal niveau tijdens een duurzame tijdspanne, zoals dat op vlak van de gemeenten en provincies het geval is. Dat betekent echter ook dat de uitspraak van de autonoom geraadpleegde kiezer in de toekomst moet kunnen leiden tot autonome coalities. Tijdens de voorbije regeringsvorming heeft men nogal vanzelfsprekend gesteld dat de zaken op dezelfde lijn moesten liggen.

Er kan dus geen misverstand bestaan. Deze tussenevaluatie moet uitdrukkelijk in dit licht worden gezien : wij zijn een regering op basis van een programma voor een volledige termijn van 4 jaar. Bekijk ik de prioriteiten die we ons gesteld hebben, dan zijn deze in verschillende fasen opgebouwd. Ik wil daar toch even aan herinneren. Sommigen hebben ons regeerakkoord vaagheid verweten. Wij hebben vanaf het begin gezegd : geen bijbel, geen details tot in het oneindige. U hebt gesuggereerd, als Vlaams Parlement, dat wij voor het eerst systematisch betreffende elk van de domeinen in een vierjarenplan middels beleidsbrieven zouden aangeven hoe we perspectief in beleid wilden omzetten. Welnu, dat hebben we, denk ik, in goede afspraak gedaan. Het element van de beleidsbrieven is een nieuw gegeven. Fragmentair was dit in het ver-

Van den Brande

leden ook reeds het geval. Dan is er nog het regeerakkoord, er was de Septemhernota en de eerste begroting die we helemaal opgesteld hebben voor 1996. Dat wil zeggen dat de grote prioriteiten bevat in het regeerprogramma stap voor stap nader worden ingevuld en ondertussen ook uitgevoerd. Dan kom ik tot de vijf prioriteiten, die de essentie van de afweging en de evaluatie moeten uitmaken.

De eerste doelstelling is de kwaliteit van economie en werkgelegenheid. Het is eigenlijk een cultuurgegeven om niet te aanvaarden dat een deel van de bevolking zou worden afgehouden van persoonlijke ontplooiing, inzet in een samenleving, zinvol werk en duurzame werkgelegenheid. Dat is een opdracht voor elke regering, of zij nu federaal of regionaal is, of zij nu een beleid uitstippelt in een federale staat of in een andere structuur. We hebben grote aandacht besteed aan dit eerste punt, de werkgelegenheid. Ik hoef niet meer te herhalen dat 70 percent van onze begroting aan werkgelegenheid wordt besteed. Dat wil zeggen dat als wij iets extra willen doen, wij dat heel gericht moeten doen. Wij moeten dat selectief doen om goede resultaten te boeken. Wij moeten twee zaken voor ogen houden : werkgelegenheid is in de eerste plaats een vrucht van het privé-initiatief, als overheid hebben wij de opdracht om in te spelen op de behoeftes van de samenleving. Dit zijn voor Vlaanderen de twee basispijlers als wij het over werkgelegenheid hebben.

Ik deel dus niet de mening van diegenen die zeggen dat er slechts twee maatregelen in de tewerkstellingsafpraak vervat zitten : vennootschapsbelasting en social profit. Dat zijn natuurlijk twee belangrijke maatregelen, maar er zijn ook heel wat andere maatregelen in het akkoord met de sociale partners. Ik vind het dan ook nodig – zonder in detail te treden – enkele maatregelen aan te halen. Er zijn de werkervaringsprojecten – 1.400 laaggeschoolde langdurig werklozen vinden een job. Er is de stageregelgeving EWE-contracten – 350 mensen kunnen aan de slag. Er is de premiereregeling arbeidsherverdeling. In het begin is dit traag opgestart met enkele honderden mensen, nu maken er 4.000 mensen gebruik van, en van maand tot maand stijgt dit aantal. Ik ben van mening dat arbeidsherverdeling en tijdelijke werkonderbreking ook een maatschappelijk gegeven is. Dat wil zeggen dat dit ook een belangrijke pijler blijft van de tewerkstellingspolitiek. Er is de belangrijke beslissing die wij hebben genomen over het Vlaams observatorium voor de werkgelegenheid en het strategisch marktonderzoek, dat in het verlengde ligt van onze beleidsbrief statistiek en regionale aanpak. Hoe kunnen wij immers goed beleid waarmaken in de toekomst, als wij niet beschikken over de basisgegevens ?

Mijnheer Van Grembergen, er is ook de belangrijke inspanning die wij doen ten opzichte van de social profit. Zelfs indien de federale regering geen gekoppelde maatregelen zou nemen, voorzien wij hoe dan ook duizend bijkomende banen. Dat is misschien niet gigantisch, maar op het terrein waar er handen tekort zijn en behoeftes bestaan, vind ik het wel maatschappelijk relevant om in die sector aan de behoeftes te voldoen. Als de federale regering haar bijdrage hieraan kan toevoegen, dan zijn het er geen duizend maar tweeduizend. Er is de KMO-innovatie waar ettelijke jongeren – ingenieurs of hoger geschoolde technici – kunnen meewerken aan innovatie in de bedrijven. Er is de regeling arbeidskostverlaging. Wij wensen uitdrukkelijk deze maatregelen tot stand te brengen.

De heer Paul Van Grembergen : Mijnheer de minister-president, het is inderdaad niet de overheid die de arbeidscreatie moet realiseren, daartoe is het privé-initiatief in eerste plaats geroepen. Daarover zijn wij het eens. Op dit ogenblik zijn er twee elementen die als arbeidsvernietigend worden ervaren : de zware fiscaliteit en de zware sociale lasten. De Vlaamse regering tracht, omdat ze zelf niet regulerend kan optreden in dit gegeven, zijdelings de twee sporen te gebruiken : enerzijds door de fiscaliteit voor de vennootschappen te verminderen, en anderzijds zou ze ook maatregelen kunnen nemen om de last van de sociale zekerheid te doen verminderen. Wat stellen we nu vast ? De initiatieven die de Vlaamse regering zijdelings wil nemen om het dodende gegeven van de arbeidskost te verminderen, worden door de federale overheid niet gesteund. Hoe treedt de Vlaamse regering daartegen op ?

De voorzitter : De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt : In de laatste federale CAO is afgesproken dat men zich inzake de sociale kost zou richten naar de buurlanden. Dat betekent op termijn dat de sociale kost zal worden afgebouwd met ongeveer 2,5 percent, rekening houdend met ons systeem van sociale zekerheid.

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : Het gaat erom dat in het banenoverleg duidelijk is gebleken dat met name de heren Busquin en Collignon zich verzetten tegen het plan van minister Van Rompuy, dat door de Vlaamse regering is overgenomen. Is de Vlaamse meerderheid in het nationale parlement bereid haar meerderheid te gebruiken om dat plan door te drukken ?

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : We hebben nog nooit resultaten bereikt vanuit een houding van défaitisme. Bijgevolg vind ik het voorbarig om nu al te stellen dat

Van den Brande

bepaalde zaken niet kunnen worden gerealiseerd. Het is eigenlijk niet de taak van het Vlaams Parlement om verklaringen te analyseren van bepaalde personen. De heer Collignon heeft een viertal dagen geleden een vrij genuanceerde verklaring afgelegd. Daarin stelt hij ondermeer dat er geen reden is voor een belangenconflict. Hij heeft zelfs berekend hoeveel het zou kosten indien men er langs Waalse zijde zou aan deelnemen. Ik vind dit een goed proces van associatie om, vanuit de grootst mogelijke autonomie, met de andere deelstaten en deelgebieden een dialoog aan te gaan, die niet steeds noodzakelijk moet resulteren in dezelfde beleidsmaatregelen in de beide deelgebieden. Dat is precies de democratische argumentatie van autonomie.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Ik steun de minister-president wanneer hij zegt dat men al het mogelijke moet doen om van onderuit, bijna in confederaal verband, een consensus te bereiken tussen de gewesten. Indien het officiële standpunt van de PS gehandhaafd blijft, zult u dan alle middelen uitputten om die maatregel gestalte te geven, zelfs als dat leidt tot een asymmetrische toepassing ter zake tussen Wallonië en Vlaanderen ?

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : Laat ons toch niet op de feiten vooruitlopen. U hebt moeten vaststellen dat de federale minister van Financiën positief staat tegenover de voorgestelde idee. Deze materie moet worden geobjectiveerd over de taalgrens heen.

De andere politieke verantwoordelijken in dit land zouden moeten inzien dat dit een nuttige maatregel zal zijn. De selectiviteit van de maatregel en de uitdrukkelijke koppeling van de maatregel aan de verhoging of ten minste aan het behoud van de werkgelegenheid in de industriële sectoren zijn essentieel.

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer Jos Geysels : Mijnheer de voorzitter, wat de maatregel als zodanig betreft, bestaat er een discussie tussen Vlaanderen en de federale regering. Ik wil het hebben over de inhoud van het voorstel voor het banenplan. De minister-president beweert dat de maatregel zijn nut zal bewijzen. Ik ben echter al weken op zoek naar studies waarin de effectiviteit van de maatregel wordt onderzocht. Volgens Agalev zijn de middelen voor het banenplan ontoereikend. Bijna de helft van de 3 miljard frank, die jaarlijks wordt uitgetrokken, is bedoeld voor deze maatregel. Volgens sommige studies moet men zich houden voor dergelijke maatregelen als een stimulans voor

extra werkgelegenheid. Mijnheer de minister-president, waarop baseert u zich om zo'n belangrijk gedeelte van het beperkte budget aan deze maatregel te spenderen ? Wat verwacht u van deze maatregel ? Bij de begrotingscontrole hebt u zelf gezegd dat wij slechts 1 procent zullen vooruitgaan, wat de facto een achteruitgang van de werkgelegenheid betekent.

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : Mijnheer de voorzitter, ik wil een eenvoudige vraag stellen. De minister-president zegt dat er op het gewestelijke niveau wordt onderhandeld om tot een oplossing te komen. Ik begrijp dat hij in de huidige omstandigheden het vuur niet wil aanwakkeren. Wanneer mogen wij dit akkoord met het Waalse Gewest verwachten ?

Minister-president Luc Van den Brande : Ik zal meteen antwoorden op één van de bedenkingen van de heer Geysels en tegelijkertijd een en ander rechtzetten. We verwachten de toepassing van deze maatregel vanaf 1 januari 1997. Gezien het een fiscale maatregel betreft, moet hij een looptijd hebben van een volledig fiscaal jaar. Hij kan dus niet in de loop van het jaar worden ingevoerd. Het is niet juist dat de helft van onze extra inspanning aan deze maatregel wordt gespendeerd. In 1996 zal de drie miljard extra, bovenop de 70 procent van het globaal budget van de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement worden besteed aan alle andere maatregelen. In 1997 zal de maatregel worden toegepast. Dit is een antwoord op de vraag van de heer De Gucht. In deze chronologische volgorde moeten er afspraken worden gemaakt. Anderhalf miljard frank is niet de helft, maar slechts één vierde van 6 miljard frank.

De heer Jos Geysels : Uiteindelijk zal het meer zijn.

Minister-president Luc Van den Brande : Samen met de sociale partners willen we een akkoord sluiten voor twee jaar. Op die manier kunnen wij beter inspelen op de evolutie en de actualiteit. Dat Vlaams akkoord slaat op 1996-1997, in de loop van 1997 moeten we voorbereidingen treffen om de continuïteit te verzekeren en om extra werkgelegenheid te creëren in de loop van 1998-1999. Onze basisdoelstelling blijft de halvering van de werkloosheid. Die doelstelling wekte tijdens de bespreking van het Vlaams regeerakkoord veel gefrons, ze werd als weinig realistisch beschouwd. Ik bevind mij ondertussen in goed gezelschap : de federale regering heeft nu dezelfde ambitie geformuleerd en drie maand geleden heeft de Duitse bondskanselier ditzelfde perspectief uitdrukkelijk voorop gezet. Een volgende maatregel. (*Opmerking van de heer Jos Geysels*) Laat me nog even toe, mijnheer Geysels. Ik wil kort nog iets zeggen over de werkgelegenheid. 70 procent van de Vlaamse begroting gaat naar tewerkstelling, 58 procent rechtstreeks, 12 procent onrechtstreeks. We maakten ook herschikkingen binnen de be-

Van den Brande

staande budgetten. De Vlaamse havenstructuur krijgt meer geld. We hebben onze geografie immers niet langer als pluspunt. We moeten Vlaanderen uitbouwen tot een kwalitatief hoogstaand logistiek centrum in Europa. Ons kennispotentieel is een even essentiële troef, vandaar een extra inspanning van 20 miljard frank voor ontwikkeling en onderzoek.

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer Jos Geysels : Ik heb een concrete vraag gesteld en ik denk dat de minister in zijn gedrevenheid vergeet te antwoorden. Ik heb gevraagd : waarop baseert de Vlaamse regering zich om te zeggen dat deze maatregel effectief zal zijn ? Ik wacht nu al weken op dat antwoord.

De voorzitter : Ik geef zo dadelijk het woord aan de heer Van Mechelen maar ik wil iedereen toch wijzen op het late uur, ik stel voor dat we de minister-president zijn toespraak laten afronden.

De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen : Ik ben verrast dat u nu al drie, vier keer komt stellen dat Vlaanderen 70 percent van zijn budget rechtstreeks aan werkgelegenheid spendeert. Ik veronderstel dat u daarmee personeelskosten bedoelt.

Minister-president Luc Van den Brande : Die cijfers zijn mede door uw fractie voorgedragen, mijnheer Van Mechelen. We hebben het daarover al verschillende keren gehad, de cijfers zijn algemeen aanvaard.

De heer Dirk Van Mechelen : U zegt verderop in uw betoog dat werkgelegenheid, jobs moeten worden gecreëerd in de reguliere sector. U stelt dat men de eigen personeelskosten moet terugschroeven. Ik vind dat Vlaanderen eerder het ingrijpen van de overheid moet verminderen. We creëren zo rigide structuren in plaats van een actiever werkgelegenheidsbeleid te voeren.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : Het zou ons te ver leiden om de vele maatregelen, die we op allerlei domeinen nemen, in detail te bespreken. Al deze maatregelen zijn erop gericht het economisch draagvlak te verstevigen, met een bredere tewerkstelling tot gevolg. Als ik de nadruk leg op de versterking van onze infrastructuur, dan gaat dit niet slechts over beton of asfalt, maar ook over de logistieke infrastructuur. We moeten onze geografische voordelen zo sterk mogelijk kwalitatief uitbouwen. We zijn een maritieme regio, dit is een uniek voordeel. Ik besef nog meer dan in het verleden dat we onze ligging aan de zee en de topinfrastructuur waarover we

beschikken – zowel in Antwerpen, Zeebrugge als Gent – door onderzoek en ontwikkeling dienen te optimaliseren.

Ik deed een oproep aan alle economische en sociale verantwoordelijken om een innovatieafpraak te maken. Die is essentieel, daar 50 percent van de duurzame groei door innovatie zal worden gerealiseerd. Zowel het VEV als het NCMV, het ACV en het ABVV hebben uitdrukkelijk gezegd dat ze willen ingaan op deze oproep. Indien ik deze zaken op een rijtje zet, dan geloof ik dat wij op het vlak van werkgelegenheid en tewerkstelling ons deel van de opdracht verwezenlijken. In de huidige omstandigheden heeft zowel de Vlaamse regering als de federale regering de verplichting om de werkgelegenheid in Vlaanderen maximaal te verstevigen. Vanuit de federale regering wensen we ondersteuning van een aantal initiatieven die wij willen nemen. Ik vind het normaal dat de maatregelen die wij voorstaan niet rechtstreeks zijn opgenomen in het federale tewerkstellingsakkoord met de sociale partners. In het Vlaams sociaal overleg tijdens de maanden mei en juni moeten zowel die innovatieafpraak als het programma op het vlak van bestendige en permanente vorming aan bod komen. Een programma van bestendige vorming en bestendige leerbeschikbaarheid – onafgezien van de rechtstreekse koppeling aan de arbeidsmarkt, leeftijd en kwalificaties – zal worden uitgewerkt.

De kwaliteit van de stedelijke leefomgeving is de tweede prioriteit. We hebben heel nadrukkelijk gesteld dat het stedelijk beleid belangrijk is. Het Sociaal Impulsfonds dat nu in de commissie ter discussie ligt en dat later in plenaire zitting zal worden besproken, is een innovatieve aanpak. Dit moet prioritair gebeuren ten overstaan van een aantal gemeenten. Ik laat in het midden of dit er 28 of 30 zullen zijn. Het is op basis van objectieve criteria dat we een extra aantal impulsen willen geven aan het stedelijk beleid, en vooral daar waar de noden het hoogst zijn. Belangrijk hierbij is – en hier voeren we het regeerakkoord duidelijk uit – dat deze benadering meer dan ooit vertrekt vanuit de autonomie van de gemeenten en de OCMW's, dat heel deze benadering regelschuw en transparant is. Dit is ook voor een stuk de uitvoering van wat u, mijnheer De Roo, nog hebt aangehaald naar overtollige, overmatige regelgeving en andere dingen die we best kunnen missen. We proberen dit dus ook in de realiteit waar te maken, en op dit belangrijk domein is dit zeker het geval. De trekkingsrechten op het SIF zullen aan de gemeenten worden toegekend bij goedkeuring van het beleidsplan, dus vanonder uit, niet vanboven uit betuttelend.

Als het gaat over de kwaliteit van de stedelijke leefomgeving – op het vlak van de ruimtelijke ordening – denk ik dat alle fracties het erover eens zijn dat dit een zorg van jaren is. Laten we in dit halfroond figuurlijk eens naar alle fracties kijken en ons afvragen : wie heeft niet zijn of haar deel van de verantwoordelijkheid in datgene wat inder-

Van den Brande

daad het ruimtelijk beslag Vlaanderen is. Ik denk dat we op dit punt inderdaad prioritair aandacht moeten besteden, en we doen dit ook. Ik vind dat in dit debat ook de feiten moeten naar voren komen. Met de opstelling van het ontwerpplanningsdecreet inzake ruimtelijke ordening wordt de decretale basis gelegd van de ruimtelijke structuurplanning. Er wordt een wettelijke basis gegeven aan de drie soorten ruimtelijke structuurplannen op de drie niveaus – gewest, provincie en gemeente – die op termijn de huidige plannen van aanleg zullen vervangen.

Ook aan de mobiliteit moet grote aandacht worden gegeven. We worden allemaal geconfronteerd met dit probleem. Dit is één van de vele wonderlijke paradoxen uit het dagelijkse leven. We zoeken mobiliteit op en we rijden ons vast in de file. Als u daar even over nadenkt is het natuurlijk wel merkwaardig. Dit wil dus zeggen dat we op dit vlak door de beslissing van een eerste reeks van mobiliteitsconvenanten niet enkel het probleem onderkennen, maar er ook op reageren. Voor dit punt is 360 miljoen frank uitgetrokken.

De derde prioriteit is de kwaliteit van onze ruimte en ons milieu. Ik hoef niet terug te komen op de hele discussie rond het MAP. U hoort mij niet zeggen dat dit het beste plan van Europa of van de wereld is. Ik weet wel dat we er eindelijk in zijn geslaagd, na een pak discussies en na een berg polarisatie, om een redelijk evenwicht te vinden tussen de doelstellingen die we van in het begin unaniem waren toegedaan en de praktische vertaling daarvan. Ik beschouw het dus als een van die knelpunt dossiers waar we binnen de timing – en dat geldt dus ook voor de andere domeinen – woord hebben gehouden, waar we daadwerkelijk hebben uitgevoerd wat we hadden voorzien.

Ik geef een ander voorbeeld op het vlak van de kwaliteitsverbetering van het milieu : het RIO-project. Dit werd goedgekeurd en we willen dan ook de afwerking van heel de waterzuiveringsinfrastructuur nóg versnellen. Zoals decretaal voorgeschreven besliste de Vlaamse regering op 16 april jongstleden om de procedure van openbaar onderzoek en adviesinwinning voor het opmaken van een ontwerp van gewestelijk milieubeleidsplan 1997-2001 op te starten.

Een vierde punt gaat over de kwaliteit van het Vlaams bestuur. We hebben van in het begin gezegd dat we de organisatie van het bestuur in kwaliteit willen doen. Mijnheer Van Mechelen, ik deel uw zorg wanneer het gaat over de manier waarop klantvriendelijk gericht de dossiers moeten worden behandeld. Laten we toch niet vergeten dat Vlaanderen de enige entiteit is in België, en ver daarbuiten, die zijn administratie niet langer baseert op de statutaire bepalingen van 1937 – het zogenaamde statuut Camus – maar een volledig nieuwe administratie ont-

wikkelt met toepassing van de grondregeling van 1 januari 1994 gericht op grotere verantwoordelijkheid, betere verloning, minder mensen en een betere service. Het is hier niet bij intentieverklaringen gebleven.

De heer Denys vroeg wat er in huis kwam van het principe : Niet te veel of niet meer overheid. Laten we daarover geen abstracte discussie voeren. Wij hebben de laatste jaren genoegzaam aangetoond dat de overheid de plicht heeft om met het volle respect voor de vrijheid van de mensen de maatschappelijke organisatie te versterken. Voor de BRTN werden de beslissingen binnen het voorzien tijdsbestek uitgevoerd. Het ontwerp van decreet tot hervorming van de Vlaamse Dienst voor de Buitenlandse Handel zal nog vóór het zomerreces in het Vlaams Parlement kunnen worden behandeld. De audits bij Toerisme Vlaanderen, bij de VDAB en bij BLOSO zijn even zo belangrijke beslissingen. Voorts verwijs ik naar de opeenvolgende onderwijsdecreten : schaalvergroting wordt gekoppeld aan grotere autonomie en responsabilisering. Het decreet inzake het basisonderwijs herleidt de bezorgdheid over de grote onrust waarvan sprake in een interpellatie in de commissie, tot zijn ware proporties. Ik zou op dit ogenblik niet de verantwoordelijkheid willen dragen voor de ontwikkelingen in de Franse Gemeenschap die ik bijzonder jammer vind.

Ik mag me daarover verder niet uitspreken. Maar de rust in het onderwijs, de pedagogische bewaking, de ontplooiing van jonge mensen, moeten absoluut kunnen worden gewaarborgd. Het minste wat mag gezegd is dat wij in het onderwijsveld, ondanks de tegengestelde opinies, in geen geval alle dossiers laten samenkomen. Voor elk van de probleempunten trachten we een redelijke oplossing te vinden.

Met deze toepassing van de regels van beter besturen beland ik logischerwijze bij de staatshervorming en de staatsvorming. Onze nota van 29 februari 1996 neemt de homogene bevoegdheidspakketten als uitgangspunt voor een effectiever beleid. De regeringsverklaring geeft de wegen aan waarlangs Vlaanderen zich in de toekomst sterk kan ontwikkelen en verder uitbouwen in Europa, samen met de andere deelstaten in Belgisch verband. Dat is de achtergrond van de verschillende voorstellen. Zonder daarop nu dieper in te gaan, wil ik toch mijn hoop uitspreken om over de grenzen van de fracties heen het Vlaams belang voorop te stellen en niet het belang van een bepaalde stroming of richting. Het algemeen belang moet primeren. De commissie heeft haar werkzaamheden in dezelfde geest aangevat ; zij moet zich nu meer op de inhoud toelagen. Ik zal daartoe graag mijn bijdrage leveren. Ik ben diep getroffen door de wijsheid en afstandelijkheid waarmee Max Wildiers vorige week heeft aangegeven wat de sociale plicht is in een samenleving. Ik deel zijn overtuiging dat meer autonomie moet kunnen leiden

Van den Brande

tot meer democratie en sociale verwevenheid. Hij voegt er onmiddellijk aan toe dat het geen vorm is van etno-nationalisme en dat het moreel perfect aanvaardbaar is daaraan de ontwikkeling van een eigen cultuur- en taalgemeenschap te koppelen.

Als we die twee perspectieven kunnen samenbrengen, dan moeten alle fracties ophouden om alles wat te maken heeft met verantwoordelijkheid en een grotere autonomie, als extreem nationalisme te klasseren en alles wat binnen het Belgisch staatsverband verweven blijft, als openheid. Laten we zuinig zijn met die termen en de verantwoordelijkheid als uitgangspunt nemen. Daarom heb ik het over het algemeen Vlaams belang.

De vijfde prioriteit is de kwaliteit van het leven in de samenleving. Er doen zich buitengewone moeilijkheden voor. Ondanks de vele sociale voorzieningen blijven te veel leden van de samenleving verstoken van hun rechtmatig deel. De vierde sociale kwestie is wellicht de echte kwestie van deze tijd : de sociale uitsluiting. Daarom is de kwaliteitsvolle zorg zo belangrijk. Dat komt tot uiting in het tewerkstellingsplan. Als ik het heb over de behoeften, bedoel ik dat de overheid op dit vlak inspanningen zal moeten leveren.

De gerichte erkennings- en subsidiëringsmaatregelen die we zullen treffen, vormen de inzet van menselijk personeel. Verschillende maatregelen zitten vervat in het tewerkstellingsplan, en hebben belang voor het aantal bijkomende jobs. Nog belangrijker is dat we op het vlak van welzijn, persoonsomkadering en bescherming van alle zwakkeren in de Vlaamse samenleving onze bijdrage leveren. Ten slotte kom ik bij de omkadering : een orthodox budgettair en financieel beleid. Ik wil op dat vlak bevestigen wat in het regeerakkoord staat en wat we in de voorlaatste stap van de begrotingsbespreking aan bod hebben laten komen. De begroting van 1997 wordt de voorlaatste stap en in 1998 mag er geen tekort meer zijn op de Vlaamse begroting. We zijn geen fetisjist van de cijfers en de balansen, maar we zijn er wel van overtuigd dat men alleen een goed beleid kan voeren binnen een goed budgettair kader. Dat levert de beste argumenten op in het pleidooi voor meer fiscale en financiële autonomie. Zo een pleidooi zou niet opportuun zijn in geval van een Vlaams tekort. Ook deze opdracht moeten we waarmaken. We doen dit op basis van parameters waarop ik nu niet zal ingaan. Daartoe zullen we naar aanleiding van de begrotingscontrole de gelegenheid hebben. Onze parameters zijn een BNP-groei van één percent en een inflatie van 1,6 percent. We maken uitdrukkelijk waar wat we van plan zijn op het domein van budgettaire orthodoxie.

Mijnheer de voorzitter, ik moet synthetisch te werk gaan. Dat stelt me voor een dilemma. In deze interpellatie is ge-

vraagd wat ondertussen is uitgevoerd. Ik zou eigenlijk de kans moeten krijgen om gedurende ongeveer twee uur aan te geven hoe we in onze vierjarenverantwoordelijkheid stelselmatig elk van onze vijf prioriteiten waarmaken binnen de budgettaire orthodoxie. De twee hoofddoelstellingen waaraan we gedreven zullen doorwerken zijn een goed bestuur voor Vlaanderen, wat verband houdt met elk van deze vijf prioriteiten, en het defensief en offensief bewaken van het Vlaams belang in België en Europa. Na negen maanden hebben we de eerste invulling gerealiseerd. De verdere uitvoering zal essentieel zijn voor de volgende periode in deze zittingsperiode. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Vanwege het gevorderd uur zal ik het kort houden. Ik wil iets zeggen over de toon en de ondertoon van het antwoord van de minister-president en van onze eigen interpellatie. Mijnheer de minister-president, u zegt er voor vier jaar te zijn en ook te blijven. Dat is de hoofddrede voor het voortbestaan van uw regering. Wij zijn echter een beleidspartij, die de ambitie heeft de regering te doen vallen. Dat steken we niet weg. We willen niet dat deze regering vier jaar standhoudt. Daarin verschillen we misschien van het Vlaams Blok : dit is geen beleidspartij maar veeleer een sloganpartij. Dat verhindert niet, mijnheer Dewinter, dat we inhoudelijk veel scherper zijn. Dat is met deze interpellaties wel duidelijk geworden. We zijn scherp geweest voor het beleid. Onze aanpak en visie zijn niet gericht op personen, maar op de inhoud. Dat is onze inhoudelijk constructieve oppositie. Het is de bedoeling om telkens weer de inhoud te beoordelen. Er zijn inderdaad de beleidsbrieven. Er werden ook twee tot drie belangrijke beslissingen genomen : de hervorming van de BRTN, Telenet Vlaanderen en het MAP. Alle andere zaken zijn zaken van dagelijks bestuur en vormen geen grondige hervormingen. Dergelijk hervormingen zijn noodzakelijk als we in Vlaanderen een project willen verkopen. In het antwoord vinden we geen aanzet tot grondige hervormingen en we zullen dan ook een motie indienen, mijnheer de voorzitter, waarbij we willen aantonen wat de VLD wenst dat er zou gebeuren.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, het parlement heeft vanzelfsprekend het laatste woord. Mijnheer Denys, ik vind het zeer positief dat de zaken worden gedepersonaliseerd. Dat is een zeer goede vorm van debatteren. Als ik heb gezegd dat dit een regering voor vier jaar is, dan wil ik alleen ons democratisch engagement weergeven. Een beoordeling na 300 dagen of 9 maanden moet worden gezien in het licht van een vierjarig programma. De dag dat ik zou vaststellen dat we niet langer de bewogenheid hebben om zaken te

Van den Brande

veranderen en het regeerprogramma uit te voeren, zal ik zelf aan het parlement zeggen dat ik mijn taak niet kan uitvoeren. Ik zie echter geen enkele reden om niet door te gaan en het democratisch engagement niet in te vullen.

De voorzitter : De heer Verrijken heeft het woord.

De heer Emiel Verrijken : Ik zou iets willen opmerken over de woorden van de heer Denys. Hij vindt het nodig om in een debat dat dient om hem in de regering te krijgen, een andere partij aan te vallen, die zich afzijdig heeft gehouden. Waarom hebben we ons afzijdig gehouden op de schitterende tussenkomst van onze fractieleider na ? Waarom treden we niet in de bijzonderheden van dit plan ? In ons economisch denken over Vlaanderen kunnen we eenvoudigweg niet geloven dat zulke plannen nog nuttig zijn voor Vlaanderen. Onze gedachten zijn zo nieuw en innoverend dat ze niet kunnen kaderen in een Belgisch staatsbestel. We hebben daarover al van gedachten gewisseld. De Vlaamse economische belangen kunnen nooit kaderen in een Belgische staat. Dat is onmogelijk. Zeg niet dat wij geen beleidspartij zijn. We beschikken over jonge mensen die denken over het beleid van de laatste staat die Europa hopelijk nog deze eeuw zal kennen : een Vlaamse volkssamenleving die gebaseerd is op Vlaamse werkkraft en op Vlaams kapitaal. Daar zal u steeds meer over horen, mijnheer Denys.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, ik heb alleen maar naar het Vlaams Blok verwezen, omdat de heer Dewinter zelf in zijn inleiding heeft gezegd – ik citeer – we zijn geen partij die rekening houdt met het beleid. We zijn een partij die vrij kan spreken. Einde citaat. Daar heb ik op gereageerd.

De heer Emiel Verrijken : Onze partij is geen handlanger om u in de regering te helpen.

De heer André Denys : We zijn een minderheidspartij, maar desondanks spreken wij ook vrijuit. Dat wilde ik aantonen.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Denys werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld. Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering uitspreken.

Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Hiermee zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen deze namiddag om 14.00 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 13.00 uur.*

BIJLAGE

VRAGEN OM UITLEG

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 23)

Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

Vergadering van dinsdag 12 maart 1996

Vaste verslaggever : de heer Bruno Tobback, secretaris van de commissie

–Vraag om uitleg van mevrouw Nelly Maes tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de ruilverkaveling in het Waasland

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De vraagsteller stelt dat het landschap van het Waasland erg aantrekkelijk is door de kleinschaligheid en door de aanwezigheid van talrijke waterwegen en sloten, dreven, heesterhagen, bomen en kleine toegangswegen. Om dezelfde redenen zijn er nogal wat hinderpalen voor de moderne landbouw, die behoefte heeft aan grote percelen. Met dit landbouwbelang moet rekening worden gehouden, de landbouw kan niet overal in een louter natuurbeschermende rol worden gedwongen.

De ruilverkaveling in Sinaai behoort tot de omstreden dossiers inzake ruilverkaveling. De oorzaak hiervan is de groot-schaligheid van de voorgestelde ingrepen, de kostprijs en de effecten op het leefmilieu. Twee planalternatieven werden door een studie bureau opgesteld. De Vlaamse Landmaatschappij (VLM) werkte een derde planalternatief uit. Wat dit alternatief betreft, is volgens de vraagsteller echter geen landbouweconomische en ecologische verantwoording en geen kostprijsberekening voorhanden.

De vraagsteller wijst op het fenomeen van de spontane kavelruil, een proces dat wordt versneld door de natuurlijke uit-treding uit de landbouw. Deze vorm van kavelruil blijft echter onvolmaakt omdat niet alle problemen op deze manier kunnen worden opgelost. Een sterker middel zou het stimuleren van de spontane ruil kunnen zijn, waarbij een aantal mi-nimale ingrepen in het landschap financieel en juridisch worden ondersteund. Dit zou door de verantwoordelijken van de ruilverkaveling moeten worden onderzocht.

De nieuwe procedures inzake ruilverkaveling zijn vooral gericht op grootschalige ingrepen en hebben telkens gevolgen voor het landschap van een hele streek, waardoor ze niet zo populair zijn. Volgens de vraagsteller ontbreekt een instru-ment voor kleinschalige herschikkingen en is er behoefte aan ondersteunende maatregelen voor beperkte ingrepen.

De totale kostprijs van de twee eerste planalternatieven zou in beide gevallen rond de 150 miljoen frank schommelen. De impact op het landschap is echter zeer verschillend.

Een eerste planalternatief wordt door de vraagsteller omschreven als de consoliderende variant. In dit scenario wordt het landschap grotendeels onaangeroerd gelaten. Er komen wel nieuwe kavels tot stand door herschikkingen binnen de bestaande kavelstructuur, maar daarbuiten blijft alles tot het openbaar domein behoren. Er zijn in dit planalternatief wel talrijke nieuwe toegangswegen nodig, ook voor recreatieve doeleinden. Lanbouwdeskundigen vinden de meerwaarde voor de landbouw van dit alternatief te gering in vergelijking met de kostprijs.

Het tweede plan maakt tabula rasa met het bestaande landschap : er zouden grotere kavels tot stand komen en nieuwe waterwegen en toegangswegen worden ingericht. Er is ook gedacht aan brede groene bermen en recreatieve fietspaden. Het gaat volgens de vraagsteller om de creatie van een nieuw landschap, dat enkel op papier interessant is voor de land-bouw. Het plan is immers onaanvaardbaar voor de betrokken bevolking wegens het te ingrijpend karakter.

De Vlaamse Landmaatschappij heeft met haar alternatief een middenweg gezocht : kavels die ruim genoeg zijn, zonder teveel te raken aan het bestaande landschap en de natuur. Het gaat in feite om een kritiek en een synthese van de eerste twee planalternatieven. Er zijn op dit ogenblik echter onvoldoende elementen beschikbaar om dit plan te beoordelen.

Een vierde alternatief zou volgens de vraagsteller het aanmoedigen en begeleiden van kavelruil kunnen zijn, en waar nodig kleinere ingrepen in het landschap. Voor een groot deel van de bevolking is het VLM-alternatief immers nog te in-grijpend. Zoals gezegd ontbreekt echter het instrument voor kleinschalige herschikkingen. Kan dergelijk instrument niet worden ontwikkeld ? Kan de Vlaamse Landmaatschappij in het begeleiden van kavelruil een rol spelen, bijvoorbeeld door het instellen van een ruilbank ?

Een ander lid meent dat de mogelijkheid tot spontane kavelruil of ruilverkaveling in der minne, die sinds de wet van 10 januari 1978 bestaat, in de praktijk niet wordt toegepast. De reden is dat eigenaars en pachters niet dezelfde zijn en dat het veto van één eigenaar of pachter voldoende is om de voorgestelde ruil te doen mislukken.

Wat de operatie in Sinaai betreft, stelt hetzelfde lid dat de oorspronkelijke aanvraag voor een ruilverkaveling reeds dateert van 1984. In 1991 werd beslist dat voor dit dossier de nieuwe procedure zou worden gevolgd. Dit impliceert onder meer dat er een multisectoriële benadering is, waarbij rekening wordt gehouden met de sectoren natuur en recreatie. Men mag vandaag niet vergeten dat destijds om deze procedure werd gevraagd, ook al is ze duurder dan een eenzijdige landbouwbenadering.

Het stadsbestuur van Sint-Niklaas, de VLM en diverse andere instanties hebben verleden jaar veel tijd en energie gestoken in de organisatie van informatievergaderingen, hoewel die in dit stadium niet wettelijk verplicht zijn. Die vergaderingen waren volgens het lid noodzakelijk om de operatie een zo ruim mogelijk maatschappelijk draagvlak te geven.

Het lid is van mening dat in het eerste planalternatief, en in het plan van de VLM, een grote inspanning wordt gedaan om de belangen van natuur en landbouw met elkaar te verzoenen en vraagt aan de minister dat de lopende procedure op serene wijze zou worden voortgezet.

Er moet volgens dit lid een keuze worden gemaakt voor één planalternatief. Dit plan moet vervolgens het voorwerp uitmaken van een milieueffectrapport (MER) en een openbaar onderzoek, waarbij alle eigenaars en landbouwers worden betrokken. Daarna is het aan de minister, om op basis van het dossier, de juiste beslissing te nemen.

2. Antwoord van de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling

De minister stelt principieel voorstander te zijn van regelingen in der minne en van beslissingen op basis van een consensus. De door de vraagsteller voorgestelde ruilbank zou echter volledig berusten op vrijwilligheid. In geval van onwil van een eigenaar of een pachter zou er geen decretale basis zijn om op te treden. Het algemeen belang moet in die optie steeds wijken voor de onwil van één of meerdere betrokkenen.

De minister zegt dat hij op 30 mei 1991, als toenmalige minister bevoegd voor landinrichting, aan de coördinatiecommissie heeft meegedeeld dat het onderzoek naar het nut van de ruilverkaveling moest gebeuren volgens de nieuwe richtlijnen, met andere woorden dat planalternatieven moesten worden opgemaakt. De vorige minister van leefmilieu gaf op 17 maart 1994 zijn goedkeuring voor het opstellen van de planalternatieven.

Op dit ogenblik is de procedure voor de ruilverkaveling Sinaai in het stadium van overleg gekomen. In overeenstemming met de richtlijnen ter zake wordt door de administratie intens informatie verstrekt en overleg gepleegd met alle lokale besturen en met verschillende raden en belangengroepen, die elk hun eigen inbreng hebben. Deze werkwijze heeft tot doel het maatschappelijk draagvlak van het beoogde project te vergroten. Op die manier wordt ook de uiteindelijke beslissing zo goed mogelijk voorbereid.

De minister verwacht nog in de loop van maart 1996 het advies van de coördinatiecommissie over het te selecteren plan. Op basis van dit advies kan hij een planalternatief kiezen.

Na een tussenkomst van de vraagsteller, verklaart de minister dat een keuze van het tweede planalternatief zo goed als uitgesloten is.

Eenmaal een beslissing is genomen, zal het ruilverkavelingsplan verder worden gedetailleerd en onderworpen aan een MER-studie en een openbaar onderzoek. Tijdens dit onderzoek liggen het kavelplan, het gedetailleerd ruilverkavelingsplan en het MER ter inzage op de betrokken gemeentebesturen.

Mede op basis van de resultaten van het openbaar onderzoek zal de minister een definitieve beslissing nemen over het nut van de ruilverkaveling. Dit zal waarschijnlijk midden 1997 gebeuren.

De minister stelt een gedetailleerde nota van de Vlaamse Landmaatschappij over de stand van zaken van de ruilverkaveling Sinaai en Sint-Gillis-Waas ter beschikking van de vraagsteller en het commissiesecretariaat.

Volgens de minister is het wenselijk dat bij de definitieve goedkeuring van een ruilverkavelingsplan één of meerdere plancontracten worden afgesloten met de betrokken instanties en organisaties. Het zou kunnen gaan om een soort convenant waarin, binnen de grenzen van wat wettelijk mogelijk is, de rol van alle partners inzake uitvoering, financiering en

beheer wordt vastgelegd. Zo kan, naast de integrale planvorming gericht op het creëren van een win-winsituatie voor natuur en landbouw, ook het beheer en de nazorg van een ruilverkaveling duurzaam worden gemaakt.

3. Replieken

De vraagsteller dankt de minister voor de duidelijkheid van het antwoord. Er is nu uitsluitsel over het verdere verloop van de procedure en over het feit dat midden 1997 een beslissing wordt verwacht.

Wat de te maken keuze betreft, noteert de vraagsteller dat het tweede planalternatief door de minister niet in overweging wordt genomen.

Ook de mogelijkheid om niet in te grijpen en de procedure voor ruilverkaveling stop te zetten of andere instrumenten uit te werken, wordt blijkbaar niet in overweging genomen. De vraagsteller wijst erop dat een groot deel van de betrokken bevolking nochtans voorstander is van deze laatste oplossing. Daartegenover staat dat deze optie weinig echte garanties biedt voor landbouw en natuur, omdat allerlei wilde ingrepen mogelijk blijven. Voor sommigen blijft echter de vraag of het de moeite loont dergelijke uitgaven voor ruilverkaveling te doen, nu nog slechts een twintigtal landbouwbedrijven actief zijn in de streek.

Indien er een keuze moet worden gemaakt tussen het eerste en het derde planalternatief, gaat de voorkeur van de vraagsteller naar het eerste. Voor dit plan bestaat een breed maatschappelijk draagvlak.

Een ander lid stelt eveneens vast dat de minister het tweede planalternatief en de optie om de procedure stop te zetten niet genegen is. Het lid stelt voor de keuze tussen de overblijvende alternatieven te baseren op het advies van deskundigen ter zake.

– Het incident is gesloten.

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 23)

Commissie voor Financiën en Begroting

Vergadering van woensdag 20 maart

Vaste verslaggever : de heer Stefaan Platteau, secretaris van de commissie

– Vraag om uitleg van de heer Jean-Marie Bogaert tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, en mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de toekomstige structuur van het Gemeentekrediet van België

1. Uiteenzetting van de vraagsteller

De heer Jean-Marie Bogaert verklaart dat zijn oorspronkelijke vraag om uitleg gedeeltelijk achterhaald is door de laattijdigheid waarmee ze op de agenda van deze commissie werd geplaatst, wat hij betreurt.

De grote Belgische bankenfusie tussen de BBL, de Generale Bank en het Gemeentekrediet van België gaat blijkbaar niet door. Dit scenario is nu verlaten voor een plan waarin het Gemeentekrediet van België samengaat in een "Fortisscenario" met Crédit local de France. Het thema van deze vraag om uitleg blijft dus wel zeer actueel.

Ten gronde, is het de overtuiging van de vraagsteller dat het Gemeentekrediet van België over een bijzondere kennis beschikt op het vlak van de financiële dienstverlening van de gemeenten. In dit verband beschikt deze instelling, hoewel er meer en meer concurrentie opduikt in haar marktniche, over een bijzondere voorsprong op al zijn concurrenten.

De vraagsteller is van oordeel dat het in het belang van de gemeenten is dat deze voorsprong behouden blijft. Indien het Gemeentekrediet van België echter wenst nieuwe wegen te bewandelen, dit wil zeggen meer doen dan het beheren en behartigen van de financiële belangen van de daartoe behorende Vlaamse gemeentebesturen, dan is het aan deze Vlaamse gemeentebesturen om daar de nodige conclusies te trekken en al dan niet te beslissen het Gemeentekrediet van België als aandeelhouder en klant te verlaten.

Daarom wenst de vraagsteller de volgende vragen te stellen :

1. Welke concrete en consistente strategie zal de Vlaamse regering aanhouden teneinde de Vlaamse belangen in dit dossier te vrijwaren ?

2. Heeft er reeds een debat binnen de Vlaamse regering plaatsgehad teneinde een regeringsstandpunt in te nemen ? Indien ja, wat is dan dit regeringsstandpunt ? Indien neen lijkt het de minister-president niet nuttig dit punt op de agenda te plaatsen teneinde officiële in plaats van vrijblijvende standpunten in te nemen ?

3. Minister Demeester-De Meyer lijkt eerder een bankenfusie tussen gelijksoortig openbare kredietinstellingen op Europees niveau voor te staan. Vanwaar de preciese noodzaak voor zo'n bankenfusie ? Lijkt het overleven van het Gemeentekrediet van België anders uitgesloten ? Waarom ?

4. Het valt ons op dat de Vlaamse regering stevast wijst op het belang van de zestig procent participatie die de Vlaamse steden en gemeenten hebben in de Raad van Bestuur van het Gemeentekrediet van België terwijl uit een gedetailleerd overzicht van de vereniging van Vlaamse steden en gemeenten blijkt dat de Vlaamse gemeenten en provincies samen ongeveer 44 procent van het totale aandeelhouderschap vertegenwoordigen.

Heeft er sinds 23 januari (datum van indiening van de interpellatie door de heer Bogaert) overleg plaatsgevonden tussen de Vlaamse regering enerzijds en de Vlaamse vertegenwoordigers in de Raad van Bestuur van het Gemeentekrediet van België anderzijds ?

5. Logisch voortdenkend vindt de Vlaamse regering, conform haar recente uitspraken, het niet opportuun op termijn de federalisering van het Gemeentekrediet van België na te streven ? Indien ja, welke initiatieven zal de Vlaamse regering dan ondernemen om deze doelstelling te realiseren ? Indien neen, waarom zoekt u dan steeds het conflict op binnen het Gemeentekrediet van België door te wijzen op de 'onderscheiden' Vlaamse belangen ?

2. Bijkomende vraag van een ander lid

Een lid sluit zich hierbij aan en wijst op de strategische beslissingen die het Gemeentekrediet van België moet nemen ter voorbereiding van de gevolgen voor de financiële sector van de invoering van de Europese Monetaire Unie. Immers het Gemeentekrediet van België is niet alleen actief in de sector van de financiering van de lokale besturen maar is ook erg actief in de particuliere sectoren kasbons en kredieten.

De vraag is dan ook of deze instelling in staat zal zijn haar rendabiliteit te behouden in een periode van sterk toenemende concurrentie. Deze vragen zijn uiteraard van belang voor de aandeelhouders, de lokale besturen. Indien dit niet zo mocht zijn zal de aantrekkelijkheid van het Gemeentekrediet van België voor de gemeenten snel dalen vermits de instelling dan niet meer in staat zal zijn haar meerwaarde voor de gemeenten te waarborgen : leverancier van goedkoop krediet en financiële diensten. Vandaar het belang van de strategische beslissingen die de aandeelhouders moeten nemen.

Zij dienen hun beslissing, volgens dit lid, te toetsen aan drie criteria waarvan de twee laatste, voor de lokale besturen, de belangrijkste zijn :

1. het belang van het aandeelhouderschap ;
2. het belang van goedkope kredieten ;
3. de financiële dienstverlening en know how.

Bovendien is het Gemeentekrediet van België gevoelig gebleken voor de concurrentie die zij de laatste tijd in haar marktsegment ondervindt.

Indien de lokale besturen niet zouden kiezen voor een versterking van de positie van hun bank en voor wat hun financiële verrichtingen betreft zouden opteren de totale concurrentie te laten spelen dan is het voor het Gemeentekrediet van België aangewezen dat zij zeer snel haar slagkracht verhoogt om de toenemende concurrentie aan te kunnen.

3. Antwoord van de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie

De minister-president verklaart vooreerst dat hij namens de ganse Vlaamse regering antwoordt.

Op 14 januari heeft de minister-president voor het eerst een standpunt ingenomen waarin hij gesteld heeft dat elke wijziging van het aandeelhouderschap van het Gemeentekrediet van België via fusies, kruisparticipaties of andere formules ook een zaak is die de Vlaamse Gemeenschap aangaat.

Vlaanderen heeft geen rechtstreeks belang in het Gemeentekrediet van België. De aandeelhoudersportefeuille is samengesteld uit de gemeenten en de provincies op basis van de door het Gemeentekrediet van België in het verleden versprekte kredieten :

- 40 procent voor de Vlaamse gemeenten ;
- 4 procent voor de Vlaamse provincies ;
- 19 procent voor de Brusselse gemeenten ;
- 33 procent voor de Waalse gemeenten ;
- 4 procent voor de Waalse provincies.

Als de minister-president heeft gesproken van een bepaalde verhouding in het aandeelhouderschap waaruit een Vlaamse meerderheid moet blijken dan is dat gebaseerd op de inlagen en activiteiten van het Gemeentekrediet van België die zich afspelen in het noorden van het land. Dit vertegenwoordigt meer dan 60 procent van de activiteiten van het Gemeentekrediet van België en staat in contrast met het aandeelhouderschap dat zowat 44 procent bedraagt.

Vermits het hier dus gaat om een "publieke bank" met de Vlaamse gemeenten als aandeelhouders heeft Vlaanderen hier dus een inhoudelijk belang.

Wat de grote Belgische bankenfusie betreft die een tijdje geleden opgeld maakte, stelt de minister-president dat hij, gezien de huidige positionering van de Belgische grootbanken, drie argumenten had om er negatief tegenover te staan :

1. het doet de Vlaamse participatie in het Gemeentekrediet van België verwateren ;
2. de structuur van de netwerken van de betrokken banken zou bij een fusie vooral schadelijk zijn voor het Gemeentekrediet van België ;
3. de sociale gevolgen zouden enorm kunnen zijn.

Op geen enkel moment is er een verschil van mening geweest tussen mevrouw Demeester en de minister-president. Toen de creatie van een Belgische superbank ter sprake kwam heeft mevrouw Demeester gewezen op het gevaar voor de verenging van de concurrentie op de Belgische financiële markt en indien dit zo zou zijn dat bepaalde relaties dan zouden moeten herzien worden. In dezelfde persmededeling pleitte zij ervoor om – indien de raad van bestuur van het Gemeentekrediet van België schaalvergroting noodzakelijk zou achten – die te zoeken bij Europese partners met gelijksoortige doelstellingen.

Wat de mogelijke toekomstige opties voor het Gemeentekrediet van België betreft zijn er 3 mogelijkheden :

1. Ofwel is de Raad van Bestuur van oordeel dat de bank als dusdanig sterk genoeg is en dat haar bestaand marktsegment belangrijk genoeg is om autonoom door te gaan. Dat is een beslissing die haar Raad van Bestuur toekomt .
2. Ofwel opteert zij alsnog voor de Belgische superbank en daarover heeft de minister-president reeds zijn mening gegeven.
3. Ofwel opteert zij toch voor Europese versterking maar dan zou het zinvolle keuze kunnen zijn te opteren voor instellingen die in dezelfde marktniche werkzaam zijn. Ook dan zijn er niet zoveel mogelijkheden : de Nederlandse Bank der gemeenten is helemaal niet te vergelijken met het Gemeentekrediet qua omvang en relatie tot de gemeenten. Er is verder nog Crédit Local de France en er is een Duitse mogelijkheid.

Op de vraag of de Vlaamse regering ten aanzien van het Gemeentekrediet van België een concrete en consistente strategie voert, antwoordt de minister-president dat de evolutie van dit dossier op de voet wordt gevolgd maar dat er tot op heden geen formeel standpunt is van de Vlaamse regering. De toekomstige evoluties zullen worden getoetst aan de hoger door de minister-president opgesomde criteria. Uiteraard is het de Vlaamse regering niet ontgaan dat de tendens in Europa concurrentieversterkend is en ingaat tegen monopolies en dat het Gemeentekrediet van België zich tegen deze groeiende concurrentie zal moeten wapenen.

Tot slot bevestigt de minister-president dat er overleg is geweest met de Vlaamse bestuurders die deel uitmaken van de raad van bestuur van het Gemeentekrediet van België en dat dit overleg in de toekomst zal worden bestendigd.

4. Replieken

De indiener van de vraag acteert dat de Vlaamse regering gekant was en is tegen de grote Belgische bankenfusie om redenen die hoger werden aangegeven. Hij stelt tevens vast dat de Vlaamse regering positiever staat ten opzichte van een Europese versterking van het Gemeentekrediet van België via het samengaan met Europese partners die actief zijn in dezelfde marktniche. Indien het Gemeentekrediet van België die weg zou opgaan blijft de vraag hoe het Vlaams aandeelhouderschap kan worden gevrijwaard ? Tevens had de vraagsteller graag van de minister-president vernomen of de Vlaamse bestuurders van het Gemeentekrediet van België op dezelfde golflengte zitten als de Vlaamse regering.

Een lid wijst op de nabijheid van de algemene vergadering van de aandeelhouders van het Gemeentekrediet van België die in april moet plaatsvinden. Aangezien hij uit het antwoord van de minister-president meent te kunnen afleiden dat er geen concrete strategie bestaat bij de Vlaamse regering vraagt hij zich af of er vanuit de Vlaamse regering richtlijnen aan de Vlaamse gemeenten zijn gegeven ?

De minister-president antwoordt dat hij het antwoord van de Vlaamse regering zal meedelen van zodra dit standpunt vastgelegd is. Hij herhaalt nogmaals dat de contacten met de Vlaamse aandeelhouders continu doorgaan. Wat de algemene vergadering van mei betreft zal de Vlaamse regering, die geen rechtstreeks aandeelhouder is, een standpunt innemen.

– Het incident is gesloten.

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 23)

Commissie voor Welzijn en Gezondheid

Vergadering van donderdag 21 maart 1996

Vaste verslaggever : de heer Guy Swennen, secretaris van de commissie

– Vraag om uitleg van de heer Etienne De Groot tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de uitvoering van de resolutie over autisme

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

Op 20 april 1994 keurde de Vlaamse Raad een resolutie goed over het autisme. Het was de eerste officiële erkenning van autisme als een bijzondere handicap. Die erkenning wekte bij vele ouders en familieleden van autisten verwachtingen inzake opvang en begeleiding. De resolutie vroeg de regering immers een beleidsplan op te stellen waarin drie essentiële elementen in de globale begeleiding van autisme centraal staan : vroegdetectie, begeleiding en vorming.

1. Vroegdetectie is van cruciaal belang om zo vlug mogelijk met een aangepaste begeleiding van de autisten te kunnen beginnen. Terecht werd bij de bespreking van de resolutie gewezen op de moeilijke diagnose van autisme. De Vlaamse Raad opteerde voor een verdere uitbouw van de centra voor ontwikkelingsstoornissen om de vroegdetectie te verbeteren. Welke initiatieven werden er ondertussen op dit terrein genomen ?

Belangrijk is dat informatie doorstroomt naar de mensen die in het dagdagelijkse leven de handicap moeten onderkennen en signaleren (kinderopvang, scholen, algemeen geneeskundigen, PMS-centra). De minister heeft in de afgelopen periode een campagne gevoerd om het grote publiek bekend te maken van de problematiek van het autisme, maar is er bijzondere informatie verstrekt aan die beroepscategorieën die vanuit hun professionele activiteit het meest geconfronteerd kunnen worden met autisme ?

2. Inzake opvang vroeg de Vlaamse Raad om meer vorming voor mensen die met autisme omgaan. Autismes vergt een specifieke begeleiding. Is er iets gebeurd op het vlak van de vorming van de begeleiders ? Werd er gebruik gemaakt van de ervaring van een aantal instellingen die reeds langer met autisten werken, zoals Antigone of De Speling ?

3. Autismes is een handicap die men heeft voor het leven. De Vlaamse Raad heeft hierbij benadrukt dat hij geen nieuwe structuren verwacht, maar veeleer dat de bestaande worden omgevormd.

Niet alleen in de residentiële opvang, maar ook in de thuiszorg blijken er problemen te bestaan, meer bepaald met het decreet op de thuisbegeleidingsdiensten dat autisme erkent en een aparte normering toekent. De uitzondering op de algemene regeling dat de helft van de begeleide kinderen jonger dan 6 jaar moeten zijn en geen gebruik mogen maken van andere erkende diensten of voorzieningen die opvoedingsbijstand verstrekken, is niet houdbaar gebleken in de praktijk. Wordt dit probleem verholpen ?

4. Van belang bij de begeleiding en de maximale integratie van gehandicapten in het algemeen en van autisten in het bijzonder is de coördinatie tussen de verschillende departementen : welzijn, onderwijs, tewerkstelling. Bestaat dit interdepartementale overleg voor het gehandicaptenbeleid in zijn ruime vorm, en voor autisme in het bijzonder ?

5. Ten slotte is er de vraag naar de financiële middelen. Hoeveel wordt er voor autisme uitgetrokken ? Wat kan er eventueel aan uitgaven opgevangen worden door werkelijk een aantal bestaande initiatieven om te vormen tot initiatieven voor autisten ?

2. Vragen van andere leden

De heer Leo Cannaerts wijst op het probleem dat opvang van autistische kinderen in het buitengewoon onderwijs ten koste gaat van de andere leerlingen. Er is onvoldoende personeel. Kunnen daar niet meer middelen ter beschikking gesteld worden ? Is over dit probleem overleg tussen Onderwijs en Welzijn ?

De heer Jos Stassen sluit zich daarbij aan. De ervaring heeft geleerd dat aparte begeleiding van autisten noodzakelijk is. De verschillende initiatieven in b.v. het onderwijs (autiklassen), in voorzieningen (aparte leefgroepen), die spontaan gegroeid zijn, gaan echter ten koste van de andere doelgroepen. De grens is nu bereikt. Autismes als aparte handicap erkennen veronderstelt ook een aparte normering. Is de regering bereid in aparte initiatieven te voorzien ?

3. Antwoord van de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn

Er is nog veel werk aan de winkel voor de uitvoering van de resolutie. Toch is al het een en ander gebeurd. De minister heeft een aantal werkbezoeken gebracht aan instellingen die mensen met autisme opvangen. Op het kabinet is onlangs een werkgroep gestart die de problematiek opvolgt. Onder meer de heer Theo Peeters, die als een van de eersten autisme onder de aandacht gebracht heeft en algemeen als deskundige wordt beschouwd, maakt deel uit van de werkgroep.

Wat werd al concreet gerealiseerd? De centra voor ontwikkelingsstoornissen werden van het vroegere niet-gereguleerde kader overgebracht naar een gereguleerd kader. Daardoor hebben ze meer zekerheid over hun subsidiëring. Na een jaar experimentele subsidiëring hebben ze nu voor vijf jaar een erkenning gekregen met een dotatie van respectievelijk 8,8, 8,5 en 12 miljoen per centrum. Voor die centra, die zich behalve met diagnosestelling van autisme ook met andere zeer complexe problematieken inhouden, is die maatregel wel nog onvoldoende, beseft de minister. Tussen de drie centra is er ook een onevenwicht wat het aantal behandelingen betreft.

In de bezigheidstehuizen, waarop een aantal volwassen personen met autisme voor hun opvang een beroep moeten doen, werd de feitelijke personeelsbezetting opgetrokken tot het maximaal subsidieerbaar kader. Daardoor kunnen ook personen met autisme die in deze voorzieningen verblijven, een betere begeleiding en ondersteuning krijgen.

Binnen het Vlaams Fonds (VFSIPH) wordt op dit moment beleidsvoorbereidend werk geleverd voor een betere afstemming van het zorgaanbod op de zorgvraag. Dit zal mogelijk meebrengen dat men in de toekomst minder zal subsidiëren vanuit bepaalde types van doelgroepen, maar dat het aanbod maximaal wordt afgestemd op de feitelijke hulpvraag. Daardoor zullen instellingen niet onmiddellijk een "erkenning voor personen met autisme" krijgen, maar door een aanpassing van het subsidiëeringsmechanisme moet er beter kunnen worden ingegaan op de individuele vragen, ook op vragen van personen met autisme.

Binnenkort maakt de minister een ontwerp van besluit over de thuisbegeleiding, waarin specifieke maatregelen voorzien zijn. Naast een verbetering van de omkadering voor de diensten, zat in dit ontwerp vervat dat de dienst voor personen met autisme maar voor 25 percent cliënten jonger dan 6 jaar moet begeleiden. Tevens stelt de minister voor een percentage cliënten dubbel gebruik te laten maken van hulpverleningsvormen binnen het Vlaams Fonds. Dit zal vooral ten goede komen aan personen met autisme.

Dit ontwerp zal binnen afzienbare tijd worden voorgelegd aan de Vlaamse regering. De minister wacht nog op een advies van de Inspectie van Financiën en de begrotingsminister.

Wat specifieke opleiding en vorming van begeleiders van personen met autisme betreft, wil de Vlaamse Vereniging Autisme (VVA) overgaan van het vijfde decreet naar het vormingsdecreet Instellingen met aandacht voor specifieke doelgroepen.

Momenteel genieten zij van een subsidie (2 miljoen frank) die hen toelaat vorming te geven in het kader van bijzondere doelgroepen zowel aan ouders als aan begeleiders van personen met autisme.

Daarenboven mag men de VVA ook beschouwen als een oudervereniging die opkomt voor de belangen van personen met autisme.

Er wordt bekeken hoe de VVA de overstap naar het nieuwe decreet op instellingen bijzondere doelgroepen kan maken, zodat ze als opleidingscentrum opleiding kunnen verzorgen voor mensen die beroepshalve met autisme te maken hebben.

Buiten deze reeds genomen initiatieven blijven er nog een aantal lacunes, onder meer betreffende de interdepartementale initiatieven. Het overleg dienaangaande werd nog niet opgestart. Bepaalde elementen zoals werkgelegenheid, onderwijs en bijscholing voor personen met autisme en hun begeleiders behoren trouwens ook ten dele of helemaal tot de bevoegdheid van andere departementen.

Er wordt momenteel nagegaan of de zogenaamde autiklasjes, die door wijlen minister Coens vijf jaar als experiment werden ingevoerd en daarna wat geruisloos verdwenen zijn, terug kunnen worden ingevoerd, hoewel dit op sommige plaatsen nog "vrijwillig" verder loopt. Dit zou kunnen met extra-omkadering in de normale klassen en in het BO type 2.

Wat het buitengewoon onderwijs betreft, merkt de minister op dat er vaak ook kinderen terechtkomen die er niet thuis horen. (De minister heeft het niet over kinderen met autisme.) Dat bemoeilijkt een goede werking voor de kinderen die

er wel thuishoren. Het profiel van het buitengewoon onderwijs zou duidelijk bepaald moeten worden. Er zijn dus niet noodzakelijk meer middelen nodig. Het komt erop aan dat de juiste kinderen op de juiste plaats komen.

4. Repliek van de vraagsteller

Vanzelfsprekend zal de problematiek stapsgewijs aangepakt moeten worden. Het lid onderstreept nogmaals het belang van de interdepartementale samenwerking, ook in het licht van het optimaal aanwenden van de middelen. Ten slotte pleit het lid voor het stimuleren van wetenschappelijk onderzoek inzake de vereenvoudiging van de diagnosestelling.

– *Het incident is gesloten.*

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 23)

Commissie voor Welzijn en Gezondheid

Vergadering van donderdag 21 maart 1996

Vaste verslaggever : de heer Guy Swennen, secretaris van de commissie

– Vraag om uitleg van mevrouw Patricia Ceysens tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de toepassing van het besluit van de Vlaamse regering van 31 januari 1990 tot uitvoering van het decreet van 3 mei 1989 houdende de erkenning van adoptiediensten

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

Ingevolge het besluit van de Vlaamse regering van 31 januari 1990 tot uitvoering van het decreet van 3 mei 1989 houdende de erkenning van adoptiediensten is één van de opdrachten van een erkende adoptiedienst een gezinsstudie uit te voeren omtrent de kandidaat-adoptante(n).

De bijlage bij dit besluit vermeldt wat die gezinsstudie moet inhouden. Het gaat om identificatiegegevens van de kandidaat-adoptant(e), gegevens over de gezondheidstoestand van de kandidaat-adoptant(e) en hun eventuele gezinsleden. De kandidaat-adoptant(e) moet over de nodige morele, sociale en pedagogische eigenschappen beschikken om tegemoet te komen aan de noden van te plaatsen en te adopteren kinderen en van een concreet toe te wijzen kind.

Onderzoek heeft uitgewezen dat onder het mom van de studie naar de nodige morele, sociale en pedagogische eigenschappen zeer diep in het privé-leven van de betrokkene(n) wordt binnengedrongen. Zo worden er vragen gesteld naar de geloofs- en filosofische overtuiging van de ouders en zelfs naar hun seksuele beleving.

1. Wat moet men verstaan onder "morele, sociale en pedagogische eigenschappen" ?
2. Hoe diep mag in het kader van zo'n onderzoek binnengedrongen worden in het privé-leven van de betrokkene(n) ?

Wie een dergelijk diepgaand onderzoek niet wil ondergaan, kan nu nog op eigen initiatief een buitenlands kind adopteren. De toepassing van het Verdrag van Den Haag van 29 mei 1993 betreffende de bescherming van kinderen en de samenwerking op het vlak van internationale adoptie zal dit in de toekomst wettelijk onmogelijk maken. Een attest dat de waarde heeft van een beginseltoestemming zal de essentiële voorwaarde worden voor buitenlandse adoptie. Ook voor de toekomst is het dus belangrijk te bepalen hoever het onderzoek naar de geschiktheid van kandidaat-adoptanten mag gaan. Wijzigingen aan de adoptiewet ingevolge het Verdrag van Den Haag zijn weliswaar een federale materie, maar het is essentieel dat de Vlaamse overheid zich op deze materie voorbereidt.

2. Vragen van andere leden

Mevrouw Ria Van Den Heuvel begrijpt dat iets als een beginseltoestemming gegeven wordt aan kandidaat-adoptanten, maar wijst er anderzijds op dat biologische ouders nooit op hun motivatie getest worden. Het is belangrijk te voorkomen dat de selectie van adoptie-ouders vernederend is. De selectie moet in de eerste plaats functioneel zijn.

De minister overweegt bemiddeling en selectie op te splitsen. De polyvalente centra krijgen een belangrijke rol toegevoegd in de denkplaatje van de minister. Hoe verzoent de minister dat met de structurele tekorten waarmee die centra kampen ?

Mevrouw Sonja Becq is in principe voorstander van een beginseltoestemming. Het komt erop aan na te gaan welke elementen in de opvoeding de slaagkansen voor adoptie kunnen verhogen, zowel in functie van een beginseltoestemming als van de informatieopdracht. Informatie los van de selectieprocedure bewerkstelligt al een vorm van zelfselectie bij de kandidaat-adoptanten.

Het Verdrag van Den Haag moet nog geratificeerd worden. De minister zou daarop bij de federale overheid aandringen. Wat is de stand van zaken ? De beginseltoestemming veronderstelt een wijziging van de federale wetgeving. Is de minister van plan om in de procedure van de adoptiebemiddeling in te grijpen voor de federale wetswijziging ?

3. Antwoord van de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn

De gezinsstudie is een delicate aangelegenheid. Anderzijds is een buitenlandse adoptie een complex probleem, waarbij incidenten voorkomen moeten worden. Ook vanuit het buitenland worden eisen gesteld die men niet kan opzijshuiven.

Men ontkomt dus niet aan een beginseltoestemming en aan het aanleggen van een dossier waarin gepeild wordt naar de morele, sociale en pedagogische eigenschappen van de kandidaat-adoptant(e). De nodige morele, sociale en pedagogische eigenschappen kunnen niet los gezien worden van de bepaling die stelt dat die eigenschappen moeten tegemoetkomen aan de noden van de kinderen. Wat relevant is, is dat men in staat is tot een open pedagogiek. De adoptie kan niet louter te maken hebben met het zoeken naar een surrogaat-kind, het instinctief ingaan op emotioneel gebonden toestanden.

De sociale eigenschappen houden ook in dat de kandidaat-adoptanten een openheid naar de maatschappij, een bereidheid tot overleg en hulpverlening aan de dag leggen, een bereidheid om, met de adoptiesituatie, in de gemeenschap op een gezonde normale wijze om te gaan.

De adoptiedienst zal niet verder binnendringen in het privé-leven dan de kandidaat-adoptant het toelaat : ten slotte wenden kandidaat-adoptanten zich op vrijwillige basis tot een adoptiedienst. Hoe diep dit in een concreet dossier is, zal afhangen van de inzichten van de adoptiedienst, de grenzen gesteld door de kandidaat-adoptanten, de kenmerken van het te plaatsen kind en de eventuele vereisten van buitenlandse instanties. De overheid kan die grenzen niet bepalen, ze kan alleen een kader creëren.

Van de onderzoeker wordt verwacht dat hij de nodige delicateste aan de dag legt t.a.v. strikt privacy-domein. Wellicht zijn tot nu toe soms niet steeds alle garanties voorhanden geweest en worden er soms bedenkelijke vragen gesteld aan de kandidaat-adoptanten.

Een beginseltoestemming moet natuurlijk functioneel en betekenisvol zijn.

De minister koestert nog steeds de gedachte om de selectie en de bemiddeling te splitsen, ondanks kritiek vanuit bepaalde verzuilde hoek. De opsplitsing moet belangenvermenging vermijden.

De binnenlandse adopties zijn nu al geïntegreerd in het algemeen welzijnswerk. Voor het algemeen welzijnswerk zal hoe dan ook in het algemeen een oplossing gevonden moeten worden. De minister wil, naast de beheersbaarheid van de financiering, ook het draagvlak van het algemeen welzijnswerk vergroten. Daarbij denkt hij niet alleen aan taken inzake adoptie, maar ook inzake bijzondere jeugdzorg.

Wat zijn elementen van slaagkansen inzake adoptie ? Mevrouw Sonja Becq heeft terecht deze vraag gesteld. Het is essentieel dat deskundigen zich over deze vraag buigen. Vandaar dat op het kabinet bij het voorbereidend werk rond het te verwachten adoptiedecreet ook gewerkt wordt aan een soort beleidsbrief.

Informatie vooraf en voorbereiding van kandidaat-adoptanten is van wezenlijke betekenis. Het werkt inderdaad zelf-selecterend. Maar ook degenen die niet afhaken, moeten gewapend worden voor de vele vragen en problemen die bij adoptie kunnen rijzen.

Het is niet de bedoeling van de minister om te wachten op de federale wetswijziging of de ratificatie van het Verdrag van Den Haag. De minister heeft eerstdaags wel een gesprek met federale minister van Justitie, de heer Stefaan De Clerck. Op federaal niveau is nog niet veel gebeurd. De minister hoopt dat er na het gesprek beweging in de zaak komt.

– *Het incident is gesloten.*

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 23)

Commissie voor Welzijn en Gezondheid

Vergadering van donderdag 21 maart 1996

Vaste verslaggever : de heer Guy Swennen, secretaris van de commissie

– Vraag om uitleg van de heer Johan Malcorps tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de invloed van de vervuiling door zware metalen op de volksgezondheid naar aanleiding van de recente gegevens over de gezondheidstoestand in de wijk Moretusburg te Hoboken vlakbij het bedrijf Union Minière

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De concentraties van zware metalen in de omgevingslucht in landelijke en suburbane gebieden in Vlaanderen zijn doorgaans zeer laag. Ook in de grote agglomeraties nemen de loodconcentraties duidelijk af door het toenemend gebruik van loodvrije benzine. De vervuiling door zware metalen in de buurt van metallurgische bedrijven blijft echter een hardnekkig aanslepende kwaal. De kwaliteitsdoelstellingen opgesteld door het IHE, rekening houdend met de streefwaarden van de WGO, worden bv. regelmatig overschreden in Hoboken en Beerse, o.m. voor arseen, cadmium en lood. In de omgeving van de staalnijverheid te Genk wordt bijzonder veel nikkel gemeten. En in de omgeving van de non-ferrobedrijven in Olen en in Noord-Limburg (Lommel en Overpelt) blijven we verhoogde concentraties aantreffen van zink, cadmium, lood en nikkel.

Hoboken vestigt wat de stofdepositie en de vervuiling door zware metalen betreft al jaren een triest record. De Vlarem-richtwaarde voor loodneerslag ($250\mu\text{g}/\text{m}^2/\text{dag}$) wordt in Hoboken permanent met een factor 10 tot 30 overschreden. De cadmiumdepositie blijft hangen rond de $100\mu\text{g}/\text{m}^2/\text{dag}$, 20 maal hoger dan de Vlarem-richtwaarde. Daarnaast zouden er ook verontrustende deposities van arseen plaats vinden.

In feite is het een schande dat er geen wettelijk vastgelegde grenswaarden zijn voor cadmium en arseen in neervallend stof. Beide stoffen worden als mogelijk kankerverwekkend beschouwd. Voor lood liggen de grenswaarde voor neervallend stof ($3000\mu\text{g}/\text{m}^2/\text{dag}$) en voor de concentratie in de omgevingslucht ($2\mu\text{g}/\text{m}^3$) schandalig hoog. De echt veilige waarde, bv. de Nederlandse norm van $0,5\mu\text{g}$ lood per m^3 in de omgevingslucht, wordt ook voortdurend overschreden.

Kinderen zijn veel gevoeliger voor vervuiling door zware metalen dan volwassenen : dit geldt zeker ten overvloede voor lood. Kinderen nemen veel meer lood op in het lichaam dan volwassenen : kinderen absorberen gemiddeld 40 percent van het ingenomen lood en houden daarvan 30 percent vast. Bij kinderen kunnen neurologische stoornissen optreden vanaf concentraties van 10 tot $15\mu\text{g}/\text{dl}$. Als bij de kleuters van Moretusburg gemiddeld $20\mu\text{g}/\text{dl}$ gemeten wordt, is dat duidelijk boven de veilige grens.

In een recente door de WGO en de EG gefinancierde internationale studie werd het verband tussen cognitieve prestaties van kinderen en de loodconcentraties in het bloed aangetoond. Concentraties in bloed zijn een goede graadmeter voor recente blootstelling. Maar in botten en tanden wordt op langere termijn veel meer lood opgeslagen, door zogenaamde cumulatieve expositie.

Laat er dus althans hierover geen twijfel bestaan : de concentraties aan lood in de omgeving van Union Minière te Hoboken zijn ongezond hoog. Vooral kinderen en zwangere vrouwen lopen daarbij reële en niet te ontkennen risico's. Hierover geringschattend doen, is zoveel als spelen met vuur.

Als er nog enige twijfel is in verband met de gemeten waarde, dan moet via een grootschalig epidemiologisch onderzoek in Hoboken eens en voor goed een reële inschatting van de risico's gemaakt worden. Daarbij moeten de streefwaarden van de WGO als uitgangspunt genomen worden. Maar in feite is nog meer onderzoek overbodig : alle medische deskundigen die op dit moment bij de zaak betrokken zijn, zijn eensgezind wat de risico's betreft.

Bij de maatregelen die in het verleden genomen werden, werd de aandacht bijna steeds afgeleid van de vervuiler : Métallurgie, intussen Union Minière. Voor Agalev is het duidelijk dat eerst de vervuiler gevisieerd moet worden. Allereerst is het de plicht van de overheid om er op toe te zien dat de vervuiler stopt met vervuilen. In feite is de lokatie van metallurgische industrie vlak bij woonwijken af te wijzen. Dit is een zware erfenis uit het verleden die we nu om evidente sociale redenen niet van vandaag op morgen kunnen rechtekken. Een goede oplossing op dit ogenblik is er dan ook eigenlijk

niet. Het minimum dat men kan verwachten is dat de vervuiling en overlast van de buurtbewoners onmiddellijk wordt afgebouwd.

Union Minière heeft een grondige herstructurering van het bedrijf gepland, met de bouw van een nieuwe smeltinstallatie tegen eind 1997 en de verhuis en definitieve afdekking van de ertshopen. Daardoor zou de vervuiling door stofneerslag, zeker in de onmiddellijke buurt, drastisch ingeperkt worden. Het ertsenpark vlak bij de wijk Moretusburg zou verdwijnen, zij het pas na twee jaar, als het van het bedrijf afhangt. En de Vlaamse regering zou met dit uitstel ingestemd hebben.

Maar zelfs na deze hele herstructureringsoperatie, blijft nog de totale vervuiling, ook in een grote straal rond Hoboken. Volgens de woordvoerders van het bedrijf zelf op een hoorzitting zou deze totale vuillast al bij al slechts met twee derde afnemen. Dus één derde van de totale vuiluitstoot blijft, zelfs bij het inzetten van de best beschikbare technologie op dit ogenblik. Gezien het feit dat de overlast nu al jaren, in feite decennia lang aansleept, moet op initiatief van de overheid een milieuteam aangesteld worden dat de sanering binnen het bedrijf op de voet volgt.

In tweede instantie moet het bedrijf voor haar historische verantwoordelijkheid geplaatst worden : de historisch aangebrachte vervuiling moet gesaneerd worden. Dit heeft maar echt zin als de vervuiliingsbron zelf wordt afgesneden. Wat de historische lasten betreft, moet de vervuiler betalen. De buurt moet ontstoft worden, gifvrij gemaakt worden. Bodems moeten geanalyseerd worden en waar nodig afgegraven. In 1994 werd nog een onderzoek verricht naar de vervuiling van de bodem door lood, arseen en cadmium. Men trof 10 tot 40 maal hogere concentraties terug in de grond dan op andere plaatsen in de stad. Ook het grondwater is vervuild. In Nederland zou bij het vaststellen van dergelijke waarden, een onmiddellijke afgraving bevolen worden. De bodemsaneringsnorm voor cadmium uit het nieuwe Vlarebo zou in elk geval overschreden zijn in grond van tuintjes van Moretusburg en de Curiestraat : men vond in de bovenste 50 cm grond tussen de 5 en 55 mg/kg cadmium terug. De saneringsnorm in het nieuwe Vlarebo is 2 mg.

Union Minière zou bereid zijn om een stuk de saneringskost mee te betalen. In feite zou het bedrijf voor de gehele saneringskosten moeten opdraaien. Het nieuwe bodemsaneringsdecreet kan ingeroepen worden. Maar spijtig genoeg zal een groot stuk van de vervuiling gecatalogeerd worden als historische vervuiling, zodat geen objectieve aansprakelijkheid geldt. Omdat een fout moet bewezen worden van het bedrijf. En of het bedrijf ook effectief gezondigd heeft tegen de wel zeer lakse regelgeving die de overheid haar oplegde, is helemaal niet zeker. Een concreet voorbeeld – naar ik vrees – van het feit dat dit bodemsaneringsdecreet een papieren tijger is – en dat uiteindelijk de gemeenschap zal mogen betalen. Als Union Minière ook een duit in het zakje doet, zal dat louter een blijf zijn van goede wil.

Enkel in dit kader, nl. in het kader van een volwaardige saneringsoperatie kan de kwestie van het recht op vrije woonkeuze aan de orde gesteld worden. De Groenen hebben dit principe dat in de Nederlandse wetgeving is opgenomen, steeds verdedigd in het kader van de wetgeving op de bodemsanering. Bewoners die de overlast van een sanering niet wensen te ondergaan, moeten op basis van absolute vrijwilligheid het recht krijgen tegen een billijke prijs hun eigendom te verkopen. Als er echt gesaneerd wordt en er garanties zijn voor een milieuvriendelijker toekomst, ligt het voor de hand dat de meeste bewoners ervoor zullen kiezen om te blijven. De mensen in Moretusburg wonen er graag en hebben veel tijd en energie in hun woningen gestoken.

Op dit moment is er een politiek touwtrekken rond Hoboken bezig dat het niet mooi meer is. De kern van de zaak is dat er nu eindelijk iets verandert, dat er uitsluitel komt over de gezondheidssituatie nabij Union Minière, dat de vervuiling stopt, dat de vervuilde bodem afgegraven wordt, en -idealiter – dat het bedrijf daarbij duidelijk aansprakelijk gesteld wordt, zodat de gemeenschap niet opdraait voor de kosten.

1. Welke concrete maatregelen heeft de minister reeds genomen of zijn nu in voorbereiding in overleg met alle betrokken instanties en met haar collega van Leefmilieu :

- a. om de vervuiling definitief stop te zetten ;
- b. om eindelijk uitsluitel te geven over de gevolgen voor de gezondheid en de bevolking daar in alle objectiviteit over in te lichten ;
- c. om voorzorgsmaatregelen te treffen, zoals het voorlopig sluiten van het wijkschooltje ;
- d. om de historische vervuiling éénduidig vast te stellen en om eventueel tot sanering over te gaan ?

2. Wie zal hiervoor de rekening gepresenteerd krijgen ? Worden de kosten verhaald op het bedrijf zelf ? Zal de Vlaamse overheid tussenkomen in saneringskosten al dan niet samen met de stad ?

2. Antwoord van mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid

De vraag van het lid is allicht ingegeven door de recente persberichten over de publikatie door de administratie Gezondheidszorg van het halfjaarlijkse rapport met betrekking tot de loodproblematiek te Hoboken (wijk Moretusburg). Dit onderzoek wordt sinds 1978 systematisch uitgevoerd door de Vlaamse gezondheidsinspectie om de loodwaarden in het bloed van de kinderen uit de regio op de voet te kunnen volgen. De loodintoxicatie is het gevolg van de industriële activiteiten van het Hobokense bedrijf Union Minière NV.

Vooraleer nader in te gaan op de specifieke vragen wil de minister volledigheidshalve nog eens kort de aanleiding vermelden waardoor zij meende dit dossier, dat inderdaad reeds jaren aansleept, naar een oplossing te moeten leiden.

Hoewel er de voorbije twee jaar een kleine afname was van de loodwaarden in het bloed van de onderzochte kinderen, bleek uit het laatste onderzoek (uitgevoerd in het najaar 1995) dat er opnieuw een lichte verhoging werd vastgesteld. Aan dit laatste onderzoek namen 157 kinderen deel. De vastgestelde loodwaarden bij kleuters lag driemaal hoger dan bij een vergelijkbare groep uit een andere stedelijke omgeving. Bij de scholieren ligt de gemiddelde waarde ongeveer dubbel zo hoog. Opmerkelijk is ook de vaststelling dat de loodwaarden toenemen naarmate de kinderen dichter bij het bedrijf wonen.

Dit was de onmiddellijke aanleiding om alle betrokken partijen voor overleg samen te brengen : de Gezondheidsinspectie, het IHE, de stad Antwerpen, Union Minière NV en de inrichtende macht van de school. De gesprekken zijn volop bezig.

De bedoeling hierbij was om zowel op korte als middellange termijn de nodige maatregelen te nemen om de mogelijkheid van loodopname in het bloed van de lokale bevolking, en vooral bij risicogroepen (schoolkinderen, zwangere vrouwen, enz.) te verkleinen.

Ter zake heeft Union Minière NV de minister schriftelijk meegedeeld dat de ingebruikname van een nieuwe Smelter-installatie tegen eind 1997 tot een doorbraak op het vlak van emissie zal leiden. Bovendien moeten het stilleggen van een aantal produktiemodules, het afschaffen van de bestaande ertsopslag en -overslag, en ten slotte de aanleg van een bufferzone op het bedrijfsdomein zelf de omgevingsfactoren ingrijpend veranderen. Union Minière NV argumenteert hierbij dat aldus het risico op nieuwe loodintoxicatie onder controle kan worden gebracht.

Vanuit de Vlaamse overheid wenst de minister op korte termijn over te gaan tot alle nuttige maatregelen om onaanvaardbare blootstelling voor de risicogroepen aan loodintoxicatie te verhinderen. Naast de dagelijkse emissies betreft de loodproblematiek te Hoboken immers ook de zogenaamde historische vervuiling van de leefomgeving in een ruime omtrek rond het bedrijf.

Daartoe zal de minister in de eerste plaats na of het schooltje dat in de wijk is gelegen, tijdelijk overgebracht kan worden naar een niet te veraf gelegen plaats. Ondertussen heeft de minister aan VITO gevraagd te onderzoeken op welke manier de decontaminatie van het schoolgebouw en de woningen kan geschieden op het ogenblik dat de nieuwe Smelter-installatie in werking zal treden.

Ten slotte wil de minister onderstrepen dat dit dossier in alle sereniteit en met gezond verstand moet worden behandeld. Niemand heeft belang bij paniekzaaijerij of opbod, zeker niet de honderden gezinnen die wonen in de wijk Moretusburg.

De gezinnen in de wijk hebben recht op juiste informatie. Ook zij zijn volwaardige partners in het debat. In overleg met de school zal de minister voor dit debat instaan. De bewoners zijn niet overtuigd dat hun gezondheid geschaad wordt. Dat is ook niet onmiddellijk merkbaar. De bewoners hebben geïnvesteerd in een mooie omgeving en hebben het recht om er te blijven. Het uitgangspunt van de minister is dan ook dat de mensen daar willen blijven wonen.

De minister zal nagaan wie welk deel van de kostprijs op zich opneemt. Union Minière is bereid mee te betalen.

3. Reactie van de vraagsteller

Het is goed de mensen mee te laten beslissen. Een echt bevredigende oplossing is nu niet meer mogelijk. Maar er is geen discussie mogelijk over het gevaar voor de volksgezondheid. De mensen moeten overtuigd worden van het gevaar.

Het lid blijft het er niet mee eens dat de gemeenschap het leeuwedeel van de kosten van de sanering op zich neemt. Het lid geeft wel toe dat dat, bij gebrek aan goede reglementering, niet te vermijden zal zijn.

– *Het incident is gesloten.*

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 23)

Commissie voor Welzijn en Gezondheid

Vergadering van donderdag 21 maart 1996

Vaste verslaggever : de heer Guy Swennen, secretaris van de commissie

– Vraag om uitleg van mevrouw Nelly Maes tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over het ziekenhuisbeleid

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

In antwoord op mijn vraag van 24 januari ll. inzake het ziekenhuisbeleid, stelt de minister dat ziekenhuizen met 150 bedden onvoldoende zijn toegerust om er maximale gezondheidszorg te waarborgen. Wellicht bedoelde zij dat de technische uitrusting voor maximale gezondheidszorg niet kan worden afgeschreven in een klein ziekenhuis, m.a.w. dat kleine ziekenhuizen onrendabel zijn. Het is immers ondenkbaar te veronderstellen dat zij kan bedoeld hebben dat de mensen in kleinere ziekenhuizen slecht verzorgd worden.

Hoeveel onrendabele ziekenhuizen telt Vlaanderen dan ? Moeten ze allemaal verdwijnen ? In welke gevallen acht de minister hun voortbestaan verantwoord ? Is dat in het geval van een fusie ? Over hoeveel rendabele ziekenhuizen zal Vlaanderen dan beschikken ?

Werd de pathologie van de verpleegde patiënten in ogenschouw genomen bij het begrip "maximale gezondheidszorg" ? Het blijkt immers dat een grote groep van (veelal oudere) ziekenhuispatiënten baat vindt in kleinere ziekenhuizen waarvan de uitrusting relatief eenvoudig is en die deel uitmaken van de vertrouwde omgeving. Moeten al die patiënten voortaan in een groter en dus ook duurder – want technologisch meer uitgerust – ziekenhuis opgenomen worden ? Bestaat dan niet het gevaar dat de gezondheidszorg aanzienlijk duurder wordt ? Zal de patiënt niet aan overbodige en dure onderzoeken onderworpen worden om de afschrijving van de apparatuur te versnellen en de hoge ligdagprijs te verantwoorden ?

Waar blijft bij dit alles de bekommernis om de gezondheid van de mensen waarvan de minister beweert te vertrekken ? Moet er niet vertrokken worden van de vraag welke types van aandoeningen behandeld worden, van welke behandeling in die gevallen aangewezen is en waar die wordt verstrekt ? Voor 80 percent van de patiënten volstaat een ziekenhuis met goede basisvoorzieningen (CT-scan, radiografie, operatiekwartier en comfortabele hotelfunctie). Vreest de patiënt immers niet vooral als een nummer behandeld te worden ? Waarom zou zo'n ziekenhuis bovendien niet rendabel zijn ? Is naast een echelonnering in de gezondheidszorg ook niet de echelonnering van de ziekenhuizen gewenst ? Of moeten alle klinieken daarentegen "maximaal worden uitgerust" ? Welk verwijzingspatroon wordt door onze ziekenhuizen gevolgd ? Wordt de waarde van een ziekenhuis enkel aan de technische uitrusting gemeten of telt vooral de menselijke verzorging ?

Kan de minister haar uitgangspunten verduidelijken en een einde stellen aan de onzekerheid in verband met bestaansrecht van kleine instellingen waar een verzorging op maat mogelijk is ? Het zou allerminst wenselijk zijn dat het Sint-Annaziekenhuis in Beveren gesloten wordt. Mits nog enkele investeringen, kunnen de drie basismodules ingevuld worden.

2. Reacties van andere leden

De heer Bart Vandendriessche vindt het gevaarlijk om voor het beleid te vertrekken vanuit plaatselijke situaties. Het debat wordt daardoor verengd. Uit de bespreking van de beleidsbrief Gezondheidsbeleid bleek al hoe complex de ziekenhuismaterie is. Het beddenaantal als uitgangspunt nemen, is voorbijgestreefd. Het streefdoel van de ziekenhuiszorg moet optimale kwaliteitszorg zijn binnen een beheersbaar budget. Het lid sluit niet uit dat dit gerealiseerd kan worden in een klein ziekenhuis, maar een fundamenteel debat is noodzakelijk. De ziekenhuizen hebben zekerheid nodig om positief te kunnen inspelen op de uitdagingen. De malaise die er nu in de ziekenhuissector heerst is niet bevorderlijk voor goede hulpverlening.

De heer Guy Swennen wijst erop dat veel kleinschalige ziekenhuizen in de problemen zitten. Hij wil een lans breken voor de kleinschalige ziekenhuizen. Niet ten allen prijze, maar voor bepaalde functies zijn zij soms te verkiezen, omdat ze dicht bij de patiënt staan. Het lid pleit voor het behoud van bepaalde ziekenhuisfuncties in kleinschalige ziekenhuizen in het kader van samenwerkingsverbanden, b.v. in het geval van de Vesaliuscampus in Bilzen.

3. Antwoord van de minister

De huidige reglementering (het koninklijk besluit van 30 januari 1989 met de diverse wijzigingen) legt de minimum bedcapaciteit op 150 en laat toe dat ziekenhuizen met minder dan 150 bedden kunnen blijven bestaan in het kader van een ziekenhuisgroepering.

Vlaanderen telt momenteel 99 algemene ziekenhuizen. Daarnaast zijn er nog 24 instellingen die enkel over een geriatrie of Sp-dienst (dienst voor specialisten) beschikken en de vooralsnog erkend zijn als ziekenhuis. Daarbuiten heeft Vlaanderen 4 universitaire ziekenhuizen. In het totaal beschikt Vlaanderen dus over 127 ziekenhuizen.

De acute ziekenhuizen (99) kunnen als volgt naar grootte ingedeeld worden : er zijn 11 ziekenhuizen met minder dan 150 bedden, 37 ziekenhuizen met 150 tot 250 bedden, 38 met 250 tot 500 bedden, 13 met 500 of meer bedden. In Vlaanderen zijn er dus 99 ziekenhuizen voor een bevolking van 6 mio mensen, in Nederland zijn er 100 ziekenhuizen voor 13 mio inwoners. De minister zal vergelijkende cijfers bezorgen over de gemiddelde ligduur per aantal bedden in de grote en kleine ziekenhuizen in Vlaanderen en Nederland.

Binnen het ziekenhuiswezen is reeds geruime tijd een tendens naar schaalvergroting aanwezig. Belangrijke factoren hierbij zijn de medisch-technologische evolutie, de toenemende complexiteit van het medisch gebeuren, de vraag naar kwaliteitszorg en de economische afwegingen.

De ontwikkeling van de medische technologie heeft tot gevolg dat diagnoses sneller kunnen worden gesteld en dat de behandeling korter wordt. Hierdoor vermindert de verblijfsduur waardoor op termijn de noodzakelijke bedcapaciteit kan verminderen. De toenemende complexiteit van het medisch gebeuren impliceert een toenemende specialisatie en de vraag naar een uitgebreide medische staf. De vraag naar kwaliteitszorg vereist een hogere kwalificatie van het personeel. De niet-onbeperkte financiële middelen verplicht de instellingen zo economisch mogelijk te functioneren.

Het is evident dat het voor de kleine instellingen moeilijk is om zich op termijn te handhaven en dat de geschetste ontwikkelingen een negatieve weerslag op het activiteitsniveau kunnen hebben.

Door middel van fusie kunnen ziekenhuizen samengaan. Hierbij kan een kleiner ziekenhuis fysisch op één campus worden geïntegreerd in een groter ziekenhuis. De huidige wetgeving (art. 2 § 3 van het koninklijk besluit van 30 januari 1989) laat ook toe dat in een overgangsfase het fusieziekenhuis op verschillende campussen wordt uitgebaat.

Voor de komende 35 jaar verwacht de federale overheid een stijging van de gezondheidszorgkosten van 8,2 percent van het BBP in 2010 en tot 9,3 percent in het jaar 2030. Deze stijging wordt veroorzaakt door het vergroten van het aantal ouderen en hoogbejaarden in de bevolking, de technologische ontwikkeling, waardoor nog steeds nieuwe onderzoeks- en behandelingsmogelijkheden worden ontwikkeld en de stijgende verwachtingen van de bevolking inzake gezondheidszorg en de toenemende vraag naar meer geïndividualiseerde en kwalitatief hoogstaande zorg.

Om deze groei zoveel mogelijk te beheersen, heeft de federale overheid zich tot doel gesteld de jaarlijkse groei van het overheidsbudget voor gezondheidszorg te beperken tot 1,5 percent. Een gedeelte van deze groeibeperking moet van de ziekenhuizen komen, die ongeveer 31 percent van de totale uitgave voor de gezondheidszorg vertegenwoordigen in 1991 (17 percent in 1970).

In Vlaanderen zal in het kader van de groeibeperking in de komende 6 à 10 jaar wellicht een beweging op gang komen tot reductie van het aantal ziekenhuizen met mogelijk 30 percent en een vermindering van het totaal aantal bedden met circa 3.000. Een en ander zal ook afhangen van de initiatieven die binnen de sector worden genomen en het kader dat door de overheid zal worden gecreëerd. Dit kader zal onder andere gevormd worden door het nieuwe ziekenhuisconcept dat in de Beleidsbrief Gezondheidsbeleid wordt gespecificeerd.

Eén van de pijlers van dit concept is het behoefteprincipe dat een "maximale gezondheidszorg" beoogt. Dit stelt onder andere dat een instelling slechts een bepaald zorgpakket mag aanbieden wanneer dit noodzakelijk blijkt uit de behoeften van de bevolking en daartoe gemachtigd is door de overheid. Ook bij de medische interventies moet in overweging worden genomen of de interventie de moeite waard is en hoe die het best georganiseerd kan worden. Dit houdt onder andere in dat de gepaste medische uitrusting wordt aangewend en geen nodeloze onderzoeken worden verricht.

Het verstrekken van zorg op maat is een bekommernis die voor alle patiënten geldt. Bovendien kunnen ook oudere patiënten behoefte hebben aan gespecialiseerde zorg.

Schaalvergroting wil niet zeggen dat elk ziekenhuis een gespecialiseerd ziekenhuis moet worden. Een echelonnering van de ziekenhuizen is noodzakelijk. Deze visie is ook verwerkt in een ander principe van het nieuwe ziekenhuisconcept, namelijk de "activiteitsmodules". Deze hebben als uitgangspunt de pathologie. In elk algemeen ziekenhuis dienen een aantal basisactiviteitsmodules aanwezig te zijn. Deze basismodules, aangevuld met de minimale begeleidende functies, vormen de basisvoorziening van een algemeen ziekenhuis. In functie van de behoefte van de bevolking, de geografische spreiding, de kritische massa kunnen supplementaire modules worden toegevoegd. Tussen de basisvoorzieningen en de supplementaire voorzieningen is dan echelonnering mogelijk zodat niet alle ziekenhuizen over de "maximale medische uitrusting" moeten beschikken.

Het zal de leden niet ontgaan zijn dat een deel van deze materie nog tot de bevoegdheden van de federale overheid behoort. Anderzijds zijn er voorstellen van de Nationale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen die in dezelfde lijn liggen.

De overheid heeft alleen greep op de bouwdoSSIers. We worden vandaag geconfronteerd met verschillende masterplannen die wachten op goedkeuring. De minister houdt daarbij rekening met alle genoemde elementen. Een bouw die nu start is pas over 8 à 10 jaar klaar.

De evolutie met betrekking tot het aantal, de grootte en de functie van een ziekenhuis zal veel meer bepaald worden door medisch-technisch en technologische evolutie, de toenemende complexiteit van de gezondheidszorg en de "zorg op maat" (met een echelonnering in de ziekenhuizen) dan door het impact van de overheid. De overheid kan enkel een bescheiden begeleidende rol spelen. Zij moet er voor zorgen dat de zorg vooral juiste antwoorden formuleert op het tot standkomen van een gezonde samenleving waarbij kwaliteit gekenmerkt wordt door mensen-werk. Een ziekenhuis mag daarom niet jarenlang in de onzekerheid gelaten worden over haar voortbestaan.

De ziekenhuizen zelf moeten hun toekomst bepalen. De initiatieven tot samenwerking moeten van onderuit groeien. De Vlaamse overheid zal hun voortbestaan niet bepalen. Uiteraard zullen streekziekenhuizen (van 250 tot 500 bedden) bewaard blijven. Maar een aantal kleine ziekenhuizen zullen in de toekomst via een natuurlijk proces een andere rol krijgen, b.v. als dagziekenhuis of polikliniek.

4. Reactie van de vraagsteller en antwoord van de minister

Het antwoord van de minister heeft mevrouw Nelly Maes geen voldoening gegeven. De beleidsbrief bood meer perspectieven. De minister minimaliseert ook de rol van de overheid.

Wat het geval van Beveren werd de bevolking op een verkeerd been gezet. De raad van bestuur van het fusieziekenhuis Maria Middelaes stelt dat hij altijd voorstander geweest is van fusie op één campus. Het Beverse gemeentebestuur heeft de toenmalige minister van gezondheidsbeleid kunnen overtuigen de fusie slechts goed te keuren als ze op twee campussen doorgevoerd werd. De raad van bestuur heeft dit voldongen feit aanvaard en iedereen heeft zich geëngageerd om het uit te voeren. Er werd valse hoop gecreëerd : nu wachten de investeringsdossiers op de handtekening van de minister.

De verklaring daarvoor ligt in het feit dat de raad van bestuur ondertussen gevraagd heeft het dossier in te trekken, antwoordt de minister. De minister betreurt ook dat de bevolking op een verkeerd been gezet werd. Het St.-Annaziekenhuis zal nog vijf jaar blijven bestaan, maar als

de fusie voltrokken is zal het naar het ene ziekenhuis Maria Middelaes evolueren.

– *Het incident is gesloten.*

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 23)

Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden

Vergadering van woensdag 3 april 1996

Vaste verslaggever : de heer Jean-Marie Bogaert, secretaris van de commissie

– Vraag om uitleg van de heer Joachim Coens tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over het Vlaams Visserij-Investeringsfonds

1. Uiteenzetting van de vraag door de heer Joachim Coens

De vraagsteller merkt op dat naar aanleiding van de bespreking van de Beleidsbrief " Landbouw, tuinbouw en visserij in Vlaanderen – Naar een geïntegreerde aanpak – Beleidsprioriteiten 1995-1996 " (Stuk 141 (1995-1996) – Nr. 3) de minister heeft aangehaald dat er, in analogie met het Landbouwinvesteringsfonds, een Vlaams Visserij-Investeringsfonds zou opgericht worden.

Voor de oprichting zullen de middelen gebruikt worden die vrijkomen door het afschaffen van de sloop- en beëindigingspremies. Deze middelen zouden op een positieve en toekomstgerichte manier worden aangewend voor de sector. Het Vlaams Visserij-Investeringsfonds zou, naast de normale ondersteuning van de investeringen in de sector, een instrument moeten worden om op een vlotte manier te kunnen inspelen op acute problemen in de sector. Bovendien is de oprichting nodig omdat Gimvindus vanaf 1 januari 1996 zijn activiteiten in de visserijsector heeft afgebouwd.

De vraagsteller vernam van de Vlaamse minister gaarne een concreet antwoord op de volgende vragen :

– Welke maatregelen worden er nu genomen om de periode te overbruggen van 1 januari 1996 tot de oprichting van het Fonds ?

– In welke overgangsregelingen voorziet de Vlaamse minister ?

– Wat is de actuele stand van zaken m.b.t. de oprichting van een Vlaams Visserij-Investeringsfonds en de verdere timing ?

Een ander lid verheugt zich over de bekommernis van de minister voor de problemen in de visserijsector, doch betreurt dat er onvoldoende informatie is over de oprichting van dit Vlaams Visserij-Investeringsfonds. Hoe zullen de middelen worden besteed, welk statuut zal dit Fonds krijgen ? Wat zal de samenstelling ervan zijn ? De visserijsector zou in deze aspecten voldoende inspraak moeten krijgen. Ook wenst het lid nadere informatie over de bevoegdheid inzake de toekenning van de staatswaarborg voor leningen ? Blijft deze bevoegdheid op het federale bevoegdheidsechelon ? Het lid meent dat aan de toekenning van deze staatswaarborg voor leningen, bepaalde voorwaarden dienen gekoppeld, o.m. de verplichte afzet en veiling van de vangsten in Vlaamse havens en de tewerkstelling van een hoger percentage van Belgische bemanningsleden aan boord van vreemde vaartuigen. Spreker, hierin bijgetreden door nog een ander lid, maant aan tot enige alertheid, vermits de Vlaamse visserijvloot langzaam maar zeker wordt ingepalmd door de Nederlanders. Deze leden vragen zich af of de eigenaars van Nederlandse vissersvaartuigen eveneens een beroep zullen kunnen doen op het Vlaams Visserij-Investeringsfonds ?

Een van deze leden wenst daarenboven nog te vernemen wat de concrete stand van zaken is m.b.t. de oprichting van de Werkgroep inzake het Vlaams Visserij- en Investeringsfonds ?

De heer Robert Voorhamme attendeert de commissie op het geplande werkbezoek aan de visveiling van Oostende. De voorbereidingen zijn hiervoor reeds getroffen.

2. Antwoord door de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Economie

De minister looft de belangstelling van de leden voor de problemen in de visserijsector en de geest van constructieve samenwerking in deze commissie bij de bespreking van de Beleidsbrief. De minister hoopt om nog tijdens dit jaar een decretaale basis te kunnen geven aan het Vlaams Visserij-Investeringsfonds.

De problemen ten gronde werden reeds besproken, doch er rijzen inderdaad nog een aantal concrete vragen.

De minister stipt aan dat omwille van de OESO-beslissing tot stopzetting van de scheepsbouw en de structurele afbouw van de Vlaamse scheepsbouwsector was de subsidiëring van de scheepswerven in Vlaanderen zonder voorwerp gewor-

den. De Vlaamse regering heeft daarom bij besluit van de Vlaamse regering van 20 december 1995 de opdracht van het Vlaams Gewest aan Gimvindus tot subsidiëring van de scheepsbouw opgeheven vanaf 1 januari 1996.

Meteen werd ook de subsidiëring van de bouw en modernisering van vissersvaartuigen stopgezet die via hetzelfde kanaal verliep. De OESO laat voor de bouw vissersvaartuigen echter nog wel subsidiëring toe mits respect voor de beperkingen en doelstellingen opgelegd in het Europees Meerjarig Oriëntatieprogramma (MOP). Dit programma legt wel beperkingen op inzake het vermogen en de capaciteit van de vloot.

Het ligt in de bedoeling van de minister, zoals reeds aangekondigd tijdens het bezoek van de minister aan het Vlaams visserijcomité om een specifiek Vlaams visserij-investeringsinstrument uit te werken, waarmee ook, zoals in het kader van het VLIF, zou moeten kunnen ingespeeld worden op acute problemen in de sector.

Dit financieringsinstrument zal een decretale basis vergen en zou in de loop van dit jaar moeten kunnen operationeel worden.

Om de periode te overbruggen tussen de stopzetting van de activiteiten van Gimvindus en de oprichting van het nieuwe financieringsinstrument heeft de Vlaamse minister een ontwerp-besluit voorbereid dat het toepassingsveld van het besluit van de Vlaamse regering van 24 november 1994 betreffende de ondersteuning van de zeevisserij en de aquicultuur verruimt tot de bouw en modernisering van vissersvaartuigen.

Dit ontwerp-besluit werd op de agenda van 2 april 1996 van de Vlaamse regering geplaatst. Aldus kan het stelsel van de Europese co-financiering beter worden benut. Intussen zullen de dossiers die nog ingediend werden voor 1 januari 1996 verder door Gimvindus worden afgehandeld. De later ingediend dossiers zullen worden afgehandeld conform de bepalingen van het besluit van de Vlaamse regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 24 november 1993 betreffende de ondersteuning van de zeevisserij en de aquicultuur.

Op verzoek van de Vlaamse minister wordt de tekst van het ontwerp-besluit in bijlage van het verslag gevoegd (Bijlage).

3. Replieken

De heer Joachim Coens dankt de minister voor het uitvoerige antwoord op de concrete vragen. Wat de uitbreiding betreft van het toepassingsgebied van het besluit van de Vlaamse regering van 24 november 1993 betreffende de ondersteuning van de zeevisserij en de aquicultuur tot de bouw en modernisering van vissersvaartuigen, vraagt de vraagsteller nadere informatie omtrent de financieringsmodaliteiten hiervan.

De minister repliceert als volgt. De slopingspremies kunnen hiervoor budgettair worden geaffecteerd. Wat de Europese co-financiering betreft, vraagt spreker of deze middelen hierin reeds zijn begrepen.

De minister stipt aan dat het Europese gelden betreft die aangewend worden als een aparte bijkomende financieringsstroom. Er zijn voldoende middelen om de ingediende aanvragen financieel te honoreren.

Een lid merkt op dat de opheffing van de opdracht van het Vlaams Gewest aan Gimvindus tot subsidiëring van de scheepsbouw, bij besluit van de Vlaamse regering van 20 december 1995 in feite een financieel vacuüm schept en wenst te vernemen wat er gebeurde tussen de periode van 1 januari 1996 tot 2 april 1996 met de behandeling van de ingediende dossiers. De bouw van visserijvaartuigen is een aangelegenheid die zeer lang op voorhand wordt gepland. Zijn er wel voldoende aanvragen ingediend?

De minister antwoordt dat er enkele aanvragen (twee) zijn ingediend, doch op dit ogenblik dringen zich nog geen dwingende beslissingen op. Met de verruiming van het toepassingsgebied van het besluit van de Vlaamse regering van 24 november 1993 kan de Vlaamse regering intussentijds tevens uit de financiële middelen in het kader van de Europese co-financiering putten. Er is geen vacuüm.

Hetzelfde lid wijst de minister er verder nog op, dat ook aandacht dient besteed aan de problemen van de visverwerkende sector, waarop de minister repliceert dat deze bedrijven een beroep kunnen doen op de economische expansiesteun.

– Het incident is gesloten.

Bijlage

Ontwerp-besluit van de Vlaamse regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 24 november 1993 betreffende de ondersteuning van de zeevisserij en de aquicultuur.

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op de Verordening (EG) nr. 3699/93 van de Raad van 21 december 1993 tot vaststelling van de criteria en voorwaarden voor de structurele bijstand van de Gemeenschap in de sector visserij/aquacultuur en verwerking/afzet van de produkten daarvan, gewijzigd bij verordening (EG) nr. 1624/95 van de Raad van 29 juni 1995 en verordening (EG) nr. 2719/95 van de Raad van 20 november 1995 ;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 24 november 1993 betreffende de ondersteuning van de zeevisserij en de aquicultuur ;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 20 juni 1995 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de regering ;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 20 oktober 1992 tot delegatie van de beslissingsbevoegdheden aan de leden van de Vlaamse regering ;

Gelet op de wetten van de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid op artikel 3, § 1, gewijzigd bij de wet van 4 juli 1989 ;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 20 december 1995 houdende stopzetting van de opdracht tot scheepsbouwsteunverlening door de naamloze vennootschap Gimvindus ;

Gelet op de dringende noodzakelijkheid ;

Overwegende dat onverwijld maatregelen moeten ondernomen worden om de bouw en modernisering van vissersvaartuigen te kunnen blijven ondersteunen gezien de taken van Gimvindus ter zake per 01.01.1996 werden stopgezet ;

Overwegende dat de samenstelling van het Vlaams visserijcomité dringend moet worden herzien omwille van de gewijzigde bevoegdheidsverdeling binnen de nieuwe Vlaamse regering en moet worden geactualiseerd met het oog op een representatieve vertegenwoordiging van het bedrijfsleven waarbij tevens moet voorzien worden in een systeem van plaatsvervangers ;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, KMO, Landbouw en Media ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

Artikel 1. In het besluit van de Vlaamse regering van 24 november 1993 betreffende de ondersteuning van de zeevisserij en de aquicultuur wordt de "Vlaamse minister, bevoegd voor het economisch beleid" vervangen door de "Vlaamse minister bevoegd voor het landbouwbeleid".

Art. 2. De titel van HOOFDSTUK III "Ontwikkeling van de aquicultuur en inrichting van de kustzone" wordt vervangen door "Ontwikkeling van de zeevisserij, de aquicultuur en de inrichting van kustzones".

Art. 3. Aan artikel 12 wordt een punt 3° toegevoegd luidend : " de bouw, uitrusting en modernisering van vissersvaartuigen binnen de grenzen aangegeven door het van toepassing zijnde meerjarig oriëntatieprogramma voor de vissersvloot".

Art. 4. Artikel 20, § 3 en § 4, wordt vervangen door de volgende bepaling :

Artikel 20. § 3. De leden van het Vlaams visserijcomité hebben de hoedanigheid van stemgerechtigd lid of permanente waarnemer.

De 13 stemgerechtigde leden worden door de Vlaamse minister bevoegd voor het landbouwbeleid als volgt benoemd :

- 1° twee leden op voordracht van de reders ter zeevisserij ;
- 2° twee leden op voordracht van de representatieve vakorganisaties van werknemers, vertegenwoordigd in de SERV ;
- 3° twee leden op voordracht van de vishandel, waarvan één lid de visgroothandel vertegenwoordigt en één lid de viskleinhandel ;
- 4° één lid op voordracht van de visverwerkende nijverheid ;
- 5° één lid op voordracht van de VLAM ;
- 6° één lid op voordracht van de Westvlaamse provinciale commissie voor de zeevisserij ;
- 7° één lid op voordracht van de Vlaamse minister bevoegd voor het landbouwbeleid ;
- 8° één lid op voordracht van de Vlaamse minister bevoegd voor het buitenlands beleid en Europese aangelegenheid, het afzet- en uitvoerbeleid en het promotiebeleid inzake landbouw ;
- 9° één lid op voordracht van de Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs ;
- 10° één lid op voordracht van de Vlaamse minister bevoegd voor financiën en begroting.

De Vlaamse minister bevoegd voor het landbouwbeleid wijst onder de stemgerechtigde leden van het Vlaams visserijcomité een voorzitter en een ondervoorzitter aan.

De voorzitter van het Visserijcomité kan één of meer deskundigen als waarnemer uitnodigen. Enkel de permanente waarnemers zijn lid van het comité.

§ 4. Voor elk lid van het comité benoemt de Vlaamse minister bevoegd voor het landbouwbeleid een plaatsvervanger.

Art. 5. Dit besluit heeft uitwerking met ingang van 1 januari 1996.

Art. 6. De Vlaamse minister bevoegd voor het landbouwbeleid, is belast met de uitwerking van dit besluit.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering,

Luc VAN DEN BRANDE

Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media

Eric VAN ROMPUY